AB „Linas Agro Group“

2017–2018 finansinių metų

Konsoliduotasis metinis pranešimas

už laikotarpį,
pasibaigusį 2018 m. birželio 30 d.

Laiškas investuotojams

Gerbiamieji akcininkai,

Šiemet susidūrėme su dideliais nederliaus iššūkiais, kaip ir visos žemės ūkio verslo įmonės. Šlapias 2017 metų ruduo ženkliai sumažino grūdinių kultūrų derlių visose Baltijos šalyse, kuriose perkame grūdus ir parduodame prekes žemdirbiams, o pavasarį ištikusi sausra turės įtakos ir 2018 metų derliui. Mūsų grupės prekybos apimtys tonomis sumažėjo 6,7 proc., tuo tarpu konsoliduotos šių finansinių metų pajamos krito ne taip smarkiai ir buvo tik 1,6 proc. mažesnės nei ankstesniais metais. Labiausiai krito grūdų pardavimai, nes dėl nederliaus konkurencija tarp grūdų supirkėjų Baltijos šalyse buvo milžiniška. Pablogėjusi ūkininkų situacija vertė juos taupyti ir pirkti mažiau prekių sėjai bei stabdė planuotas investicijas į žemės ūkio techniką. Sudėtinga situacija Baltijos šalių žemės ūkyje atsispindi ir mūsų finansiniuose rezultatuose – bendrasis pelnas sumažėjo 0,9 proc. Tačiau mūsų grynasis pelnas augo 12,5 proc. Turime platų veiklų spektrą, todėl įprastai nebūna tokių sezonų ar metų, kurie būtų nepalankūs absoliučiai visoms veikloms. Galime pasidžiaugti, kad augo paukštininkystės ir žemės ūkio produktų gamybos pajamos. Arba, pavyzdžiui, nepalankios praėjusios javapjūtės sąlygos paskatino ūkininkų susidomėjimą grūdų džiovinimo, valymo ir sandėliavimo kompleksais. Vienu metu statėme jų net 50!

Ieškome sprendimų, kaip efektyvinti veiklą, todėl šiais finansiniais metais padarėme daug žingsnių, kurie leis mažinti veiklos kaštus ateityje. Priėmėme sprendimą uždaryti Danijoje veikusią prekybinę įmonę, jos darbuotojus įdarbinome Lietuvos įmonėje.

Nuo 2017 m. liepos Lietuvoje pradėjo funkcionuoti regioninė pardavimų žemdirbiams valdymo struktūra, kurios tikslas – gerinti darbo su klientais kokybę. Beveik visus praėjusius finansinius metus modeliavome, kaip ateityje veiksime Lietuvoje ir Latvijoje. Siekdami nuoseklesnio klientų aptarnavimo, 2018 m. pradėjome jungti įmonių AB „Linas Agro“ ir UAB „Dotnuva Baltic“ pardavimų bei kitas funkcijas, kad įmonės glaudžiau bendradarbiautų ir pasiūlytų klientams platesnį produktų asortimentą. Šis procesas nepasibaigęs, jis bus tęsiamas visus kitus finansinius metus. Planuojame, kad ateityje abi įmonės veiks kaip viena organizacija, nes jų klientai iš esmės yra tie patys – Lietuvos ūkininkai. Abi įmonės yra gavę „Verslo žinių“ apdovanojimus: AB „Linas Agro“ tapo „Geidžiamiausiu darbdaviu“ smulkių įmonių ir agroverslo įmonių kategorijose, o UAB „Dotnuva Baltic“ gavo apdovanojimą „Didmeninės prekybos sektoriaus lyderis 2017“. Manome, kad sujungę geriausias savo savybes, jos kartu taps pirmu klientų pasirinkimu Lietuvoje. Mūsų tikslas – tapti geriausiais visose Baltijos šalyse.

Esame numatę, kad nuo 2018–2019 finansinių metų prekybą sėklomis Lietuvoje vykdys vien AB „Linas Agro“, t.y. ji perims prekybą visomis sėklomis iš UAB „Dotnuva Baltic“. UAB „Dotnuva Baltic“, kuri užima

trečdalį Lietuvos sertifikuotų sėklų rinkos ir per ataskaitinį laikotarpį paruošė virš 24 tūkst. tonų sėklų, orientuosis į sėklų paruošimą ir plės šią veiklą. Šiemet abi įmonės pristatė Baltijos rinkai naują prekės ženklą „Dotnuva Seeds“, kuris, tikime, taps aukštos kokybės sėklų standartu.

Sėkmingai įsitvirtiname Latvijos žemės ūkio rinkoje. Nors Latvijoje buvo toks pat nederlius kaip ir Lietuvoje, mums pavyko latviškų grūdų pirkimo planus vykdyti 105 proc., augo ir naujos žemės ūkio technikos pardavimai. Savo veiklos segmentuose tiek SIA „Linas Agro“, tiek SIA „Dotnuva Baltic“ yra ketvirti pagal dydį žaidėjai Latvijoje. SIA „Dotnuva Baltic“ yra gavusi „Rekomenduotinos kompanijos“ sertifikatą, kuris reiškia, kad tai yra geras darbdavys. Planuojame, kad sujungę abiejų įmonių administracijas ir veiklas, tapsime stipresniu rinkos dalyviu. Juolab kad stipriname grūdų supirkimo infrastruktūrą Latvijoje: statome ir 2018 metų derliaus priėmimui atidarysime grūdų elevatorius Gruobinioje ir Rėzeknėje. Bendra mūsų nuosavų saugyklų talpa Latvijoje išaugs 40 000 tonų. Kitais finansiniais metais tęsime veiklos optimizavimą ir prijungsime Latvijos įmonę SIA „Paleo“ prie SIA „Linas Agro“ Graudu centrs, kuri valdys visą grūdų saugyklų ir trąšų sandėlių ūkį Latvijoje.

Mūsų žemės ūkio bendrovės nepaprastai sudėtingomis oro sąlygomis užaugino 15 proc. daugiau augalinės produkcijos nei ankstesniais finansiniais metais. Tai rodo, kad neveltui kasmet investuojame į ūkių modernizavimą bei kad mūsų žmonės yra savo srities profesionalai. Mūsų valdoma Šakių rajono Lukšių ŽŪB buvo efektyviausias pieno ūkis Lietuvoje 2017 m. tarp žemės ūkio bendrovių, o Sidabravo ŽŪB užėmė ketvirtąją vietą. Svajojame turėti pažangiausią pieno ūkį Lietuvoje, todėl investuojame į pieno fermų atnaujinimą. Šiais finansiniais metais atnaujinome vieną fermą Šakių rajono Lukšių žemės ūkio bendrovėje, kitais metais planuojame atnaujinti dar vieną. Manome, kad pieno ūkio modernizavimas ir stambėjimas yra vienintelis teisingas sprendimas, nes ateityje išliks tik moderniausi ūkiai, gaunantys didžiausius primilžius iš karvės. Vidutinis primilžis iš karvės mūsų pieno ūkiuose yra 9 395 kg pieno, kai Lietuvos vidurkis – 5 601 kg, o žemės ūkio bendrovių vidurkis – 8 257 kg.

Labai sėkmingi metai buvo mūsų Latvijoje valdomiems paukštynams. Visose trijose Baltijos šalyse prekiauta produktais su žyma „Užauginta be antibiotikų”. Į Švedijos mažmeninę rinką pradėjome tiekti produktus su prekės ženklu „Grann fågel“, eksportavome atvėsintą vištieną į Daniją, matome galimybę plėsti eksportą į kitas Vakarų Europos šalis. Pradėjome gaminti atvėsintos vištienos produktų liniją „Good life“, skirtą RIMI prekybos tinklui visose Baltijos šalyse.

Esame vertikaliai integruota Grupė, turinti daug susijusių veiklų ir daug įmonių. Galime ir norime stiprinti saitus tarp įmonių, optimizuoti struktūras bei kaštus, pagerinti klientų aptarnavimą bei būti geresniu partneriu.

Nuoširdžiai Jūsų

Generalinis direktorius Darius Zubas

VIZIJA

Lyderystė Baltijos šalių agroverslo sektoriuje

MISIJA

- **Siekti nuolatinio įmonės vertės augimo, užtikrinant akcininkams ir investuotojams maksimalią investicijų grąžą.**
- **Kurti klientams vertę žemės ūkio ir maisto produktų gamybos, perdirbimo ir prekybos grandinėje.**
- **Suteikti darbuotojams profesinio tobulėjimo galimybes aukštos vidinės kultūros organizacijoje.**

Turinys

1	Ataskaitinis laikotarpis, už kurį parengtas metinis pranešimas
2	Nuorodos ir papildomi paaiškinimai apie metiniame pranešime pateiktus duomenis
3	Kontaktiniai asmenys
4	Duomenys apie Bendrovę ir Grupę
5	Grupės veiklos rezultatų ir finansų apžvalga
6	Viešai paskelbta informacija ir kiti ataskaitinio laikotarpio įvykiai
7	Rizikos mastas ir jos valdymas
8	Darbuotojai
9	Bendrovės įstatinis kapitalas ir akcijos
10	Akcininkai
11	Bendrovės organai ir jų kompetencija
12	Bendrovės administracija
13	Duomenys apie prekybą Bendrovės vertybiniais popieriais reguliuojamose rinkose
0	Bendrovės įstatų pakeitimo tvarka
15	Reikšmingi susitarimai, kurių šalis yra bendrovė ir kurie gali būti svarbūs pasikeitus bendrovės kontrolei
16	Didesni sandoriai su susijusiomis šalimis
17	Informacija apie bendrovių valdymo kodekso laikymąsi
18	Socialinė ir aplinkosauginė atsakomybė

1. Ataskaitinis laikotarpis, už kurį parengtas metinis pranešimas

AB „Linas Agro Group“ finansiniai metai prasideda liepos 1 d. ir baigiasi kitų metų birželio 30 d., todėl šis metinis konsoliduotasis pranešimas parengtas už 2017–2018 finansinius metus, o visi skaičiai pateikti 2018 m. birželio 30 d. būklei, jeigu nenurodyta kitaip.

2. Nuorodos ir papildomi paaiškinimai apie pranešime pateiktus duomenis

Visi šiame konsoliduotajame metiniame pranešime pateikti finansiniai duomenys yra apskaičiuoti pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, priimtus taikyti ES, remiantis audituotomis finansinėmis ataskaitomis.

Bendrovės auditorius – UAB „Ernst & Young Baltic“.

Grupėje užmokestis už ne audito paslaugas, teikiamas pagal atskiras sutartis, suteiktas už laikotarpį nuo 2017 m. liepos 1 d. iki 2018 m. birželio 30 d. sudarė 23 825 EUR be PVM.

Šiame pranešime AB „Linas Agro Group“ dar gali būti vadinama Bendrove, o Bendrovė kartu su dukterinėmis įmonėmis – Grupe.

3. Kontaktiniai asmenys

Finansų direktorius

Tomas Tumėnas

(8 45) 507 393

t.tumenas@linasagro.lt

Atstovė ryšiams su investuotojais

Greta Vaitkevičienė

(8 45) 507 346

g.vaitkeviciene@linasagro.lt

4. Duomenys apie Bendrovę ir Grupę

Bendrovės pavadinimas	AB „Linas Agro Group“
Teisinė forma	Akcinė bendrovė
Įregistravimo data ir vieta	1995 m. lapkričio 27 d., Panevėžys
Juridinio asmens kodas	148030011
LEI kodas	529900UB9QON717IL030
PVM mokėtojo kodas	LT480300113
Juridinių asmenų registro tvarkytojas	Valstybės įmonė Registrų centras
Buveinės adresas	Smėlynės g. 2C, LT-35143 Panevėžys, Lietuva
Telefonas	(8 45) 507 303
Faksas	(8 45) 507 304
Elektroninio pašto adresas	group@linasagro.lt
Interneto svetainės adresas	www.linasagro.lt
Atsiskaitomoji sąskaita	LT07 7044 0600 0263 7111, AB SEB bankas, banko kodas 70440
ISIN kodas	LT0000128092
Akcijų prekybos kodas Nasdaq Vilnius	LNA1L

AB „Linas Agro Group“ kartu su tiesiogiai ir netiesiogiai kontroliuojamomis valdomomis įmonėmis (toliau – pavaldžiosiomis įmonėmis) bendrai sudaro 1991 metais įkurtą ir trijose valstybėse – Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje – veikiančią įmonių Grupę. Grupės finansiniai metai prasideda liepos 1 d.

Bendrovė filialų ir atstovybių neturi.

4.1. Pagrindinės veiklos pobūdis

Bendrovės valdomos įmonės gamina, ruošia ir parduoda žemės ūkio ir maisto produktus, tiekia prekes ir paslaugas žemdirbiams. Pati Bendrovė atlieka tik valdymo funkciją ir prekybinės bei gamybinės veiklos nevykdo.

Grupė yra vienas didžiausių lietuviškų grūdų eksportuotojų, turi nuosavą modernių grūdų saugyklų tinklą. Taip pat vienas iš prekių žemdirbiams (sertifikuotų sėklų, trąšų bei žemės ūkio technikos) tiekimo lyderių Lietuvoje, turi sėklų paruošimo gamyklą. Taip pat Grupė yra ir stambi pieno gamintoja Lietuvoje ir paukštienos gamintoja Latvijoje.

Grupės veikla yra skirstoma į keturis pagrindinius veiklos segmentus. Skirstymą į atskirus segmentus lemia skirtingos produktų rūšys bei su jais susijusios veiklos pobūdis, tačiau dažnai segmentų veikla yra susijusi tarpusavyje.

Prekės ir paslaugos žemdirbiams

Žemės ūkio produktų gamyba

Grūdų ir žaliavų pašarams paruošimas ir pardavimas

Maisto produktai

4.2. Informacija apie Bendrovės pavaldžiąsias įmones

Bendrovė Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje bei Danijoje 2018 m. birželio 30 d. tiesiogiai ir netiesiogiai valdė 39 įmones.

4.2.1. Apibendrinta AB „Linas Agro Group“ valdomų įmonių schema

Į schemą neįtrauktos veiklos nevykdančios bei likviduojamos įmonės: UAB „Gerera“ (nevykdo veiklos, 100 proc. akcijų), UAB „Dotnuvos technika“ (nevykdo veiklos, 100 proc. akcijų), Linas Agro A/S (likviduojama, 100 proc. akcijų) bei SIA „Erfolg Group“ (likviduojama, 97,09 proc. akcijų).

4.2.2. Grupės įmonių akcijų valdytojai

2018 m. birželio 30 d. AB „Linas Agro Group“ tiesiogiai ir netiesiogiai valdė šias įmones*:

**Neįtrauktos veiklos nevykdančios įmonės UAB „Gerera“, kurios 100 proc. akcijų valdo AB „Linas Agro“, UAB „Dotnuvos technika“, kurios 100 proc. akcijų valdo UAB „Dotnuva Baltic“, ir likviduojamos SIA „Erfolg Group“, kurios 100 proc. akcijų valdo AS „Putnu fabrika Kekava“ bei Linas Agro A/S, kurios 100 proc. akcijų valdo AB „Linas Agro“.*

*** AB „Linas Agro Group“ ir UAB „Linas Agro“ Grūdų centras turi po 50 proc. UAB „Linas Agro“ Grūdų centras KŪB balsų.*

****Grupė valdo 24 proc. Karčemos kooperatinės bendrovės pajų, tačiau Grupė kontroliuoja šią įmonę ir ją konsoliduoja, ruošdama finansines ataskaitas.*

Įmonė	Statusas	Akcijas valdančios įmonės					Grupės valdoma akcijų dalis
		AB „Linas Agro Group“	AB „Linas Agro“	UAB „Linas Agro“ Konsultacijos	UAB „Linas Agro“ Grūdų centras	UAB „Linas Agro“ Grūdų centras KŪB	
AB „Linas Agro“	Pavaldžioji bendrovė	100 %					100 %
SIA „Linas Agro“	Pavaldžioji bendrovė		100 %				100 %
UAB „Linas Agro“ Grūdų centras	Pavaldžioji bendrovė		100 %				100 %
UAB „Linas Agro“ Grūdų centras KŪB **	Pavaldžioji bendrovė	54,19 %	45,80 %		0,01 %		100 %
SIA „Linas Agro“ Graudu centrs	Pavaldžioji bendrovė					100 %	100 %
SIA „Paleo“	Pavaldžioji bendrovė					100 %	100 %
UAB „Linas Agro“ Konsultacijos	Pavaldžioji bendrovė	100 %					100 %
Noreikiškių ŽŪB	Pavaldžioji bendrovė	99,95 %		0,05 %			100 %
Panevėžio rajono Aukštadvario ŽŪB	Pavaldžioji bendrovė			97,65 %			97,65 %
Sidabravo ŽŪB	Pavaldžioji bendrovė			95,21 %			95,21 %
Šakių rajono Lukšių ŽŪB	Pavaldžioji bendrovė			98,80 %			98,80 %
Biržų rajono Medeikių ŽŪB	Pavaldžioji bendrovė			98,28 %	Kėdainių rajono Labūnavos ŽŪB valdo 0,06 % pajų		98,34 %
Kėdainių rajono Labūnavos ŽŪB	Pavaldžioji bendrovė			98,60 %			98,60 %
Užupės ŽŪB	Pavaldžioji bendrovė	0,05 %		99,95 %			100 %
Panevėžio rajono Žibartonių ŽŪB	Pavaldžioji bendrovė	0,05 %		49,02 %	Užupės ŽŪB valdo 50,82 % pajų		99,89 %

Įmonė	Statusas	Akcijas valdančios įmonės			Grupės valdoma akcijų dalis
		AB „Linas Agro Group“	AB „Linas Agro“	UAB „Dotnuva Baltic“	
UAB „Paberžėlė“	Pavaldžioji bendrovė	Užupės ŽŪB valdo 100 % įmonės akcijų			100 %
UAB „Lineliai“	Pavaldžioji bendrovė	100 %			100 %
ŽŪB „Landvesta 1“	Pavaldžioji bendrovė	76,47 %	23,53 %		100 %
ŽŪB „Landvesta 2“	Pavaldžioji bendrovė	76,97 %	23,03 %		100 %
ŽŪB „Landvesta 3“	Pavaldžioji bendrovė	13,91 %	86,09 %		100 %
ŽŪB „Landvesta 4“	Pavaldžioji bendrovė	26,42 %	73,58 %		100 %
ŽŪB „Landvesta 5“	Pavaldžioji bendrovė	66,71 %	33,29 %		100 %
ŽŪB „Landvesta 6“	Pavaldžioji bendrovė	15,51 %	84,49 %		100 %
ŽŪK „KUPIŠKIO GRŪDAI“	Pavaldžioji Įmonė	Lukšių ŽŪB, Aukštadvario ŽŪB ir Sidabravo ŽŪB valdo po 6,29 %, Medeikių ŽŪB – 31,45 %, o AB „Linas Agro“ – 49,69 % įmonės pajų			98,96 %
UAB „Dotnuva Baltic“	Pavaldžioji bendrovė	100 %			100 %
SIA „Dotnuva Baltic“	Pavaldžioji bendrovė			100 %	100 %
AS „Dotnuva Baltic“	Pavaldžioji bendrovė			100 %	100 %
UAB „Jungtinė ekspedicija“	Pavaldžioji bendrovė	100 %			100 %
Karčemos kooperatinė bendrovė***	Pavaldžioji bendrovė	UAB „Linas Agro“ Grūdų centras KŪB valdo 20 %, o Panevėžio rajono Žibartonių ŽŪB – 4 % įmonės pajų			24 %

Įmonė	Statusas	Akcijas valdančios įmonės			Grupės valdoma akcijų dalis
		AB „Linas Agro Group“	AS „Putnu fabrika Kekava“	SIA „Lielzeltini“	
AS „Putnu fabrika Kekava“	Pavaldžioji bendrovė	60,81 %		36,28 %	97,09 %
SIA „PFK Trader“	Pavaldžioji bendrovė		100 %		97,09 %
SIA „Lielzeltini“	Pavaldžioji bendrovė	100 %			100 %
SIA „Cerova“	Pavaldžioji bendrovė	100 %			100 %
SIA „Broileks“	Pavaldžioji bendrovė	100 %			100 %
UAB „Kekava Foods LT“	Pavaldžioji bendrovė	SIA „PFK Trader“ valdo 100 % įmonės akcijų			97,09 %

4.2.3. Grupės įmonių veikla ir kontaktiniai duomenys*

** Neįtrauktos veiklos nevykdančios įmonės:*

1. *UAB „Gerera“, uždaroji akcinė bendrovė, įregistruota 1993-01-15, juridinio asmens kodas 147676584, buveinės adresas Smėlynės g. 2C, 35143 Panevėžys, Lietuva, registro tvarkytojo pavadinimas – Valstybės įmonė Registrų centras;*

2. *UAB „Dotnuvos technika“, uždaroji akcinė bendrovė, įregistruota 1998-06-25, juridinio asmens kodas 161452398, buveinės adresas Parko g. 6, Akademija, 58351 Kėdainių r., Lietuva, registro tvarkytojo pavadinimas – Valstybės įmonė Registrų centras.*

3. *Likviduojama SIA Erfolg Group, uždaroji akcinė bendrovė, įregistruota 2009-11-30, juridinio asmens kodas 50103261581, buveinės adresas Gaismas g. 2A-48, Kekava, Kekavos regionas, Latvija, registro tvarkytojo pavadinimas – Latvijos Respublikos įmonių registras.*

4. *Likviduojama Linas Agro A/S, ribotos atsakomybės bendrovė, įregistruota 1994-03-15, juridinio asmens kodas CVR 17689037, buveinės adresas Vinkel Alle 1, DK-9000 Aalborg, Danija, registro tvarkytojo pavadinimas – Danijos verslo ir bendrovių departamentas.*

Lietuvoje veikiančios pavaldžiosios bendrovės

Įmonės pavadinimas	Pagrindinės veiklos pobūdis	Įregistravimo data, juridinio asmens kodas, teisinė forma ir registro tvarkytojo pavadinimas	Kontaktiniai duomenys
AB „Linas Agro“	Didmeninė prekyba grūdais, aliejinių augalų sėklomis, žaliavomis pašarams ir prekėmis žemės ūkio gamybai	1991-07-08, juridinio asmens kodas 147328026, akcinė bendrovė, Valstybės įmonė Registrų centras	Smėlynės g. 2C, 35143 Panevėžys, Lietuva Tel. (8 45) 507 333 *Faksas (8 45) 507 444* *E. p. info@linasagro.lt* *www.linasagro.lt, www.rapsai.lt*
UAB „Linas Agro“ Grūdų centras	Valdymo paslaugos	2002-07-05, juridinio asmens kodas 148450944, uždaroji akcinė bendrovė, Valstybės įmonė Registrų centras	Smėlynės g. 2C, 35143 Panevėžys, Lietuva Tel. (8 45) 507 365 Faksas (8 45) 507 344 E. p. *grudai@linasagro.lt*
UAB „Linas Agro“ Grūdų centras KŪB	Grūdų paruošimas ir sandėliavimas	2002-07-10, juridinio asmens kodas 148451131, komanditinė ūkinė bendrija, Valstybės įmonė Registrų centras	Smėlynės g. 2C, 35143 Panevėžys, Lietuva Tel. (8 45) 507 343 Faksas (8 45) 507 344 E. p. *grudu.centras@linasagro.lt*
UAB „Linas Agro“ Konsultacijos	Pavaldžiųjų įmonių, užsiimančių žemės ūkio veikla, valdymas	2003-06-23, juridinio asmens kodas 248520920, uždaroji akcinė bendrovė, Valstybės įmonė Registrų centras	Žibuoklių g. 14, 57125 Kėdainiai, Lietuva Tel. 8 688 67 429 E. p. *konsultavimas@linasagro.lt*
ŽŪB „Landvesta 1“	Žemės ūkio paskirties žemės nuoma ir valdymas	2005-10-21, juridinio asmens kodas 300501060, žemės ūkio bendrovė, Valstybės įmonė Registrų centras	Smėlynės g. 2C, 35143 Panevėžys, Lietuva Tel. (8 45) 507 406 Faksas (8 45) 507 404 E. p. *info@landvesta.lt*
ŽŪB „Landvesta 2“	Žemės ūkio paskirties žemės nuoma ir valdymas	2005-10-21, juridinio asmens kodas 300501085, žemės ūkio bendrovė, Valstybės įmonė Registrų centras	Smėlynės g. 2C, 35143 Panevėžys, Lietuva Tel. (8 45) 507 406 Faksas (8 45) 507 404 E. p. *info@landvesta.lt*

Įmonės pavadinimas	Pagrindinės veiklos pobūdis	Įregistravimo data, juridinio asmens kodas, teisinė forma ir registro tvarkytojo pavadinimas	Kontaktiniai duomenys
ŽŪB „Landvesta 3“	Žemės ūkio paskirties žemės nuoma ir valdymas	2005-10-21, juridinio asmens kodas 300501092, žemės ūkio bendrovė, Valstybės įmonė Registrų centras	Smėlynės g. 2C, 35143 Panevėžys, Lietuva Tel. (8 45) 507 406 Faksas (8 45) 507 404 E. p. *info@landvesta.lt*
ŽŪB „Landvesta 4“	Žemės ūkio paskirties žemės nuoma ir valdymas	2007-04-23, juridinio asmens kodas 300709428, žemės ūkio bendrovė, Valstybės įmonė Registrų centras	Smėlynės g. 2C, 35143 Panevėžys, Lietuva Tel. (8 45) 507 406 Faksas (8 45) 507 404 E. p. *info@landvesta.lt*
ŽŪB „Landvesta 5“	Žemės ūkio paskirties žemės nuoma ir valdymas	2007-08-16, juridinio asmens kodas 301019661, žemės ūkio bendrovė, Valstybės įmonė Registrų centras	Smėlynės g. 2C, 35143 Panevėžys, Lietuva Tel. (8 45) 507 406 Faksas (8 45) 507 404 E. p. *info@landvesta.lt*
ŽŪB „Landvesta 6“	Žemės ūkio paskirties žemės nuoma ir valdymas	2008-01-14, juridinio asmens kodas 301520074, žemės ūkio bendrovė, Valstybės įmonė Registrų centras	Smėlynės g. 2C, 35143 Panevėžys, Lietuva Tel. (8 45) 507 406 Faksas (8 45) 507 404 E. p. *info@landvesta.lt*
UAB „Dotnuva Baltic“	Sėklų, žemės ūkio mašinų pardavimas	1996-03-05, juridinio asmens kodas 261415970, uždaroji akcinė bendrovė, Valstybės įmonė Registrų centras	Parko g. 6, Akademija, 58351 Kėdainių r., Lietuva Tel. (8 347) 37 030 Faksas (8 347) 37 040 E. p. *info@dotnuvabaltic.lt* *www.dotnuvabaltic.lt*
Noreikiškių ŽŪB	Žemės ūkio paskirties žemės nuoma ir valdymas	2012-08-16, juridinio asmens kodas 302841649, žemės ūkio bendrovė, Valstybės įmonė Registrų centras	Žibartonių g. 70, Žibartonių k. 38323 Panevėžio r., Lietuva Tel. (8 45) 507 333 Faksas (8 45) 507 444 E. p. *noreikiskes@linasagro.lt*
Užupės ŽŪB	Žemės ūkio paskirties žemės nuoma ir valdymas	2011-04-06, juridinio asmens kodas 302612561, žemės ūkio bendrovė, Valstybės įmonė Registrų centras	Liaudės g. 81, Užupės k. 58311 Kėdainių r., Lietuva Tel. 8 698 58583 E. p. *uzupe@linasagro.lt*
UAB „Paberžėlė“	Žemės ūkio paskirties žemės nuoma ir valdymas	2008-06-30, juridinio asmens kodas 301772627, uždaroji akcinė bendrovė, Valstybės įmonė Registrų centras	Liaudės g. 81, Užupės k. 58311 Kėdainių r., Lietuva Tel. 8 698 58583 E. p. *paberzele@linasagro.lt*
UAB „Lineliai“	Žemės ūkio paskirties žemės nuoma ir valdymas	2012-03-09, juridinio asmens kodas 302740714, uždaroji akcinė bendrovė, Valstybės įmonė Registrų centras	Smėlynės g. 2C, 35143 Panevėžys, Lietuva Tel. (8 45) 507 406 Faksas (8 45) 507 404 E. p. *lineliai@linasagro.lt*
Šakių rajono Lukšių ŽŪB	Mišri žemės ūkio veikla	1992-10-30, juridinio asmens kodas 174317183, žemės ūkio bendrovė, Valstybės įmonė Registrų centras	Lukšių k. 2, 71176 Šakių r., Lietuva Tel. (8 345) 44 288 Faksas (8 345) 44 225 E. p. *luksiai@linasagro.lt*
Kėdainių rajono Labūnavos ŽŪB	Mišri žemės ūkio veikla	1992-02-25, juridinio asmens kodas 161228959, žemės ūkio bendrovė, Valstybės įmonė Registrų centras	Barupės g. 9, Labūnavos k. 58173 Kėdainių r., Lietuva Tel. (8 347) 34 166 Faksas (8 347) 34 180 E. p. *labunava@linasagro.lt*

Įmonės pavadinimas	Pagrindinės veiklos pobūdis	Įregistravimo data, juridinio asmens kodas, teisinė forma ir registro tvarkytojo pavadinimas	Kontaktiniai duomenys
Biržų rajono Medeikių ŽŪB	Augalininkystė	1992-10-05, juridinio asmens kodas 154771488, žemės ūkio bendrovė, Valstybės įmonė Registrų centras	Biržų g. 32, Medeikių k. 41462 Biržų r., Lietuva Tel. (8 450) 58 422 Faksas (8 450) 58 412 E. p. *medeikiai@linasagro.lt*
ŽŪK „KUPIŠKIO GRŪDAI“	Grūdų paruošimas ir sandėliavimas	1999-04-08, juridinio asmens kodas 160189745, kooperatinė bendrovė, Valstybės įmonė Registrų centras	Technikos g. 6D, 40122 Kupiškis, Lietuva Tel./faks. (8 459) 529 16 E. p. *info@kupiskiogrudai.lt*
Panevėžio rajono Aukštadvario ŽŪB	Mišri žemės ūkio veikla	1993-03-09, juridinio asmens kodas 168573274, žemės ūkio bendrovė, Valstybės įmonė Registrų centras	Pirties g. 3, Aukštadvario k., 38255 Panevėžio r., Lietuva Tel./faks. (8 45) 592 651 E. p. *aukstadvaris@linasagro.lt*
Sidabravo ŽŪB	Mišri žemės ūkio veikla	1993-04-20, juridinio asmens kodas 171331516, žemės ūkio bendrovė, Valstybės įmonė Registrų centras	Pergalės g. 1A, Sidabravas 82251 Radviliškio r., Lietuva Tel. (8 422) 47 727 Faksas (8 422) 47 618 E. p. *sidabravas@linasagro.lt*
UAB „Jungtinė ekspedicija“	Logistikos ir ekspedijavimo paslaugos	1998-02-17, juridinio asmens kodas 141642963, uždaroji akcinė bendrovė, Valstybės įmonė Registrų centras	I. Kanto 12-3, 92235 Klaipėda, Lietuva Tel. (8 46) 310 163 Faksas (8 46) 312 529 E. p. *info@je.lt* *www.je.lt*
Panevėžio rajono Žibartonių ŽŪB	Mišri žemės ūkio veikla	1992-05-22, juridinio asmens kodas 168521815, žemės ūkio bendrovė, Valstybės įmonė Registrų centras	Žibartonių g. 74, Žibartonių k. 78323 Panevėžio r., Lietuva Tel. (8 45) 557 444 Faksas (8 45) 557 486 E. p. *zibartoniai@linasagro.lt*
Karčemos kooperatinė bendrovė	Grūdų paruošimas ir sandėliavimas	2010-03-09, juridinio asmens kodas 302487798, kooperatinė bendrovė, Valstybės įmonė Registrų centras	Šiaulių g. 72, Gustonių k. 38355 Panevėžio r., Lietuva Tel. (8 45) 454 051 Faksas (8 45) 454 054 E. p. *priemimas@karcemoskb.lt*
UAB „Kekava Foods LT“	Mažmeninė prekyba specializuotose parduotuvėse	2018-03-08, juridinio asmens kodas 304784428, uždaroji akcinė bendrovė, Valstybės įmonė Registrų centras	Subačiaus g. 5, 01302 Vilnius, Lietuva Tel. (8 612) 03 958 E. p. *kekava.foods@linasagro.lt*

Užsienyje veikiančios pavaldžiosios bendrovės

Įmonės pavadinimas	Pagrindinės veiklos pobūdis	Įregistravimo data, juridinio asmens kodas, registro tvarkytojo pavadinimas	Kontaktiniai duomenys
SIA „Linas Agro“	Didmeninė prekyba grūdais, aliejinių augalų sėklomis, prekių tiekimas augalininkystei	2003-04-23, juridinio asmens kodas 53603019011, Latvijos Respublikos įmonių registras	Bauskas g. 2, LV-3001 Jelgava, Latvija Tel. +371 630 840 24 Faksas +371 630 842 24 *E. p. info@linasagro.lv* *www.rapsim.lv*
SIA „Linas Agro“ Graudu centrs	Grūdų paruošimas ir sandėliavimas	2013-05-02, juridinio asmens kodas 43603059101, Latvijos Respublikos įmonių registras	„Jaunsalieši“, LV-5202 Jekabpils, Latvija Tel. +371 220 001 82 E. p. *graudu.centrs@linasagro.lv*
SIA „Paleo“	Sandėliavimo paslaugos	2000-02-15, juridinio asmens kodas 40003480783, Latvijos Respublikos įmonių registras	„Iecavas baze“, Iecavas nov., LV-3913 Latvija Tel. +371 639 415 41 Faksas +371 639 419 55 E. p. *paleo@linasagro.lv*
SIA „Dotnuva Baltic“	Sėklų, žemės ūkio mašinų pardavimas	2010-04-26, juridinio asmens kodas 43603041881, Latvijos Respublikos įmonių registras	Jurmalas g. 13C, Pinki, LV-2107 Babites regionas, Latvija Tel. +371 679 131 61 Faksas +371 677 602 52 E. p. *info@dotnuvabaltic.lv* *www.dotnuvabaltic.lv*
AS „Dotnuva Baltic“	Sėklų, žemės ūkio mašinų pardavimas	2010-11-11, juridinio asmens kodas 12019737, Centrinis Estijos Respublikos vertybinių popierių registras (Eesti Väärtpaberikeskus AS)	Savimae 7, 60534 Vahi, Tartu regionas, Estija Tel. + 372 661 2800 Faksas + 372 661 8004 E. p. *info@dotnuvabaltic.ee* *www.dotnuvabaltic.ee*
AS „Putnu fabrika Kekava“	Paukščių auginimas, paukštienos ir jos produktų gamyba bei pardavimas,	1991-06-11, juridinio asmens kodas 50003007411, Latvijos Respublikos įmonių registras	Kekava, Kekavos regionas, LV-2123 Latvija Tel. +371 6787 4000 Faksas +371 6787 4001 E. p. *info@pfkekava.lv* *www.vistas.lv*
SIA „PFK TRADER“	Mažmeninė prekyba maisto produktais	2013-08-26, juridinio asmens kodas 40103703853, Latvijos Respublikos įmonių registras	Kekava, Kekavos regionas, LV-2123 Latvija Tel. +371 6787 4000 Faksas +371 6787 4001 E. p. *info@pfkekava.lv* *www.vistas.lv*
SIA „Lielzeltini“	Paukščių auginimas, paukštienos ir jos produktų gamyba bei pardavimas, pašarų gamyba	1994-07-07, juridinio asmens kodas 40003205232, Latvijos Respublikos įmonių registras	„Mazzeltini“, Janeikas, Bauskas regionas, Latvija Tel. +371 6396 0770 Faksas +371 6396 0768 E. p. *lielzeltini@lielzeltini.lv* *www.lielzeltini.lv*
SIA „Broileks“	Viščiukų auginimas ir pardavimas	2009-12-07, juridinio asmens kodas 50103262981, Latvijos Respublikos įmonių registras	Gaismas g. 2A-48, Ķekava LV-2123, Latvija Tel./Faksas +371 67313182

Įmonės pavadinimas	Pagrindinės veiklos pobūdis	Įregistravimo data, juridinio asmens kodas, registro tvarkytojo pavadinimas	Kontaktiniai duomenys
SIA „Cerova“	Kiaušinių inkubavimas ir viščiukų pardavimas	2003-10-08, juridinio asmens kodas 43603019946, Latvijos Respublikos įmonių registras	Centra g. 11, Musa, Ceraukstes par., Bauskas regionas, Latvija Tel. +371 2633 4110 Faksas +371 6392 6234 E. p. *cerova@latnet.lv*

5. Grupės veiklos rezultatų ir finansų apžvalga

- AB „Linas Agro Group“ 2017–2018 finansinių metų konsoliduotos pajamos siekė 634 mln. Eur ir buvo 1,6 proc. mažesnės, lyginant su ankstesniais metais (645 mln. Eur).
- Grupė pardavė 2,2 mln. tonų įvairių grūdų ir prekių žemės ūkiui bei kitos produkcijos, arba 6,7 proc. mažiau nei ankstesniais metais (2,4 mln. tonų).
- Bendrasis pelnas siekė 45,8 mln. Eur ir buvo 0,9 proc. mažesnis, nei ankstesniais metais – 46,3 mln. Eur.
- Konsoliduotas pelnas prieš palūkanas, mokesčius ir nusidėvėjimą (EBITDA) siekė 20,4 mln. Eur ir buvo 10 proc. mažesnis nei ankstesniais metais (22,7 mln. Eur).
- Grupė uždirbo 9,6 mln. Eur veiklos pelno arba 20 proc. mažiau nei per atitinkamą praėjusių finansinių metų laikotarpį (12,1 mln. Eur).
- Pelnas prieš mokesčius siekė 7,5 mln. Eur (palyginti su 10 mln. Eur ankstesniais metais).
- Grynasis pelnas, tenkantis Bendrovės akcininkams, siekė 9 mln. Eur (ankstesniais metais 8,3 mln. Eur).

5.1. Finansiniai rodikliai

	2014–2015	2015–2016	2016–2017	2017–2018	Pasikeitimas 2017–2018 lyg. su 2016–2017 (tūkst. EUR)	Pasikeitimas 2017–2018 lyg. su 2016–2017 (%)
Parduota prekių tonomis	**1 968 469**	**2 187 388**	**2 364 713**	**2 206 745**	**-157 968**	**-6,7**
Pajamos, tūkst. EUR	**573 766**	**615 961**	**644 952**	**634 423**	**-10 529**	**-1,6**
Bendrasis pelnas, tūkst. EUR	41 480	39 881	46 276	45 848	-428	-0,9
EBITDA, tūkst. EUR	**21 781**	**17 135**	**22 716**	**20 410**	**-2 306**	**-10,2**
Veiklos pelnas, tūkst. EUR	12 337	7 232	12 054	9 597	-2 457	-20,4
Pelnas prieš mokesčius (EBT), tūkst. EUR	10 360	5 316	10 045	7 523	- 2 522	-25,1
Grynasis pelnas, tūkst. EUR	**9 194**	**3 944**	**8 408**	**9 463**	**1 055**	**12,5**
Maržos, %						
Bendrojo pelno marža	7,23	6,47	7,18	7,23	0,05	0,7
EBITDA marža	3,80	2,78	3,52	3,22	-0,31	-8,7
Veiklos pelno marža	2,15	1,17	1,87	1,51	-0,36	-19,2
Grynojo pelno marža	1,60	0,64	1,30	1,49	0,19	14,4
Mokumo ir grąžos finansiniai rodikliai						
Einamasis mokumas	1,59	1,42	1,43	1,38	-0,05	-3,5
Skolos / Nuosavybės santykis	0,63	0,59	1,09	1,26	0,17	15,6
Grynoji finansinė skola / EBITDA	4,30	5,13	4,40	6,94	2,53	57,5
Pakoreguota grynoji finansinė skola / EBITDA *	2,29	2,01	2,06	3,31	1,25	60,7
Nuosavybės grąža (ROE), %	5,79	2,43	4,98	5,34	0,38	7,6
Naudojamo kapitalo įmonės veikloje grąža (ROCE), %	3,99	2,82	4,33	2,92	-1,41	-32,6
Turto grąža (ROA), %	2,91	1,19	2,38	2,36	-0,02	-10,0
Pelnas ir sąlyginis pelnas vienai akcijai	0,06	0,03	0,05	0,06	0,01	14,3
Pelno ir kainos santykis (P/E)**	11,42	22,17	12,88	12,34	-0,54	-4,2
Už finansinius metus išmokėti dividendai, Eur. už akciją	0,0076	0,0076	0,0076			

**Koreguotos grynosios finansinės skolos / EBITDA rodiklio paskaičiavimas yra aprašomas skyriuje „Piniginiai srautai ir likvidumas“. Tai yra Grupės vadovybės išvestinis rodiklis*

***Paskutinės AB „Linas Agro Group“ ataskaitinio laikotarpio dienos uždarymo kaina*

Pajamos, mln. EUR

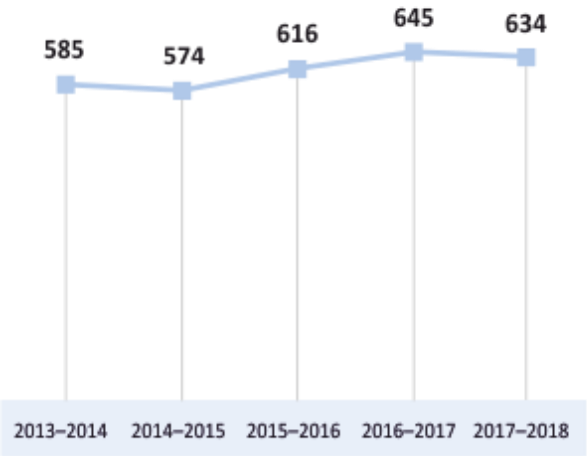

Turtas, mln. EUR

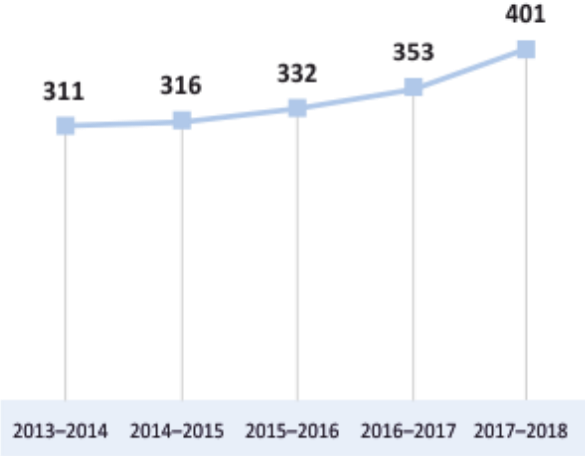

Bendrasis pelnas ir EBITDA, mln. EUR

Veiklos ir grynasis pelnas, mln. EUR

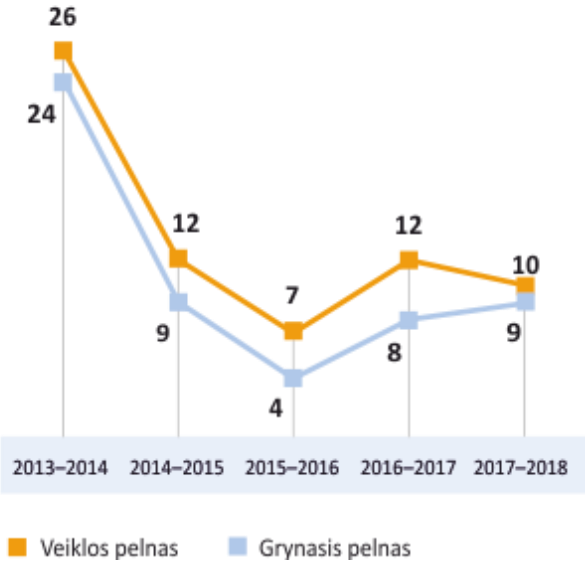

5.2. Apžvalga

Remiantis Lietuvos statistikos departamento duomenimis, grūdinių kultūrų derlius Lietuvoje iš esmės liko nepakitęs, jei lyginti su 2017 m. ir siekė 5,78 mln. tonų (2016 – 5,76 mln. tonų). Prieš prasidedant javapjūtei buvo tikimasi, kad grūdinių kultūrų derlius sieks 6,3 mln. tonų. Stiprus lietus derliaus nuėmimo metu, o ypač įpusėjus javapjūtei, neigiamai paveikė grūdinių kultūrų pasėlius, dėl to derlius buvo nuimtas tik 1,43 mln. ha plote (2016 metais – 1,55 mln. ha). Nors ištisai lijo, dauguma grūdų, o ypač kviečiai, buvo vidutinės kokybės, kitaip nei ankstesniais metais, kuomet dominavo pašarinės kokybės grūdai. Latvijoje 2017 metais javų derlius buvo toks pat, kaip ankstesniais metais – 2,7 mln. tonų, tik grūdų kokybė buvo prastesnė.

Mažesnis nei tikėtasi grūdinių kultūrų derlius Baltijos šalyse, stiprėjantis euras JAV dolerio atžvilgiu bei augančios eksporto apimtys iš kaimyninių regionų (Rusija, Ukraina) buvo faktoriai, didinę konkurenciją eksporto rinkose bei įtakoję didžiausio Grupės veiklos segmento rezultatus.

Didžiąją produkcijos dalį Grupė parduoda užsienyje – prekyba su užsienio šalimis sudarė beveik 74 proc. pajamų. Pagrindiniai eksporto regionai, tradiciškai išliko tie patys, kaip ir ankstesniais metais: Europa (45 proc.), Azijos (23 proc.) ir Afrikos (5 proc.) šalys.

Grupės prekybos apimtys tonomis sumažėjo 6,7 proc. ir siekė 2,2 mln. (2,36 mln. tonų 2016–2017). Dėl aukščiau išvardintų priežasčių pardavimų apimtys tonomis sumažėjo tik „Grūdų ir žaliavų pašarams paruošimas ir pardavimas“ veiklos segmente, kur jos krito 9,4 proc., jei lyginti su atitinkamu praėjusių metų laikotarpiu. Visuose kituose Grupės veiklos segmentuose pardavimai tonomis augo.

AB „Linas Agro Group“ konsoliduotos šių finansinių metų pajamos siekė 634 mln. Eur ir buvo 1,6 proc. mažesnės nei ankstesniais metais (645 mln. Eur). Pagrindinė priežastis, nulėmusi Grupės pajamų sumažėjimą, buvo kritę grūdų pardavimai – jų pardavimo apimtys sumažėjo nuo 317 mln. Eur iki 292 mln. Eur. Dėl sumažėjusių trąšų ir augalų apsaugos priemonių pardavimų 4,3 proc. sumažėjo ir „Prekės ir paslaugos žemės ūkiui“ segmento prekybos pajamos. Pajamos iš paukštininkystės veiklos augo 13,2 proc. ir siekė 69 mln. Eur, jei palyginti su 61 mln. Eur ankstesniais metais. Dėl augančio augalų derlingumo ir palankesnių pieno supirkimo kainų žemės ūkio produktų gamybos pajamos išaugo 15,6 proc. iki 31 mln. Eur.

Grupės produktų ir paslaugų savikaina sumažėjo nuo 599 mln. Eur iki 588 mln. Eur (1,7 proc.). Pagrindinė priežastis, įtakojusi savikainos sumažėjimą, buvo nuo 1 iki 8 proc. sumažėjusios pasaulinės grūdų kainos. Logistikos sąnaudos, sudarančios 7 proc. visos savikainos, dėl pabrangusių logistikos paslaugų įkainių padidėjo 1,5 proc. nuo 40,6 mln. Eur iki 41,2 mln. Eur. AB „Linas Agro Group“ bendrasis pelnas sumažėjo neženkliai 0,9 proc. ir siekė 45,8 mln. Eur (46,3 mln. Eur ankstesniais metais).

Per ataskaitinį laikotarpį konsoliduotos Grupės veiklos sąnaudos siekė 38,3 mln. Eur ir buvo 12 proc. didesnės, lyginant su ankstesniu laikotarpiu (34 mln. Eur). Sąnaudų augimui daugiausiai įtakos turėjo išaugę darbo užmokesčio sąnaudos, kurios padidėjo beveik 7 proc. dėl atlyginimų augimo Baltijos regione ir dėl vienkartinių išlaidų, susijusių su prekybinės įmonės Danijoje Linas Agro A/S uždarymu.

Veiklos kaštus neigiamai įtakojo ir suformuoti atidėjimai blogoms skoloms, kurie išaugo iki 1,3 mln. Eur, rinkodaros ir reklamos sąnaudos taip pat padidėjo nuo 1,4 mln. Eur iki 1,9 mln. Eur. Visos šios priežastys įtakojo Grupės veiklos kaštų padidėjimą.

AB „Linas Agro Group“ veiklos pelnas sumažėjo nuo 12,1 mln. Eur iki 9,6 mln. Eur. Viena iš priežasčių, turėjusių neigiamos įtakos Grupės veiklos rezultatams, buvo biologinio turto vertės pokytis. Finansinių metų pabaigoje vertinamų Grupės turimų pasėlių, gyvulių ir paukščių rinkos vertės pokytis buvo neigiamas ir siekė 0,9 mln. Eur. Ankstesniais metais biologinio turto įtaka buvo teigiama ir siekė 2,5 mln. Eur.

Grupės konsoliduotas pelnas prieš palūkanas, mokesčius ir nusidėvėjimą (EBITDA) siekė 20,4 mln. Eur, palyginus su 22,7 mln. Eur 2016–2017 finansiniais metais. Jei eliminuotume biologinio turto vertės pokytį, Grupės EBITDA siektų 21,3 mln. Eur.

Kadangi nebuvo reikšmingų kitų įmonių įsigijimų ar pardavimų, kitos Grupės veiklos pajamos siekė 3,5 mln. Eur, palyginus su 1,6 mln. 2016–2017 finansiniais metais (kitos veiklos pajamos pagrinde padidėjo dėl Grupėje naudojamų išvestinių finansinių priemonių rizikai drausti teigiamo rezultato). Kitos veiklos sąnaudos sudarė 1,5 mln. Eur, jei lyginti su 2016–2017 finansiniais metais (1,8 mln. Eur).

Iš finansinės ir investicinės veiklos Grupė patyrė 2 mln. Eur dydžio nuostolį, panašiai kaip ir 2016–2017 finansiniais metais (2 mln. Eur nuostolis). Finansiniai kaštai per ataskaitinį laikotarpį siekė 2,6 mln. Eur ir sumažėjo beveik 12 proc., jei lyginti su 2016–2017 finansiniais metais (2,9 mln. Eur). Viena iš pagrindinių priežasčių, nulėmusių finansinių kaštų sumažėjimą, buvo persiderėtos bankinės palūkanų normos Grupėje, nepaisant to, kad finansinių skolų apimtys išaugo.

Finansinių skolų apimtys (įskaitant ir lizingo įsipareigojimus) padidėjo nuo 111 mln. Eur iki 154 mln. Eur. Finansinės skolos išaugo 43 mln. Eur, lyginant su finansinių metų pradžia, daugiausia dėl išaugusių atsargų (padidėjimas 24 mln. Eur) ir debitorinio įsiskolinimo (padidėjimas 15 mln. Eur) bei dėl įgyvendinamų ilgalaikių investicijų paukštynuose, žemės ūkio bendrovėse ir Grupės valdomose grūdų saugyklose (padidėjimas 5,3 mln. Eur). Didžioji dalis šio prekybos sezono atsargų likučio bus parduota kitų finansinių metų pradžioje.

Grupės grynasis pelnas siekė 9,5 mln. Eur ir buvo 12 proc. didesnis nei 2016–2017 finansiniais metais (8,4 mln. Eur). Grynasis pelnas, tenkantis Bendrovės akcininkams, siekė 9 mln. Eur (8,3 mln. Eur 2016–2017 finansiniais metais).

Siekdama optimizuoti Grupės prekybinę veiklą bei mažinti veiklos kaštus, Grupės vadovybė priėmė sprendimą uždaryti nuo 2008 m. jos struktūroje buvusią prekybos įmonę Danijoje. 2011 m. Grupė įsigijo minėtos įmonės 100 proc. akcijų paketą, ir per kelerius metus Grupės tarptautinės prekybos padalinys ne tik įgavo didelę patirtį prekybos ir logistikos srityse Vakarų Europos ir ypač Skandinavijos rinkose, bet ir užsitarnavo patikimo tiekėjo reputaciją. Todėl priimtas sprendimas nebelaikyti įmonės Danijoje, keletą jos darbuotojų perkeliant dirbti į AB „Linas Agro“ ir tokiu būdu sumažinant biurų išlaikymo kaštus. Įmonę uždaryti planuojama iki kalendorinių metų pabaigos.

Tam tikri organizaciniai procesai, nukreipti veiklos efektyvinimui, vyko ir kitose Grupės įmonėse. Vyko pasiruošimas sėklų prekybos perkėlimui į AB „Linas Agro“ iš UAB „Dotnuva Baltic“ nuo kitų finansinių metų pradžios. Grupės vadovybė siekia sujungti įmonių AB „Linas Agro“ ir UAB „Dotnuva Baltic“ pardavimų skyrius bei administracijas Lietuvoje , bei SIA „Linas Agro“ ir SIA „Dotnuva Baltic“ kolektyvus Latvijoje taip, kad įmonės veiktų kaip viena organizacija su platesniu produktų asortimentu. Šie procesai yra prasidėję ir bus tęsiami kitais finansiniais metais. Numatoma, kad ateityje įmonės veiks vienu vardu ir dalinsis tarpusavyje resursais, nes jų klientai iš esmės yra tie patys – Lietuvos ūkininkai.

5.3. Piniginiai srautai ir likvidumas

Grupės tikslas yra turėti pakankamai finansinių išteklių, išlaikyti aukštą likvidumo lygį ir balanso kokybę, turėti lankstumo ir erdvės skolinantis bei patenkinti Grupės apyvartinio kapitalo ir investicijų poreikius.

Balanso sudarymo datai Grupė turėjo beveik 10,5 mln. Eur pinigų ir pinigų ekvivalentų (2016–2017 finansiniais metais jie siekė 8,9 mln. Eur), jos einamojo mokumo rodiklis siekė 1,38. Skolos ir nuosavybės santykis (visos skolos / visos nuosavybės) siekė 1,26 (praėjusiais metais jis buvo lygus 1,09).

Grupės grynosios finansinės skolos ir konsoliduoto pelno prieš palūkanas, mokesčius ir nusidėvėjimą (EBITDA) santykinis rodiklis padidėjo nuo 4,40 iki 6,94. Skaičiuojant koreguotą AB „Linas Agro Group“ finansinės skolos ir EBITDA rodiklį, kuris įvertina Grupės likvidžias atsargas ir atitinkamai jų suma mažina finansines skolas (daroma prielaida, kad įvairūs grūdai ir kitos likvidžios atsargos, greito pardavimo atveju, pritaikius tam tikrą diskontą nuo jų balansinės vertės, priverstinio pardavimo atveju - 25 proc. grūdams ir žaliavoms, o žemės ūkio technikos ir atsarginių detalių bei įrengimų – 35 proc., sumažina finansines skolas 49,5 mln. Eur ir 24,4 mln. Eur atitinkamai) santykinis rodiklis padidėjo nuo 2,1 iki 3,3. Grupės vadovybė mano, kad tai daug tiksliau atspindi AB „Linas Agro Group“ finansinio įsiskolinimo dydį, lyginant su EBITDA.

Grupės finansinės skolos (neįskaitant lizingo (finansinės nuomos) įsipareigojimų) siekė 152 mln. Eur (2016–2017 finansiniais metais buvo 109 mln. Eur) ir išaugo 39 proc. Grupės trumpalaikių paskolų dalis siekė 82 proc., jų didžioji dalis buvo skirta apyvartinio kapitalo finansavimui ir yra padengtos atsargomis ir gautinomis sumomis. Finansinės skolos pagrinde išaugo dėl išaugusių atsargų (padidėjimas 24 mln. Eur) ir debitorinio įsiskolinimo (padidėjimas 15 mln. Eur) bei dėl įgyvendinamų ilgalaikių investicijų paukštynuose, žemės ūkio bendrovėse ir Grupės valdomose grūdų saugyklose (padidėjimas 6,8 mln. Eur). Didžioji dalis šio prekybos sezono atsargų likučio bus parduota kitų finansinių metų pradžioje.

Grupės pinigų srautai iš pagrindinės veiklos prieš apyvartinio kapitalo pasikeitimus buvo teigiami ir siekė 21,3 mln. Eur, palyginti su 20,6 mln. Eur per atitinkamą ankstesniųjų metų laikotarpį. Pinigų srautai iš pagrindinės veiklos po apyvartinio kapitalo pasikeitimo buvo neigiami ir sudarė 20 mln. Eur (teigiami 5,9 mln. Eur per atitinkamą 2016–2017 finansinių metų laikotarpį), nes Grupės atsargų pokytis buvo neigiamas ir siekė 22 mln. Eur. Didžioji dalis Grupės atsargų persikėlė į kitus finansinius metus ir iki derliaus pradžios bus parduotos.

Grupės pinigų srautai iš investicinės veiklos buvo neigiami ir siekė 17,8 mln. Eur (14,3 mln. Eur 2016–2017 finansiniais metais). Visos Grupės valdomos bendrovės aktyviai vykdė plėtrą: buvo plečiamas grūdų saugyklų tinklas, atnaujinamas žemės ūkio bendrovių ilgalaikis turtas, investuojama į paukštininkystės įmonių įrangos įsigijimą ir paukštidžių atnaujinimą.

Grupės pinigų srautai iš finansinės veiklos buvo teigiami ir siekė 39 mln. Eur, tokius srautus iš esmės sąlygojo finansinių paskolų padidėjimas (šių skolų pokytis 43 mln. Eur).

Grupės pinigų ekvivalentai ataskaitinio laikotarpio pabaigoje sudarė 10,5 mln. Eur, t. y. palyginus su 8,9 mln. Eur 2016–2017 finansiniais metais.

AB „Linas Agro Group“ yra pilnai pajėgi finansuoti savo pagrindinę ir investicinę veiką. Grupė savo apyvartinį kapitalą ir ilgalaikes investicijas finansuoja pagrinde keturiuose bankuose – AB SEB bankas, ABN AMRO Bank N.V., Swedbank AB, AB Luminor. Bendras kredito limitų dydis minėtuose bankuose viršija 183 mln. Eur.

5.4. Investicijos

Grupės pavaldžiosios įmonės per ataskaitinį laikotarpį investavo virš 19,7 mln. Eur. Pagrindinės Grupės įmonių investicijos pagal jų pobūdį:

Investicijų objektas	Investicijų suma, tūkst. Eur
Grūdų saugyklų įranga, sandėliai, pastatai, įvairūs prietaisai ir kita technika	8 630
Žemės ūkio technikos, transporto priemonės, įrangos, statinių įsigijimas ir atnaujinimas bei žemių įsigijimas	6 850
Paukštynų modernizavimas ir atnaujinimas	4 245

5.5. Segmentų veiklos rezultatai

Grupės veikla skirstoma į penkis veiklos segmentus:

1. „Grūdų ir žaliavų pašarams paruošimas ir pardavimas“;
2. „Prekės ir paslaugos žemdirbiams“;
3. „Žemės ūkio produktų gamyba“;
4. „Maisto produktai“;
5. „Kitos veiklos“.

5.5.1. Veiklos pelnas (tūkst. Eur) pagal segmentus

	2017–2018	2016–2017	2015–2016	2014–2015	2013–2014
Grūdų ir žaliavų pašarams paruošimas ir pardavimas	3 984	7 989	9 583	7 484	10 978
Prekės ir paslaugos žemdirbiams	5 657	3 806	2 816	965	1 796
Žemės ūkio produktų gamyba	3 146	3 329	758	3 532	4 848
Maisto produktai	3 904	1 545	(1 246)	3 193	9 888
Kitos veiklos	(92)	(196)	(176)	97	2 745

5.5.2. Grūdų ir žaliavų pašarams paruošimas ir pardavimas

Šis, didžiausias Grupės veiklos segmentas, apima prekybą grūdais, aliejinėmis sėklomis bei žaliavomis pašarams, taip pat grūdų saugyklų bei logistikos paslaugas.

„Grūdais“ vadinami kviečiai, miežiai, kukurūzai ir kai kurios kitos grūdų rūšys. Didelę šio segmento veiklos dalį sudaro prekyba Lietuvoje bei Latvijoje užaugintais grūdais.

„Aliejinės sėklos“ – rapsai, saulėgrąžų bei linų sėklos.

„Žaliavos pašarams“ – tai prekyba maisto pramonės antriniais produktais (tokiais kaip saulėgrąžų išspaudos, saulėgrąžų rupiniai, rapsų išspaudos, sojų rupiniai, cukrinių runkelių granulės, ir pan.). Čia taip pat patenka kiti su pašarais susiję produktai, tokie kaip sojų pupelės bei augaliniai aliejai.

Prie šio segmento taip pat priskiriamas grūdų paruošimas eksportui grūdų saugyklose (valymas, džiovinimas, saugojimas, perkrovimas) ir logistikos paslaugos.

Minėtoje srityje Grupė veikia nuo 1991 metų, ši veikla generuoja didžiąją jos pajamų dalį. Šioje srityje veikia įmonės AB „Linas Agro“, UAB „Linas Agro Grūdų centras KŪB (Lietuva), kooperatyvas „Kupiškio grūdai“, Karčemos kooperatinė bendrovė, UAB „Jungtinė ekspedicija“ (Lietuva); SIA „Linas Agro“, SIA „Linas Agro“ Graudu centrs (Latvija).

Grupės įmonės AB „Linas Agro“ ir „Linas Agro“ AS turi Geros prekybos praktikos (European Good Trading practice) sertifikatus. AB „Linas Agro“ ir SIA „Linas Agro“ turi ISCC (Tarptautinius tolydžios plėtros ir šiltnamio dujų valdymo) sertifikatus. Taip pat AB „Linas Agro“ turi VšĮ „Ekoagros“ išduotą ekologinių augalininkystės produktų prekybos sertifikatą, GMP+ (Geros gamybos praktikos) sertifikatą. Grupė nuolatos didina nuosavų grūdų saugyklų pajėgumus, ir ataskaitinio laikotarpio pabaigoje nuosava Grupės grūdų ir kitų žemės ūkio žaliavų saugojimo talpa Lietuvoje ir Latvijoje buvo 290 tūkst. tonų. Grupės įvairių grūdų saugojimo pajėgumai uostuose siekia 196 tūkst. tonų.

2017 metais Baltijos šalyse beveik visų kultūrų buvo užsėta šiek tiek mažiau, nei ankstesniais metais, be to lietinga vasara ir ypatingai šlapias ruduo neleido nuimti viso kultūrų derliaus. Kartu labai suprastėjo derliaus kokybė. Dėl tokių sąlygų išaugo konkurencija tarp grūdų supirkėjų vietinėje rinkoje, laikėsi gana aukštos supirkimo kainos, kurios ne visuomet koreliavosi su pardavimo kainomis pasaulinėje rinkoje. Ypatingai didelė konkurencija buvo tarp rapsų supirkėjų, mat rapsų 2017 m. buvo pasėta 32 tūkst. ha mažiau, nei 2016 m. Dėl nepalankių klimatinių sąlygų nutrūko miežių tiekimas iš Estijos. Per ataskaitinį laikotarpį buvo įvesti žirnių importo į Indijos rinką, kuri yra pagrindinė žirnių vartotoja pasaulyje, ribojimai, teko skubiai ieškoti kitų rinkų realizuoti nupirktiems iš ūkininkų žirniams ir parduoti juos nuostolingai.

Šio veiklos segmento pardavimų apimtis per nagrinėjamą laikotarpį mažėjo 9,4 proc. iki 1,8 mln. tonų. 2 mln. tonų 2016–2017 finansiniais metais). Tradicinių produktų (kviečių, rapsų, miežių) prekybos apimtis mažėjo 11 proc. nuo 1,7 mln. tonų iki 1,5 mln. tonų. Dėl sumažėjusių grūdų kainų pasaulinėje rinkoje ir mažesnio parduoto jų kiekio šių produktų pardavimo pajamos sumažėjo nuo 317 mln. Eur iki 292 mln. Eur. Dėl šios priežasties ir įvestų importo apribojimų tam tikrose produktų (žirnių) realizavimo rinkose, bendrasis grūdų prekybos pelnas krito nuo 8,8 mln. Eur iki 3,4 mln. Eur. Tuo tarpu žaliavų pašarams rinkos kainos augo, todėl pardavimo pajamos išaugo nuo 91 mln. Eur iki 99 mln. Eur, nors pardavimai tonomis neženkliai sumažėjo nuo beveik 300 tūkst. tonų iki 295 tūkst. tonų. Dėl išaugusios žaliavų pašarams paklausos šių produktų prekybos pelningumas augo, ir bendrasis pelnas išaugo nuo 3,9 mln. Eur iki 5,2 mln. Eur.

Grupės nuosavos grūdų saugyklos paruošė virš 486 tūkst. tonų įvairių augalinių žaliavų arba 6 proc. daugiau nei per atitinkamą 2016–2017 finansinių metų laikotarpį (458 tūkst. tonų). Praėjusį rudenį nuimti grūdai buvo drėgni, todėl Grupės grūdų saugyklos gavo daugiau pajamų ir pelno iš džiovinimo veiklos: jų gautas veiklos pelnas siekė 1,5 mln. Eur ir buvo 34 proc. didesnis, jei palyginti su 1,1 mln. Eur pelnu ankstesniais metais. Kėdainiuose esantis grūdų elevatorius pradėjo gaminti naują produktą – pašarus kiaulėms (iki tol pašarai buvo gaminami tik galvijams).

	2013–2014	2014–2015	2015–2016	2016–2017	2017–2018	Pasikeitimas 2017–2018 lyg. su 2016–2017 (%)
Prekybos apimtis tonomis	1 621 885	1 596 754	1 815 937	2 023 794	1 833 359	-9,4
Prekybos pajamos (tūkst. Eur)	421 622	388 313	386 906	415 333	397 425	-4,3
Bendrasis pelnas (tūkst. Eur)	18 795	13 318	15 835	15 561	11 343	-27,1
Bendrojo pelno marža	4,5 %	3,4 %	4,1 %	3,7 %	2,9 %	-23,8

Segmento veiklos pelnas sumažėjo 49 proc. nuo 8,0 mln. Eur iki beveik 4,0 mln. Eur.

Per ataskaitinį laikotarpį investuota virš 2,3 mln. eurų į grūdų saugyklų plėtrą Kupiškyje, Lukšiuose (Šakių r.), Pasvalyje bei pašarų žaliavų saugojimo talpų didinimą Joniškyje, o taip pat atidarytas naujas grūdų elevatorius Kartenoje (Kretingos r.). Šiemet grūdų saugyklose pradėta diegti QR kodo sistema pagreitins grūdų priėmimo darbą, sumažins klaidų tikimybę bei paspartins informacijos pateikimą klientams.

Latvijoje Grupė atidarė naują grūdų priėmimo aikštelę Skrundoje, bei statė grūdų saugyklas Gruobinioje ir Rėzeknėje, kurios pradės veikti kitais finansiniais metais. Grūdų, aliejinių sėklų ir ankštinių supirkimas Latvijoje augo beveik 24 proc. iki 332 tūkst. tonų. Be to, Grupė pradėjo Latvijoje ekologinių grūdų supirkimo veiklą.

5.5.3. Prekės ir paslaugos žemdirbiams

Šis veiklos segmentas apima prekybą sėklomis, augalų apsaugos priemonėmis, trąšomis, žemės ūkio technika, grūdų valymo, džiovinimo ir sandėliavimo kompleksų bei gyvulininkystės fermų įrengimas.

Prekių žemės ūkio veiklai tiekimas žemdirbiams – ilgalaikė Grupės veikla nuo 1993 metų, šiuo metu vykdoma Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje. Šioje srityje aktyviausiai veikia įmonės AB „Linas Agro“ (Lietuva), SIA „Linas Agro“, UAB „Dotnuva Baltic“ (Lietuva) bei jos antrinės įmonės Latvijoje bei Estijoje.

Grupė atstovauja gerai žinomus tarptautinius prekių ženklus ir nuolatos didina nuosavų sandėlių ūkį. Šiuo metu bendra sėklų, trąšų ir augalų apsaugos priemonių sandėlių talpa Lietuvoje ir Latvijoje yra beveik 131 tūkst. tonų.

Grupės įmonė AB „Linas Agro“ yra vienas stambiausių trąšų, augalų apsaugos priemonių, sertifikuotų sėklų tiekėjų Lietuvos žemdirbiams, o SIA „Linas Agro“ tiekia prekes Latvijos žemdirbiams. AB „Linas Agro“ gavo Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmų asociacijos eksporto prizą už sėkmingus 2017 metų rezultatus bei tapo „Geidžiamiausiu darbdaviu“ Lietuvoje mažų ir agroverslo įmonių kategorijose „Verslo žinių“ organizuotame konkurse.

Įmonių grupė „Dotnuva Baltic“ yra žemės ūkio mašinų ir grūdų saugyklų didmenininkė ir mažmenininkė, turi žemės ūkio technikos serviso tinklą Baltijos šalyse bei sėklų paruošimo fabriką.

„Dotnuva Baltic“ užima trečdalį Lietuvos sertifikuotų sėklų rinkos ir per ataskaitinį laikotarpį paruošė virš 24 tūkst. tonų sėklų. Įmonė turi VšĮ „Ekoagros“ išduotą ekologinių sėklų ruošimo ir prekybos sertifikatą. Siekiant, kad Dotnuvoje ruošiamos sėklos būtų dar geriau atpažįstamos ne tik Lietuvoje, bet ir kitose Baltijos šalyse, registruotas ir rinkai pristatytas naujas tarptautinis jų pavadinimas „Dotnuva Seeds“.

„Dotnuva Baltic“ yra vienintelė prekės ženklų „Case IH“, „Kverneland“, „Agrifac“, „Jeantil“ ir kt. atstovė Baltijos šalyse. Ji yra Lietuvoje lyderiaujanti plūgų ir savaeigių purkštuvų pardavėja, nes jos parduodami „Kverneland“ plūgai užima virš 40 proc. plūgų rinkos, „Agrifac“ purkštuvai – 30% savaeigių purkštuvų rinkos. Grupė Lietuvoje yra antra pagal dydį naujų vakarietiškų traktorių pardavėja. Taip pat per ataskaitinį laikotarpį tapo vieninteliu žemės dirbimo ir sėjos technikos gamintojo „Great Plains“ (JAV) atstovu Lietuvoje bei pradėjo prekiauti „Kinze“ (JAV) grūdų perkrovimo puspriekabėmis.

Siekdama užtikrinti aukštus klientų aptarnavimo standartus ir rinkai teikti kokybiškas serviso paslaugas, dar 2016 metais „Dotnuva Baltic“ prisijungė prie „Case IH“ tarptautinio kokybės tinklo „Red Excellence“, kuris vienija Europoje „Case IH“ prekės ženklą atstovaujančias įmones. Pagrindinės ir didžiausios atstovybės, įsikūrusios Dotnuvoje (Lietuva), Pinki (Latvija) ir Tartu (Estija), įvertintos „Profesionalaus atstovo“ lygiu, kitos dešimt įmonės filialų Baltijos šalyse – „Sertifikuoto atstovo“ lygiu. Per ataskaitinį laikotarpį „Dotnuva Baltic“ gavo „Geriausio 2018 m. partnerio“ įvertinimą iš purkštuvų gamintojo Agrifac (Nyderlandai), parodos „Ką pasėsi...2018“ medalį bei „Verslo žinių“ apdovanojimą „Didmeninės prekybos sektoriaus lyderis 2017“.

Dėl lietingo rudens visose Baltijos šalyse 2017 metais įvyko pasėlių struktūros pasikeitimų – mažėjo žieminių pasėlių plotai, todėl mažėjo trąšų ir augalų apsaugos priemonių vartojimas. Rudenį dėl sudėtingų oro sąlygų ūkininkai apskritai negalėjo panaudoti herbicidų bei mikroelementinių trąšų, todėl jų nepirko, o vasariniams augalams užauginti naudojama mažiau trąšų. Žemdirbiai, įvertindami sudėtingą situaciją, apskritai taupė ir mažino investicijas į pasėlių hektarą. Dėl sumažėjusių žiemkenčių plotų 2017m. ir nepalankių oro sąlygų 2018 m. augalų apsaugos ir mikroelementinių trąšų rinka susitraukė apie 15 proc., tai sustiprino pardavėjų konkurenciją ir stipriai sumažino prekybos pelningumą. Grupė koncentravosi į pelningus sandorius, todėl trąšų ir augalų apsaugos priemonių prekybos pajamos sumažėjo 10 proc. iki 62 mln. Eur. Visgi net esant sudėtingai situacijai Grupė pasiūlė rinkai naujų produktų: „Clearfield‘ vasarinių rapsų auginimo technologiją, specializuotas trąšas sėklos beicavimui „Seednergy“, aukštos koncentracijos sieros trąšas „Thiomax Oil“, granuliuotą kalkakmenį bei organines trąšas „Organiq“.

Sertifikuotų sėklų poreikis Lietuvoje kasmet auga, tačiau 2017 m. rudenį prekybą žieminių kultūrų sėklomis stabdė sėti neleidžiančios oro sąlygos; lietinga 2017 m. javapjūtė sugadino dalį sėklinės medžiagos. Susitraukę žiemkenčių plotai didino vasarinių rapsų, kviečių, pupų ir miežių sėklų poreikį pavasarį – vasarinių kviečių sėklos netgi trūko, teko importuoti. Sertifikuotų sėklų pardavimus skatino apie 17,6 EUR/ha siekianti ES parama už sertifikuota sėkla apsėtus javų plotus bei sertifikuotų sėklų trūkumas Baltijos šalyse ir Lenkijoje. Sėklų prekybos pajamos augo 20 proc. iki 29 mln. Eur. Grupė pradėjo prekiauti hibridinių žieminių kviečių sėklomis, trijų rūšių naujomis žieminių rapsų sėklomis. Rinkos naujiena – hibridinių žieminių miežių sėklos. „Linas Agro“ vienintelė šalyje ūkininkams tiekia šių augalų sėklas bei sukūrė hibridinių žieminių miežių auginimo Lietuvoje technologiją.

Pirmąjį finansinių metų pusmetį investicijas į naują žemės ūkio techniką ūkininkai buvo pristabdę dėl nepalankių oro sąlygų bei dėl sumažėjusios ES paramos, prekybos žemės ūkio technika rinkoje dominavo negatyvi nuotaika, rinka traukėsi. Antrąjį pusmetį visose trijose šalyse ūkininkai investavo noriau, nors rinka vis dar neatsigavo. Lietuvoje ES paramos patvirtinimas užsitęsė iki ankstyvo pavasario, parama buvo orientuota į smulkius ir vidutinius gyvulininkystės ir daržininkystės ūkius. Latvijoje ES paramos programų vieno iš etapų įgyvendinimas startavo 2018 m. sausio–birželio mėn., parama buvo orientuota į javų kombainų įsigijimą, o Latvijos vyriausybė papildomai kompensavo žemdirbių nuostolius dėl nepalankių oro

sąlygų. Estijoje ES parama buvo orientuota į smulkų ir vidutinį ūkį, tad Grupės žemės ūkio technikos pardavimams įtakos beveik neturėjo.

Grupės naujos žemės ūkio technikos pardavimai nagrinėjamu laikotarpiu Lietuvoje ir Estijoje traukėsi, Latvijoje – augo. Bendros Grupės pajamos iš prekybos nauja technika traukėsi 9,4 proc. iki beveik 43 mln. Eur. Naudotos technikos pardavimai Estijoje traukėsi, o Lietuvoje ir Latvijoje augo, bendros prekybos pajamos visose šalyse augo 77 proc. iki 2,1 mln. Eur. Pajamos iš prekybos atsarginėmis dalimis augo 14 proc. iki 7 mln. Eur.

Po truputį atsigaunanti pienininkystė augino pajamas iš prekybos fermų įranga – jos augo 46 proc. iki 0,46 mln. Eur. Greta to, Grupė įrengė pavyzdinę fermą su melžimo bloku savo valdomoje Šakių rajono Lukšių ŽŪB.

Nepalankios praėjusios javapjūtės sąlygos ir patirti nuostoliai paskatino ūkininkų susidomėjimą ir investicijas į grūdų įrangą: grūdų džiovinimo, valymo ir sandėliavimo kompleksus. Grupė vykdė 50 grūdų kompleksų įrengimo projektų, t.y. 25 proc. daugiau nei ankstesniais metais. Tarp jų buvo ir aukščiausias Baltijos šalyse grūdų džiovinimo kompleksas (40 m aukščio), įrengtas Šiaurės Estijoje, Alavere kaimelyje. Dalies projektų įgyvendinimas bus baigtas kitais finansiniais metais, o per ataskaitinį laikotarpį gauta beveik 21 mln. Eur pajamų arba beveik dukart daugiau nei ankstesniais metais (11 mln. Eur). Greta to, Grupė statėsi du nuosavus grūdų elevatorius Latvijoje.

	2013–2014	2014–2015	2015–2016	2016–2017	2017–2018	Pasikeitimas 2017–2018 lyg. su 2016–2017 (%)
Prekybos apimtis tonomis	205 298	215 947	224 184	203 541	218 110	7,2
Prekybos pajamos (tūkst. Eur)	127 962	125 376	168 071	164 945	160 779	-2,5
Bendrasis pelnas (tūkst. Eur)	13 243	12 426	16 286	17 256	18 918	9,6
Bendrojo pelno marža	10,3 %	9,9 %	9,7 %	10,5 %	11,8 %	12,5

Veiklos segmento bendrasis pelnas išaugo 12,5 proc. siekė beveik 19 mln. Eur, palyginus su 17 mln. Eur 2016–2017 finansiniais metais, tuo tarpu veiklos pelnas pakilo net 48 proc. nuo 3,8 mln. Eur iki 5,7 mln. Eur.

Per ataskaitinį laikotarpį investuota virš 0,31 mln. eurų į trąšų prekybos, sėklų gamybos, žemės ūkio technikos prekybos bei serviso infrastruktūrą bei veiklos procesų valdymo gerinimą.

5.5.4. Žemės ūkio produktų gamyba

Šis veiklos segmentas apima javų, rapsų, cukrinių runkelių bei kitų kultūrų auginimą, pieno gamybą bei mėsinių galvijų auginimą. Grupei priklauso šešios žemės ūkio bendrovės, įsikūrusios derlingose Lietuvos vietovėse – Panevėžio rajono Aukštadvario ŽŪB, Panevėžio rajono Žibartonių ŽŪB, Kėdainių rajono Labūnavos ŽŪB, Šakių rajono Lukšių ŽŪB, Biržų rajono Medeikių ŽŪB ir Sidabravo ŽŪB.

Bendrovės dirbo 17 266 ha žemės. Viso ataskaitinio laikotarpio pabaigoje Grupė turėjo 7 393 ha nuosavos žemės. Nors 2017 m. rudens orai buvo ypatingai nepalankūs javapjūtei, labai didelėmis pastangomis pavyko gana sėkmingai nuimti derlių. Bendrovės užaugino 105 tūkst. tonų augalinės produkcijos arba 15 proc. daugiau nei ankstesniais finansiniais metais, pardavė 91 tūkst. tonų augalinės

prekinės produkcijos arba 18 proc. daugiau nei ankstesniais metais. Apie 60 proc. produkcijos parduota Grupės kitoms Grupės įmonėms, 40 proc. realizuota trečiosioms šalims.

Šlapias 2017 m. ruduo leido pasėti tik 40 proc. planuotų žieminių augalų plotų. Didelė dalis pasėtų žieminių rapsų ir dalis kviečių neperžiemojo. Visiškai žuvo 332 ha žieminių rapsų, o likusiųjų būklė buvo prasta: augalai išretėję, vietomis išnykę, dirva suspausta. Teko daugiau sėti vasarinių kviečių, miežių, pupų.

Pavasarį pasėta apie 6 967 ha vasarinių kultūrų arba 28 proc. daugiau, nei ankstesniais metais: 2 727 ha miežių, 1 772 ha pupų, 1 481 ha vasarinių kviečių, 524 ha žirnių bei 463 ha kitų kultūrų. Pavasario sėjai ir augalų augimui trūko drėgmės, prasidėjo sausra. Grupė prognozuoja, kad bendras derlius bus apie 25 proc. mažesnis, nei ankstesniais metais.

Ūkiuose laikoma 3 227 melžiamos karvės, jų skaičius nežymiai sumažėjo. Šakių rajono Lukšių ŽŪB buvo efektyviausias pieno ūkis Lietuvoje 2017 m.– iš karvės vidutiniškai primelžta 12 151 kg pieno. Ketvirtąją pagal efektyvumą vietą tarp bendrovių užėmė Sidabravo ŽŪB, kur vidutiniškai iš karvės primelžta 11 036 kg pieno. Bendras karvių pieningumas šiek tiek augo, lyginant su ankstesniais metais, nors ketvirtąjį metų ketvirtį dėl ilgalaikių karščių prasidėjo pieno primilžio mažėjimas. Per ataskaitinį laikotarpį parduota virš 30 tūkst. tonų žaliavinio pieno arba 3,8 proc. daugiau nei pernai. Pieno supirkimo kainų bendras vidurkis per atskaitinį laikotarpį buvo 12,6 proc. didesnis, nei ankstesniais metais, todėl pieno pardavimo pajamos išaugo nuo 9,2 mln. Eur iki 11,1 mln. Eur. Mėsos parduota 1 455 tonos (ankstesniais metais – 1 385 tonos).

	2013–2014	2014–2015	2015–2016	2016–2017	2017–2018	Pasikeitimas 2017–2018 lyg. su 2016–2017 (%)
Prekybos apimtis tonomis	100 319	113 531	117 219	107 875	122 699	13,7
Prekybos pajamos (tūkst. Eur)	27 603	25 153	27 153	26 815	31 011	15,6
Bendrasis pelnas (tūkst. Eur)	4 344	6 049	3 525	6 450	6 194	-4,0
Bendrojo pelno marža	15,7 %	24,0 %	13,0 %	24,1 %	20,0 %	-17,0

Veiklos segmento pardavimo pajamos išaugo beveik 16 proc. nuo 26,8 mln. Eur iki 31 mln. Eur, o veiklos pelnas sumažėjo neženkliai nuo 3,3 mln. Eur iki 3,1 mln. Eur dėl to, kad biologinio turto pokytis buvo neigiamas ir siekė 0,9 mln. Eur (2016–2017 finansiniais metais fiksuotas 1,9 mln. Eur teigiamas pokytis). Biologinio turto neigiamą rezultatą iš esmės sąlygojo būsimų pasėlių vertė, kadangi 2018–2019 finansiniais metais tikimasi prastesnio grūdinių kultūrų derliaus Grupės valdomose žemės ūkio bendrovėse, nei ataskaitiniais.

Per ataskaitinį laikotarpį Grupė investavo beveik 6,3 mln. Eur į žemės ūkio technikos ir transporto priemonių parko bei pastatų atnaujinimą.

5.5.5. Maisto produktai

Šis veiklos segmentas apima pilną paukštininkystės ciklą: viščiukų perinimą, broilerių auginimą, paukštienos ir jos produktų gamybą, pašarų savoms reikmėms gamybą, mažmeninę prekybą vištiena ir jos produktais. Veiklą vykdo Latvijos įmonės AS „Putnu fabrika Kekava“ bei jos antrinė įmonė SIA „PFK Trader“, SIA „Lielzeltini“, SIA „Broileks“ ir SIA „Cerova“. Kartu jos užima apie 60 % Latvijos paukštienos rinkos.

AS „Putnu fabrika Kekava“ (PFK) – Latvijos paukštienos gamintojas Nr. 1, jos veikla apima visą gamybos ciklą: viščiukų perinimą, jų auginimą, šviežios vištienos ir jos gaminių su prekiniu ženklu „Kekava“ gamybą.

Eksporto rinkose įmonės produkcija parduodama su prekės ženklais „Top choice poultry“, „Grann fågel“, „Kekava“ bei privačiomis etiketėmis. Įmonės pavaldžioji įmonė SIA „PFK Trader“ turi 21 mažmeninę parduotuvę visoje Latvijoje ir per ataskaitinį laikotarpį įsteigė antrinę įmonę Lietuvoje UAB „Kekava Foods LT“ bei atidarė pirmąją firminę parduotuvę Lietuvoje. AS „Putnu fabrika Kekava“ turi BRC (Britų mažmeninės prekybos konsorciumo) sertifikatą, ISO 50001:2012 ir ISO 22000:2006 sertifikatus bei „Halal“ sertifikatą. AS „Putnu fabrika Kekava“ yra vienintelis paukštynas Baltijos šalyse, turintis teisę žymėti gaminamą vištieną žyma „Užauginta be antibiotikų". 2017 metais Įmonė gavo genetinės įmonės „Aviagen“ apdovanojimą už išskirtinai gerus auginimo ir gyvūnų gerovės rezultatus bei Kekavos savivaldybės apdovanojimą „Gada uzņēmējs“ („Metų verslas“).

SIA „Lielzeltini“ – Latvijos paukštienos gamintojas Nr. 2; įmonės veikla apima nepilną gamybos ciklą – nuo broilerių auginimo iki šviežios vištienos ir jos gaminių, parduodamų su prekiniu ženklu „Bauska“, gamybos, taip pat įmonė vykdo pašarų gamybą. Įmonė turi ISO 22000:2006, ISO 50001:2012 bei „Halal“ sertifikatus.

SIA „Broileks“ augina ir parduoda gyvus viščiukus. SIA „Cerova“ perina kiaušinius ir parduoda vienadienius viščiukus.

ES ir kitose rinkose dėl kokybės parametrų neatitikimo 2017 metų pabaigoje ir 2018 metų pradžioje buvo uždarytas importas iš 20 Brazilijoje veikiančių paukštynų. Dėl to ES susidarė šviežios mėsos trūkumas ir išaugo jos paklausa. Vidutinė paukštienos kaina ES per ataskaitinį laikotarpį buvo 1,84 EUR/kg arba 2 proc. didesnė, nei ankstesniais metais.

Paukštininkystės įmonės per ataskaitinį laikotarpį užaugino 40,7 tūkst. tonų gyvo svorio mėsos arba 1 proc. daugiau nei ankstesniais metais. Parduota virš 32 tūkst. tonų paukštienos ir jos gaminių arba 14,6 proc. daugiau nei ankstesniais metais.

Paukštininkystės įmonės, pristatę rinkai vištieną, užaugintą be antibiotikų, orientavosi į didesnio pajamingumo šalis: didino šviežios mėsos eksportą į Švediją, Estiją, Lietuvą, pradėjo atvėsintos vištienos eksportą į Daniją, bei mechaniškai atskirtos vištienos eksportą į Ukrainą bei Čekiją. Eksportas išaugino vidutinę parduodamų prekių kainą 7,6 proc. Žaliavų kainos tris finansinių metų ketvirčius buvo stabilios, tai leido padidinti veiklos pelningumą.

	2013–2014	2014–2015	2015–2016	2016–2017	2017–2018	Pasikeitimas 2017–2018 lyg. su 2016–2017 (%)
Prekybos apimtis tonomis	17 023	40 881	30 048	29 503	32 577	10,4
Prekybos pajamos (tūkst. Eur)	33 600	62 180	60 334	61 032	69 078	13,2
Bendrasis pelnas (tūkst. Eur)	5 657	9 642	4 496	6 987	9 375	34,2
Bendrojo pelno marža	16,8 %	15,5 %	7,5 %	11,4 %	13,6 %	18,5

Segmento pajamos išaugo 13 proc. nuo 61 mln. Eur iki 69 mln. Eur, o veiklos pelnas 2,6 karto nuo 1,5 mln. Eur iki 3,9 mln. Eur. Ankstesnės investicijos į gamybos modernizavimą įtakojo veiklos pelningumą – veiklos pelno marža išaugo nuo 2,5 proc. iki 5,7 proc.

Per ataskaitinį laikotarpį Grupė investavo beveik 4,9 mln. eurų į paukštynų įrangos atnaujinimą, į biologinės saugos gerinimą. Pagrindinės investicijos buvo skirtos paukščių gyvenimo sąlygų gerinimui – šioms investicijoms Grupė gavo ES struktūrinių fondų paramą.

5.5.6. Kitos veiklos

Šis veiklos segmentas apima smulkias veiklas, nepriskirtinas kitiems segmentams, pvz. grūdų saugyklų paslaugos tretiesiems asmenims, smulkaus turto pardavimai ir kt.

	2013–2014	2014–2015	2015–2016	2016–2017	2017–2018	Pasikeitimas 2017–2018 lyg. su 2016–2017 (%)
Prekybos apimtis tonomis	394 610	1 356	0	0	0	0
Prekybos pajamos (tūkst. Eur)	1 678	21	(246)	73	114	56,2
Bendrasis pelnas (tūkst. Eur)	1 159	21	(261)	22	18	-18,2
Bendrojo pelno marža	69,08 %	100 %	(6,1 %)	30,1 %	16 %	-47,6

Segmento veiklos nuostolis siekė 92 tūkst. Eur, palyginus su 200 tūkst. Eur veiklos nuostoliu, patirtu ankstesniais metais.

6. Viešai paskelbta informacija ir kiti ataskaitinio laikotarpio įvykiai

6.1. Viešai paskelbta informacija

Per ataskaitinį laikotarpį, pasibaigusį 2018 m. birželio 30 d., Bendrovė viešai paskelbė tiek per Nasdaq Vilnius vertybinių popierių biržos „GlobeNewswire“ informacinę sistemą, tiek savo tinklapyje išplatino šią informaciją:

2018.06.01 17:30 EEST	Išrinktas AB „Linas Agro Group“ valdybos pirmininkas	Pranešimas apie esminį įvykį	Lt, En
2018.06.01 17:20 EEST	AB „Linas Agro Group“ neeilinio visuotinio akcininkų susirinkimo, įvykusio 2018 m. birželio 1 d., sprendimai	Pranešimas apie esminį įvykį	Lt, En
2018.05.31 17:30 EEST	AB „Linas Agro Group“ pranešimas apie 2017-2018 finansinių metų 9 mėnesių veiklos rezultatus	Tarpinė informacija	Lt, En
2018.05.17 09:49 EEST	AB „Linas Agro Group“ stiprins pozicijas sertifikuotų sėklų rinkoje	Kita informacija	Lt, En
2018.05.11 10:05 EEST	Šaukiamas AB „Linas Agro Group“ neeilinis visuotinis akcininkų susirinkimas	Pranešimas apie esminį įvykį	Lt, En
2018-03-29 16:00 EEST	Dėl Lietuvos banko Priežiūros tarnybos sprendimo	Pranešimas apie esminį įvykį	Lt, En
2018-03-27 16:55 EEST	Dėl AB „Linas Agro Group“ valdybos narių atsistatydinimo	Pranešimas apie esminį įvykį	Lt, En

2018-03-27 11:56 EEST	Pranešimas apie su AB „Linas Agro Group“ vadovu susijusio asmens sandorius	Pranešimas apie esminį įvykį	Lt, En
2018-03-27 11:34 EEST	AB „Linas Agro Group“ pranešimas apie vadovų sandorius	Pranešimas apie esminį įvykį	Lt, En
2018-02-28 16:50 EET	AB „Linas Agro Group“ pranešimas apie 2017-2018 finansinių metų 6 mėnesių veiklos rezultatus	Pusmečio informacija	Lt, En
2018-01-30 09:34 EET	AB „Linas Agro Group“ 2018 m. investuotojo kalendorius	Kita informacija	Lt, En
2017-11-30 12:00 EET	AB „Linas Agro Group“ pranešimas apie 2017-2018 finansinių metų 3 mėnesių veiklos rezultatus	Tarpinė informacija	Lt, En
2017-10-26 18:15 EEST	AB „Linas Agro Group“ eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo, įvykusio 2017 m. spalio 26 d., sprendimai	Pranešimas apie esminį įvykį	Lt, En
2017-10-26 18:15 EEST	Dividendų už finansinius metus, pasibaigusius 2017 m. birželio 30 d. mokėjimo tvarka	Pranešimas apie esminį įvykį	Lt, En
2017-10-26 18:05 EEST	AB „Linas Agro Group“ pranešimas apie 2016-2017 finansinių metų metinę informaciją	Metinė informacija	Lt, En
2017-10-04 14:00 EEST	Šaukiamas AB „Linas Agro Group“ eilinis visuotinis akcininkų susirinkimas	Pranešimas apie esminį įvykį	Lt, En
2017-08-31 10:10 EEST	AB „Linas Agro Group“ pranešimas apie 2016–2017 finansinių metų 12 mėnesių veiklos rezultatus	Tarpinė informacija	Lt, En

6.2. Kiti įvykiai per ataskaitinį laikotarpį

2017 m. liepos–2018 m. birželio mėn.	Bendrovė papildomai įsigijo 15 436 vnt. AS „Putnu fabrika Kekava“ akcijų, kurių nominali vertė – 614 352,80 eurų.
2017 m. liepos–2018 m. birželio mėn.	Noreikiškių ŽŪB pajinis kapitalas padidintas 70 000,00 eurų suma.
2018 m. balandžio–birželio mėn.	UAB „Linas Agro“ Grūdų centras KŪB kapitalas padidintas 2 000 000,00 eurų suma.
2018-05-29	Inicijuotas SIA „Erfolg Group“ likvidavimas.
2018-05-07	Inicijuotas Linas Agro A/S likvidavimas.
2018-03-08	Įregistruota mažmeninės prekybos kompanija UAB „Kekava Foods LT“.
2018-02-09	SIA „Linas Agro“ Graudu centrs įstatinis kapitalas padidintas 2 700 000 eurų suma.
2017-10-31	Sumažintas Užupės ŽŪB pajinis kapitalas, išmokant pajininkams 750 660,80 Eur.
2017-09-27	UAB „Lineliai“ įstatinis kapitalas padidintas 80 000 eurų suma.

2017-07-24	Bendrovė pasirašė Emitento vertybinių popierių apskaitos tvarkymo sutartį su AB „Šiaulių bankas“ (juridinio asmens kodas 112025254, adresas – Tilžės g. 149, LT-76348 Šiauliai).

6.3. Įvykiai po ataskaitinio laikotarpio

2018-09-26	Bendrovė sudarė vertybinių popierių dovanojimo sutartis ir perleis 9 000 vnt. savų akcijų Grupės darbuotojams pagal AB „Linas Agro Group“ akcijų suteikimo taisykles, kurios buvo patvirtintos 2018-06-01 įvykusiame neeiliniame visuotiniame AB „Linas Agro Group“ akcininkų susirinkime.
2018-09-19	UAB „Lineliai“ įstatinis kapitalas padidintas 50 000 eurų suma.
2018-08-21	Priimtas vienintelio dalyvio sprendimas reorganizuoti įmones, SIA „Paleo“ prijungiant prie SIA „Linas Agro“ Graudu centrs.
2018-07-30	AB „Linas Agro“ įregistravo Ukrainoje pavaldžiąją įmonę TOV „LINAS AGRO UKRAINA“.

7. Rizikos mastas ir jos valdymas

7.1. Rinkos rizika

Rinkos rizika suprantama kaip rizika gauti mažesnį pelną nei planuota, jei rinkos kainų konjunktūra yra nepalanki. Tai atsitiktų tuomet, jei rinkos kainos nukristų žemiau intervencinių kainų (valstybės nustatytų minimalių grūdų supirkimo kainų), nes tai neleistų Grupei gauti viršpelnio. Esant situacijai rinkoje, kai dėl tam tikrų priežasčių krenta grūdų supirkimo kainos, intervencinėmis kainomis bandoma palaikyti tam tikrą kainų lygį ir tuo būdu užtikrinti garantuotas pajamas ūkininkams. Kai intervencinės kainos yra didesnės ar identiškos rinkos kainai, Grupės bendrovės nupirktus grūdus parduoda agentūrai ir taip gauna tam tikras pajamas, kurios normaliomis rinkos sąlygomis būtų mažesnės, nei rinkos kainos. Nuo 2005 metų intervencines kainas nustato ES, ir jos yra apskaičiuotos dvejiems metams į priekį. Kol kas mechanizmas dar nebuvo pradėtas taikyti, tačiau, jei atsitiktų taip, kad būtų taikomos intervencinės kainos, Grupė netektų papildomų pajamų.

2017–2018 finansiniais metais ši rizika Bendrovei ir Grupei nepasireiškė.

7.2. Rizika, susijusi su pavaldžiųjų įmonių veikla

Grupės pavaldžiosios įmonės užsiima prekyba žemės ūkio žaliavomis, žemės ūkio produkcijos gamyba, paukščių auginimu ir paukštienos produkcijos gamyba, žemės ūkio produkcijos sandėliavimo ir kitomis veiklomis. Paukštienos sektoriaus įmonės susiduria su šio sektoriaus veiklos rizika, kuri apima gamybos proceso sustabdymo, ligų, aplinkos apsaugos ir kitokią riziką. Nors dauguma pavaldžiųjų įmonių dirba pelningai, tačiau neigiami pokyčiai rinkose, kuriose veikia kontroliuojanti ir pavaldžiosios bendrovės, gali įtakoti jų pelningumą. Grupės atitinkami veiklų vadovai nuolatos seka ir analizuoja Grupei pavaldžių įmonių veiklą, esminius sudaromus sandorius, teikia Grupės valdybai pavaldžių įmonių veiklos biudžetus, kontroliuoja jų vykdymą ir esminius pokyčius.

2017–2018 finansiniais metais ši rizika Bendrovei ir Grupei nepasireiškė.

7.3. Politinė rizika

Žemės ūkis yra stipriai reguliuojama ir prižiūrima ūkio šaka Europos Sąjungoje. Nors šis reguliavimas ir priežiūra yra orientuoti, kad užtikrintų pakankamas pajamas žemės ūkio veikla užsiimantiems subjektams, tačiau politiniai pokyčiai gali įtakoti situaciją rinkoje, kurioje veikia Grupė, pvz., subsidijų žemės ūkiui mažinimas gali neigiamai atsiliepti Grupės valdomų žemės ūkio bendrovių bei joms prekes tiekiančių bendrovių veiklai. Taip pat žemės ūkio produktų paklausai turi įtakos politiniai sprendimai – embargai, importo ar eksporto draudimai.

2017–2018 finansiniais metais ši rizika Bendrovei ir Grupei nepasireiškė.

7.4. Socialinė rizika

Grupės gebėjimą išlaikyti konkurencinę padėtį ir įgyvendinti augimo strategiją lemia vadovybės patirtis ir žinios. Tačiau nėra garantijų, kad visi pagrindiniai darbuotojai ateityje liks Grupėje. Tokių darbuotojų netekimas ar Grupės nesugebėjimas pasamdyti naujų darbuotojų, turinčių atitinkamų žinių, gali turėti nemažą neigiamą įtaką Grupės veiklos perspektyvoms ir finansinei padėčiai. Su tam tikrais Grupės vadovais yra sudarytos nekonkuravimo sutartys.

2017–2018 finansiniais metais ši rizika Bendrovei ir Grupei nepasireiškė.

7.5. Sutarčių nevykdymo rizika

Grupė sudaro išankstinius produkcijos pristatymo sandorius su žemdirbiais, kurie įsipareigoja pristatyti produkciją sutartomis sąlygomis ir terminais. Augant produktų kainoms, atsiranda išankstinių sutarčių nevykdymo ir produktų nepristatymo rizika. Kuo didesnis kainų skirtumas tarp numatytosios išankstinėse sutartyse bei prekės pristatymo dieną realioje fizinėje rinkoje esančios prekės kainos, tuo rizika didesnė.

Grupė pagal savo patvirtintą rizikos valdymo politiką draudžia išankstinius produkcijos supirkimo sandorius biržoje. Nuostolių buvo išvengta, kadangi kainų tendencija buvo palanki išankstiniams sandoriams. Grupė nuolat analizavo ir stebėjo rinkos situaciją, peržiūrinėjo ir koregavo pirkimo sutarčių sąlygas, vertino galimus nuostolius ir priėmė atitinkamus sprendimus rizikai valdyti (pvz., buvo nustatyti išankstinių sandorių limitai, įvertinamas ir nustatomas kliento kredito reitingas, dirbamos žemės našumas ir t. t.).

Siekdama valdyti tam tikrų produktų kainų riziką Grupė sudaro ateities sandorius biržoje NYSE Euronext Paris SA. Grupė prekiauja ateities sandoriais, kad valdytų kainų riziką, atsirandančią dėl rapsų sėklų, kviečių pirkimo ir pardavimo. Yra patvirtinta vidinė prekybos rizikos valdymo sistema, veikia kreditų valdymo komitetas, analizuojantis sudarytus bendrovės prekybinius sandorius, jų dydžius ir limitus. Dalies pirkėjų (pirkėjų mokumo rizika) yra draudžiama tarptautinėse draudimo kompanijose.

2017–2018 finansiniais metais ši rizika Bendrovei ir Grupei nepasireiškė.

8. Darbuotojai

AB „Linas Agro Group“ ir jos pavaldžiosiose įmonėse 2018-06-30 dirbo 2199 darbuotojai arba 18 darbuotojų mažiau nei 2017-06-30 (tuo metu dirbo 2 217 žmonių).

Bendrovės darbuotojų skaičius buvo 9 (2017-06-30 darbuotojų skaičius buvo 8).

8.1. Grupės darbuotojų pasiskirstymas pagal pareigas bei vidutinis mėnesinis darbo užmokestis, neatskaičius mokesčių:

	Darbuotojų skaičius laikotarpio pabaigai		Vidutinis mėnesinis atlyginimas EUR	
	2018-06-30	2017-06-30	2018-06-30	2017-06-30
Vadovai	133	133	2 777	2 517
Specialistai	543	579	1 232	1 194
Darbininkai	1 523	1 505	1 101	985
Iš viso	**2 199**	**2 217**		

8.1. Grupės darbuotojų pasiskirstymas pagal išsilavinimą:

	2018-06-30	2017-06-30
Aukštasis	457	447
Aukštesnysis	350	388
Vidurinis	1 026	1 048
Pagrindinis	366	334
Iš viso	**2 199**	**2 217**

Grupės darbuotojų pasiskirstymas pagal šalis:

	2018-06-30	2017-06-30
Lietuva	983	1 000
Latvija	1 178	1 179
Estija	35	33
Danija	3	5
Iš viso	**2 199**	**2 217**

AB „Linas Agro Group“ neturi kolektyvinės sutarties.

Visos Grupės ir Bendrovės su darbuotojais sudarytos darbo sutartys atitinka Lietuvos Respublikos darbo kodekso reikalavimus ir atitinkamus teisės aktus Latvijoje, Estijoje ir Danijoje. Darbuotojai tiek priimami į darbą, tiek atleidžiami iš jo laikantis Darbo kodekso reikalavimų. Darbo sutartyse nėra numatyta ypatingų darbuotojų teisių ar pareigų.

Darbuotojai yra įsipareigoję neatskleisti konfidencialios informacijos. Dalis Bendrovės valdybos narių bei vadovaujančio personalo yra pasirašę susitarimus dėl konfidencialumo ir nekonkuravimo.

9. Bendrovės įstatinis kapitalas ir akcijos

2018 m. birželio 30 d. Bendrovės įstatinio kapitalo dydis buvo 46 092 715,42 Eur. Bendrovės įstatinis kapitalas yra padalintas į 158 940 398 vienetus paprastųjų vardinių nematerialiųjų akcijų. Vienos akcijos nominali vertė 0,29 Eur. Vertybinių popierių ISIN kodas LT0000128092.

Akcijų rūšis	Akcijų skaičius	Nominali vertė (EUR)	Bendra nominali vertė (EUR)	Dalis įstatiniame kapitale (%)
Paprastosios vardinės akcijos	158 940 398	0,29	46 092 715,42	100
Iš viso	**158 940 398**	**–**	**46 092 715,42**	**100**

Visos Bendrovės akcijos yra apmokėtos ir joms netaikomi jokie vertybinių popierių perleidimo apribojimai.

Visos Bendrovės išleistos akcijos suteikia vienodas teises Bendrovės akcininkams. Bendrovė nėra išleidusi kitos klasės akcijų nei aukščiau nurodytos paprastosios akcijos. Viena paprastoji vardinė Bendrovės akcija suteikia vieną balsą visuotiniame Bendrovės akcininkų susirinkime (išskyrus Bendrovės įgytas 781 972 vnt. paprastųjų vardinių savo akcijų, kurios nesuteikia balso teisės).

Bendrovės įstatuose nėra nustatyta Bendrovės akcijų suteikiamų teisių apribojimų ar specialių kontrolės teisių akcininkams.

9.1. Informacija apie bendrovės turimas savas akcijas

Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje Bendrovei priklausė 781 972 vnt. Bendrovės akcijų.

Bendrovės pavaldžiosios įmonės nėra įsigijusios Bendrovės akcijų.

10. Akcininkai

Pagal AB „Linas Agro Group“ vertybinių popierių apskaitos tvarkytojo AB „Šiaulių bankas“ pateiktą paprastųjų vardinių akcijų savininkų sąrašą (2018 m. birželio 30 d. pabaigos duomenys), Bendrovės akcininkų skaičius ataskaitinio laikotarpio pabaigoje iš viso buvo 661.

Akcininkų pasiskirstymas pagal rezidavimo šalį ir juridinę formą:

Investuotojai	Akcijų skaičius, vnt.	Įstatinio kapitalo dalis, proc.
Užsienio šalių investuotojai		
Juridiniai asmenys	119 777 655	75,36 %
Fiziniai asmenys	3 811 793	2,40 %
Vietiniai investuotojai		
Juridiniai asmenys	6 733 766	4,24 %
Fiziniai asmenys	28 617 184	18,00 %
Iš viso	**158 940 398**	**100,00 %**

Akcininkai, 2018 m. birželio 30 d. valdę daugiau kaip 5 proc. Bendrovės įstatinio kapitalo ir (arba) balsų Bendrovės visuotiniame akcininkų susirinkime:

	Turimų akcijų skaičius, vnt.	Įstatinio kapitalo dalis, proc.
Akola ApS (akcinė bendrovė, kodas 25174879, registracijos adresas Thistedvej 68, st., 9400 Norresundby, Danija)	109 909 167	69,15
Darius Zubas	17 049 995	10,73

Bendrovės akcininkai turi visas Akcinių bendrovių įstatymo 15 ir 16 straipsniuose nustatytas turtines ir neturtines teises.

Bendrovėje nėra akcininkų, turinčių specialias kontrolės teises, Bendrovės paprastosios nematerialios akcijos suteikia lygias teises visiems Bendrovės akcininkams.

Bendrovė neturi informacijos apie akcininkų tarpusavio susitarimus, dėl kurių gali būti ribojama akcijų perleidimas ir (ar) balsavimo teisės.

11. Bendrovės organai ir jų kompetencija

Pagal AB „Linas Agro Group“ įstatus, Bendrovės organai yra:

- Visuotinis akcininkų susirinkimas;
- Valdyba;
- Bendrovės vadovas (generalinis direktorius).

Bendrovėje Stebėtojų taryba nesudaroma.

Per ataskaitinį laikotarpį, 2017 m. spalio 26 d. ir 2018 m. birželio 1 d., surengti du visuotiniai Bendrovės akcininkų susirinkimai.

Bendrovės valdybą sudaro septyni nariai, renkami ketverių metų laikotarpiui. Per ataskaitinį laikotarpį, pasibaigusį 2018 m. birželio 30 d., pasitraukus dviem Valdybos nariams, buvo atšaukta Bendrovės valdyba *in corpore* ir neeiliniame akcininkų susirinkime 2018-06-01 išrinkta nauja Valdyba laikotarpiui iki 2022-05-31.

Bendrovės vadovas per ataskaitinį laikotarpį, pasibaigusį 2018 m. birželio 30 d., nesikeitė. Bendrovės vadovas kartu yra ir Bendrovės valdybos pirmininkas.

Duomenys apie Bendrovėje sudarytus komitetus per ataskaitinį laikotarpį nepakito.

AB „Linas Agro Group“ valdymo organų nariai nėra ir nebuvo teisti už nusikaltimus nuosavybei, ūkininkavimo tvarkai bei finansinius pažeidimus.

11.1. Visuotinis akcininkų susirinkimas

Visuotinis Bendrovės akcininkų susirinkimas yra aukščiausias Bendrovės organas.

Visuotinio Bendrovės akcininkų susirinkimo sušaukimo, organizavimo bei sprendimų priėmimo tvarka yra nustatyta Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme.

Bendrovės 2017–2018 finansiniais metais įvyko du visuotiniai Bendrovės akcininkų susirinkimai : eilinis visuotinis akcininkų susirinkimas vyko 2017 m. spalio 26 d., jame dalyvavo Bendrovės akcininkai, turintys 82,98 proc. visų Bendrovės akcijų suteikiamų balsų; neeilinis visuotinis akcininkų susirinkimas vyko 2018 m.

birželio 1 d., jame dalyvavo Bendrovės akcininkai, turintys 70,32 proc. visų Bendrovės akcijų suteikiamų balsų.

11.2. Bendrovės valdyba

Bendrovės valdyba yra atsakinga už strateginį vadovavimą Bendrovei ir kitas esmines valdymo funkcijas. Valdyba atlieka funkcijas ir turi įgaliojimus, numatytus Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme ir kituose teisės aktuose, Bendrovės įstatuose ir visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimuose.

Valdyba renka ir atšaukia Bendrovės vadovą, nustato jo (jos) atlyginimą, kitas darbo sutarties sąlygas, tvirtina pareiginius nuostatus, skatina jį (ją) ir skiria nuobaudas.

Bendrovės valdybą renka visuotinis Bendrovės akcininkų susirinkimas, vadovaudamasis tokia tvarka ir taisyklėmis:

- Bendrovė privalo atskleisti visuotiniam Bendrovės akcininkų susirinkimui visą protingai reikalingą informaciją apie kandidatus į Bendrovės valdybos narius tam, kad visuotinis Bendrovės akcininkų susirinkimas galėtų priimti informuotą sprendimą dėl Bendrovės valdybos narių rinkimo. Informacija turi būti pateikta prieš visuotinį Bendrovės akcininkų susirinkimą, paliekant akcininkams pakankamai laiko apsispręsti, už kurį kandidatą balsuoti.
- Renkant Bendrovės valdybos narius, kiekvienas Bendrovės akcininkas turi tokį balsų skaičių, kuris lygus balsų skaičiaus, kurį suteikia jam priklausančios akcijos, ir renkamų Bendrovės valdybos narių skaičiaus sandaugai. Šiuos balsus Bendrovės akcininkas skirsto savo nuožiūra – už vieną ar kelis kandidatus. Išrenkami daugiausia balsų surinkę kandidatai;
- Jei kandidatų, surinkusių po lygiai balsų, yra daugiau nei laisvų vietų Bendrovės valdyboje, rengiamas pakartotinis balsavimas, kuriame kiekvienas akcininkas gali balsuoti tik už vieną iš lygų balsų skaičių surinkusių kandidatų.

Valdyba savo funkcijas atlieka kadenciją, kuriai buvo išrinkta arba iki bus išrinkta ir pradės dirbti nauja valdyba, bet ne ilgiau kaip iki valdybos kadencijos pabaigos metais vyksiančio eilinio visuotinio bendrovės akcininkų susirinkimo.

Valdybos narių kadencijų skaičius neribojamas.

Visuotinis akcininkų susirinkimas gali atšaukti iš pareigų visą valdybą in corpore (visus narius kartu) arba atskirus jos narius, nesibaigus valdybos kadencijai.

Bendrovės valdybos narys turi teisę atsistatydinti iš Bendrovės valdyboje einamų pareigų iki kadencijos pabaigos, apie tai raštišku pranešimu pranešdamas Bendrovės valdybos pirmininkui prieš 14 (keturiolika) kalendorinių dienų iki atsistatydinimo.

Bendrovės valdyba buvo išrinkta neeiliniame visuotiniame Bendrovės akcininkų susirinkime 2018 m. birželio 1 d. Bendrovės valdybos narių skaičius 2018 m. birželio 30 d. buvo 7 (septyni). Bendrovėje nėra nepriklausomų Valdybos narių.

Bendrovės 2017–2018 finansiniais metais buvo organizuoti ir įvyko 7 (septyni) valdybos posėdžiai, kuriuose Bendrovės valdybos nariai dalyvavo 100 procentų, įskaitant Bendrovės valdybos narių iš anksto pateikiamus balsavimo biuletenius.

Valdybos nariai (2018 m. birželio 30 d.):

Darius Zubas	Andrius Pranckevičius	Dainius Pilkauskas	Tomas Tumėnas	Arūnas Zubas	Darius Jaloveckas	Jonas Bakšys

Vardas, pavardė	Turimų akcijų skaičius ir dalyvavimas Bendrovės įstatiniame kapitale	Statusas valdyboje	Kadencijos pradžia	Kadencijos pabaiga
Darius Zubas	17 049 995 vnt. arba 10,73 % akcijų	Pirmininkas	2018-06-01	2022-05-31
Andrius Pranckevičius	Neturi akcijų	Pirmininko pavaduotojas	2018-06-01	2022-05-31
Dainius Pilkauskas	480 281 vnt. arba 0,3 % akcijų	Narys	2018-06-01	2022-05-31
Tomas Tumėnas	2 200 vnt. arba 0,001 % akcijų	Narys	2018-06-01	2022-05-31
Arūnas Zubas	480 281 vnt. arba 0,3 % akcijų	Narys	2018-06-01	2022-05-31
Darius Jaloveckas	Neturi akcijų	Narys	2018-06-01	2022-05-31
Jonas Bakšys	3 400 000 vnt. arba 2,14 % akcijų	Narys	2018-06-01	2022-05-31

Darius Zubas (g. 1965 m.) – pagrindinis Grupės įkūrėjas. 1988 metais baigė Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Veterinarijos Akademiją.

Andrius Pranckevičius (g. 1976 m.) 1998 metais Kauno technologijos universitete įgijo Verslo administravimo bakalauro laipsnį, o 2000 metais – Rinkodaros valdymo magistro laipsnį. Grupėje pradėjo dirbti 1999 metais.

Dainius Pilkauskas (g. 1966 m.) 1991 metais įgijo gyvulininkystės technologijos magistro laipsnį Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Veterinarijos Akademijoje. Grupėje pradėjo dirbti 1991 metais.

Tomas Tumėnas (g. 1972 m.) 1995 metais Vilniaus universitete įgijo ekonomikos magistro išsilavinimą ir gavo Alborgo Universiteto Tarptautinio verslo ekonomikos studijų pažymėjimą. 2011 metais įgijo verslo administravimo magistro laipsnį Mančesterio Universiteto verslo mokykloje. Grupėje pradėjo dirbti 2001 metais.

Arūnas Zubas (g. 1962 m.) 1985 metais baigė Kauno Technologijos Universiteto Cheminės technologijos fakultetą. Grupėje dirbo 1995–2005 metais AB „Linas Agro“ komercijos direktoriumi.

Darius Jaloveckas (g. 1971 m.) 1994 metais įgijo ekonomikos magistro išsilavinimą Aleksandro Stulginskio universitete. Grupėje pradėjo dirbti 2015 metais.

Jonas Bakšys (g. 1975 m.) 1997 metais Konkordija Universitete (JAV) įgijo Tarptautinės ekonomikos bakalauro laipsnį, o 2003 metais Surrey Universitete (JK) – Verslo administravimo magistro laipsnį. Grupėje pradėjo dirbti 2004 metais.

Bendrovės valdybos nariai, turintys daugiau kaip 5 proc. kitų įmonių kapitalo ir balsų dalies:

Vardas pavardė	Dalyvavimas kitų įmonių įstatiniame kapitale
Darius Zubas	Akola ApS 94,67 % balsų; UAB „MESTILLA“ 14,3 % balsų.
Jonas Bakšys (bendrąja jungtine nuosavybe su sutuoktine kartu)	UAB „Vividum“ 100 %

Andrius Pranckevičius, Arūnas Zubas, Dainius Pilkauskas, Tomas Tumėnas bei Darius Jaloveckas neturi daugiau kaip 5 proc. kitų įmonių akcijų.

Per ataskaitinį laikotarpį Bendrovė neskyrė Valdybos nariams paskolų, nesuteikė garantijų ir laidavimų, kuriais būtų užtikrintas jų prievolių įvykdymas, taip pat neperleido jiems turto.

2018 m. birželio 30 d. pasibaigusiais finansiniais metais Grupės valdybos nariams priskaičiuotas darbo užmokestis (įskaitant 1 208 tūkst. eurų tantjemų) sudarė 7 119 tūkst. eurų, vidutiniškai po 791 tūkst. eurų kiekvienam valdybos nariui.

Valdybos narių veikla kitose įmonėse

Asmuo/įmonės	Pareigos valdymo organuose	Nuo
Darius Zubas		
Grupės įmonės:		
AB „Linas Agro“	Generalinis direktorius	1991
	Valdybos pirmininkas	2006
AS „Putnu fabrika Kekava“	Tarybos pirmininkas	2014
UAB „Dotnuva Baltic“	Valdybos pirmininkas	2015
SIA „Linas Agro“	Tarybos pirmininkas	2015
SIA „Lielzeltini“	Tarybos pirmininkas	2015
AS „Dotnuva Baltic“	Tarybos pirmininkas	2015
SIA „Paleo“	Valdybos pirmininkas	2016
Kitos įmonės:		
Žemės ūkio mokslo taryba prie Žemės ūkio ministerijos	Narys	2018
Lietuvos grūdų perdirbėjų asociacija	Viceprezidentas	2018
UAB „MESTILLA“	Valdybos pirmininkas	2006
Andrius Pranckevičius		
Grupės įmonės:		
AB „Linas Agro“	Generalinio direktoriaus pavaduotojas	2005
	Valdybos pirmininko pavaduotojas	2018
	Valdybos narys	2006
AS „Putnu fabrika Kekava“	Valdybos pirmininkas	2015
SIA „Lielzeltini“	Valdybos pirmininkas	2015
SIA „Cerova“	Valdybos pirmininkas	2015

Asmuo/įmonės	Pareigos valdymo organuose	Nuo
SIA „Broileks“	Valdybos pirmininkas	2015
Kitos įmonės:		
AB „Lietuvos energija“	Stebėtojų tarybos narys	2017
Lietuvos žemės ūkio bendrovių asociacija	Prezidiumo narys	2008
Dainius Pilkauskas		
Grupės įmonės:		
AB „Linas Agro“	Prekybos direktorius Baltijos šalims	2006
	Valdybos narys	2006
SIA „Linas Agro“	Tarybos narys	2015
Tomas Tumėnas		
Grupės įmonės:		
AB „Linas Agro“	Valdybos narys	2009
	Finansų direktorius	2005
UAB „Dotnuva Baltic“	Valdybos narys	2015
AS „Dotnuva Baltic“	Tarybos narys	2018
UAB „Gerera“	Generalinis direktorius	2018
Kitos įmonės:		
Akola ApS	Direktorius	2018
UAB „Baltic Fund“	Direktorius	2003
Arūnas Zubas		
Grupės įmonės:		
AB „Linas Agro“	Valdybos narys	2006
AS „Putnu fabrika Kekava“	Tarybos pirmininko pavaduotojas	2018
	Tarybos narys	2015
SIA „Lielzeltini“	Tarybos pirmininko pavaduotojas	2018
	Tarybos narys	2015
Kitos įmonės:		
UAB „MESTILLA“	Valdybos pirmininko pavaduotojas	2018
	Generalinis direktorius	2005
Darius Jaloveckas		
Grupės įmonės:		
AB „Linas Agro“	Vykdantysis direktorius	2017
UAB „Dotnuva Baltic“	Generalinis direktorius	2015
	Valdybos pirmininko pavaduotojas	2018
	Valdybos narys	2018
SIA „Linas Agro“	Tarybos pirmininko pavaduotojas	2018
SIA „Paleo“	Valdybos narys	2018
AS „Dotnuva Baltic“	Tarybos narys	2015

Asmuo/įmonės	Pareigos valdymo organuose	Nuo
Jonas Bakšys		
Grupės įmonės:		
AB „Linas Agro“	Verslo plėtros direktorius	2018
SIA „Lielzeltini“	Tarybos narys	2018
AS „Putnu fabrika Kekava“	Tarybos narys	2018
Kitos įmonės:		
UAB „MESTILLA“	Finansų direktorius	2012
	Valdybos narys	2018
Lobiu Sala AS	Valdybos narys	2017

11.3. Bendrovės vadovas

Bendrovės vadovas yra vienasmenis Bendrovės valdymo organas.

Bendrovės vadovas savo veikloje vadovaujasi įstatymais, kitais teisės aktais, įstatais, visuotinio akcininkų susirinkimo bei valdybos sprendimais ir pareiginiais nuostatais.

Bendrovės vadovas (generalinis direktorius) yra Darius Zubas, jis kartu yra ir Bendrovės valdybos pirmininkas.

11.4. Bendrovėje sudaryti komitetai

Nuo 2010 m. spalio 28 d. Bendrovėje veikia Audito komitetas, kurio nariai renkami 4 (ketverių) metų kadencijai. Audito komitetas yra atsakingas už rizikos valdymo sistemų, susijusių su konsoliduotųjų finansinių ataskaitų sudarymu, įgyvendinimą. Audito komiteto narių kadencijos pradžia 2014 m. spalio 30 d., pabaiga – 2018 m. spalio 30 d. Audito komitetą sudaro 3 nariai, vienas iš jų – nepriklausomas.

11.4.1. Audito komiteto nariai (2018 m. birželio 30 d.):

Andrius Drazdys – nepriklausomas Audito komiteto narys. Darbovietė – UAB „Vilniaus margarino gamykla“ vyriausiasis finansininkas. Bendrovės akcijų neturi.

Artūras Pribušauskas – Audito komiteto narys. Dirba Bendrovės iždo vadovu, taip pat AB „Linas Agro“ iždo vadovu. Nuo 2013 m. spalio 24 d. iki 2018 m. kovo 30 d. buvo Bendrovės valdybos nariu. Yra Bendrovės akcininkas, turi 11 000 arba 0,01 % akcijų.

Kristina Prūsienė – Audito komiteto narė. Darbovietė – AB „Linas Agro“ vyriausioji buhalterė. Bendrovės akcijų neturi.

12. Bendrovės administracija

12.1. Administracinė valdymo schema

12.2. Bendrovės vadovybė (2018 m. birželio 30 d.):

Darius Zubas

Andrius Pranckevičius

Tomas Tumėnas

Ramutė Masiokaitė

Pareigos	Vardas, pavardė	Pareigas eina nuo
Generalinis direktorius	Darius Zubas	1996-09-01
Generalinio direktoriaus pavaduotojas	Andrius Pranckevičius	2009-11-19
Finansų direktorius	Tomas Tumėnas	2009-11-19
Vyriausioji finansininkė	Ramutė Masiokaitė	2009-11-19

Bendrovės vadovybė Bendrovėje dirba pagal neterminuotas darbo sutartis.

Informacija apie Darių Zubą, Andrių Pranckevičių, Joną Bakšį ir Tomą Tumėną yra pateikta skyriuje „Bendrovės valdyba“.

Ramutė Masiokaitė (g. 1971 m.) – Vyriausioji finansininkė. Bendrovės akcijų neturi. 1994 metais baigė Vilniaus Universitetą ir įgijo ekonomikos, finansų ir kredito specialisto kvalifikaciją. Grupėje pradėjo dirbti 1998 metais.

Bendrovės vadovams per ataskaitinį laikotarpį priskaičiuotas darbo užmokestis sudarė 9 tūkst. eurų (neįvertinus tantjemų).

Atskirų susitarimų tarp Bendrovės ir Valdybos narių, taip pat darbuotojų, numatančių kompensacijas jiems atsistatydinus ar juos atleidus be pagrįstos priežasties, nėra.

12.3. Bendrovės vadovybės veikla kitose įmonėse

Informacija apie Darių Zubą, Andrių Pranckevičių, Joną Bakšį ir Tomą Tumėną yra pateikta skyriuje „Bendrovės valdyba“.

Asmuo/įmonės	Pareigos	Nuo
Ramutė Masiokaitė		
Grupės įmonės:		
AB „Linas Agro“	Finansų kontrolierė	2001

13. Duomenys apie prekybą Bendrovės vertybiniais popieriais reguliuojamose rinkose

Ataskaitiniu laikotarpiu nuo 2017 m. liepos 1 d. iki 2018 m. birželio 30 d. visos 158 940 398 paprastosios vardinės Bendrovės akcijos buvo įtrauktos į vertybinių popierių biržos AB Nasdaq Vilnius Oficialųjį sąrašą (akcijų ISIN kodas LT0000128092). Akcijų prekybinis kodas vertybinių popierių biržoje AB Nasdaq Vilnius yra LNA1L. Bendrovės akcijomis AB Nasdaq Vilnius prekiaujama nuo 2010 m. vasario 17 d.

13.1. Prekyba bendrovės akcijomis

Informacija apie automatinio įvykdymo sandorius, parduotų akcijų AB Nasdaq Vilnius vertybinių popierių biržoje kainas ir apyvartas per 2017 m. liepos 1 d. – 2018 m. birželio 30 d. laikotarpį:

Metai ir ketvir-tis	Kaina, EUR		Apyvarta, EUR		Paskutinės laikotarpio prekybos dienos			Bendra apyvarta	
	Maksi-mali	Mini-mali	Maksimali	Minimali	Kaina EUR	Apyvarta EUR	Data	Vnt.	EUR
2017 III	0,743	0,654	110205,30	0,00	0,696	8451,92	2017-09-29	1620435	1132973,20
2017 IV	0,699	0,632	48088,47	0,00	0,640	0,00	2017-12-29	454404	299312,44
2018 I	0,725	0,640	4203291	0,00	0,720	4320	2018-03-29	7417173	5154460,46
2018 II	0,725	0,700	756000	0,00	0,705	8063,09	2018-06-29	1988760	1427531,14

13.2. Bendrovės akcijų kapitalizacija

Data	Kapitalizacija, EUR	Akcijos kaina, EUR
2017-09-30	110622517,00	0,696
2017-12-30	102834437,50	0,647
2018-03-31	115231788,55	0,725
2018-06-30	112052980,59	0,705

13.3. Informacija apie sutartis su vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininkais

Bendrovė 2017 m. liepos 24 d. pasirašė Emitento vertybinių popierių apskaitos tvarkymo sutartį su AB „Šiaulių bankas“, atstovaujama Operacijų vertybiniais popieriais skyriaus (kodas 112025254, adresas – Šeimyniškių g. 1A, LT-09312 Vilnius).

Bendrovės pavaldžiųjų įmonių vertybiniais popieriais reguliuojamose rinkose nėra prekiaujama.

13.4. AB „Linas Agro Group“ akcijų kaina ir apyvarta

Informacija apie Bendrovės akcijų kainos bei apyvartos pokytį nuo 2012-07-01 iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos, t. y. iki 2018 m. birželio 30 d., pateikiama grafike:

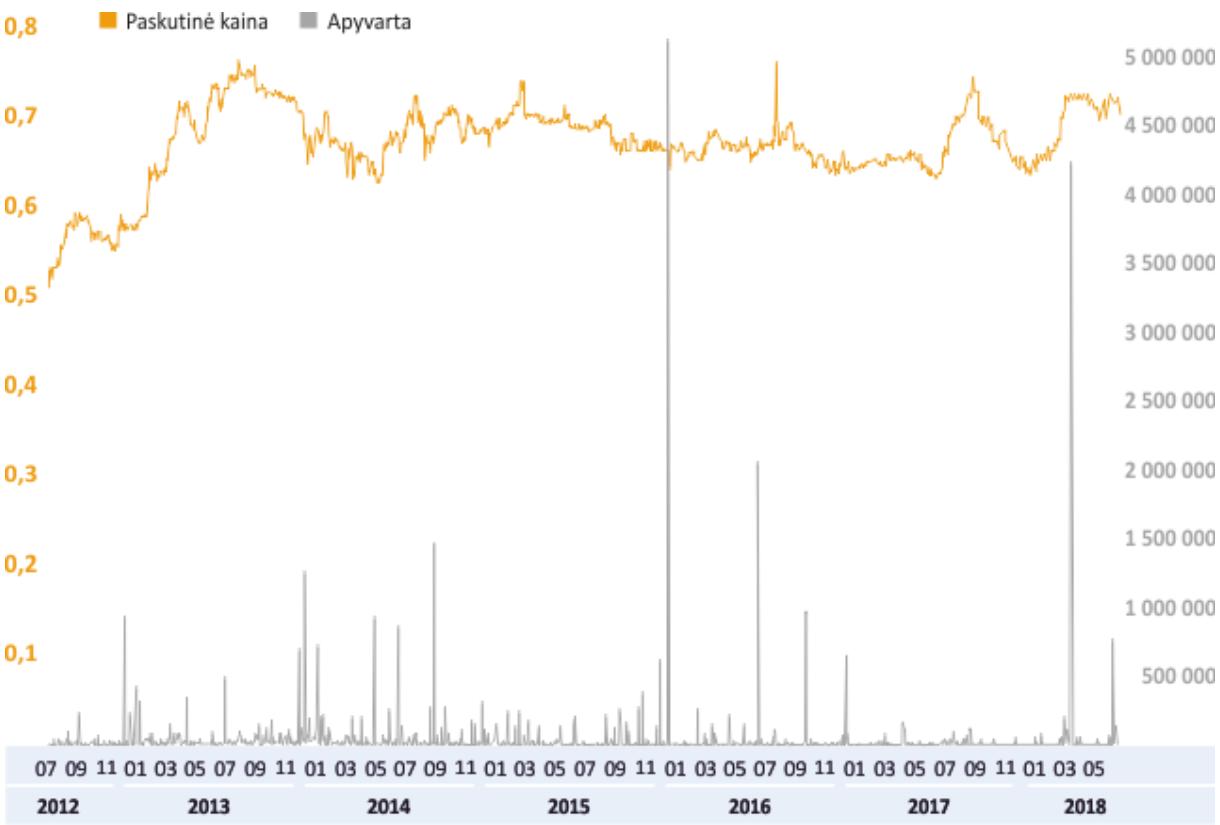

14. Bendrovės įstatų pakeitimo tvarka

Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas numato, kad įstatų keitimas yra išimtinė visuotinio akcininkų susirinkimo teisė. Priimant sprendimą dėl įstatų keitimo reikalinga visuotinio akcininkų susirinkimo 2/3 kvalifikuota balsų, dalyvaujančių visuotiniame akcininkų susirinkime, dauguma, išskyrus Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme nurodytas imtis.

15. Reikšmingi susitarimai, kurių šalis yra Bendrovė ir kurie gali būti svarbūs, pasikeitus bendrovės kontrolei

Reikšmingų susitarimų, kurių šalis yra Bendrovė ir kurie įsigaliotų, keistųsi ar pasibaigtų pasikeitus Bendrovės kontrolei, ataskaitiniu laikotarpiu nebuvo.

16. Didesni sandoriai su susijusiomis šalimis

Didesni Bendrovės sandoriai su susijusiomis šalimis yra pateikti 2017–2018 finansinių metų konsoliduotų metinių finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto **31** pastaboje.

17. Informacija apie bendrovių valdymo kodekso laikymąsi

Bendrovė laikosi Lietuvos Respublikoje Akcinių bendrovių įstatymo nustatytos bendrovių valdymo tvarkos. Bendrovė laikosi Nasdaq Vilnius listinguojamų bendrovių valdymo kodekse numatytų esminių valdymo principų. Bendrovės organai yra Visuotinis akcininkų susirinkimas, Valdyba ir Bendrovės vadovas (generalinis direktorius). Bendrovėje Stebėtojų taryba nesudaroma. Valdybą sudaro septyni Valdybos nariai, renkami ketveriems metams, tačiau Valdybos pirmininkas kartu yra ir Bendrovės vadovas (generalinis direktorius). Bendrovėje veikia Audito komitetas.

Vertybinių popierių biržoje AB Nasdaq Vilnius listinguojamų bendrovių valdymo kodekso laikymasis yra atskleistas šio metinio pranešimo 1 priede.

18. Socialinė ir aplinkosauginė atsakomybė

18.1. Socialinė atsakomybė santykiuose su darbuotojais

Grupės įmonių darbuotojams yra teikiamos socialinės garantijos: išmokama pašalpa mirus šeimos nariui arba darbuotojo artimiesiems, jei netenkama darbuotojo; dovana darbuotojui, gimus vaikui; darbuotojo jubiliejinio gimtadienio proga. Nepertraukiamai 20 metų Grupėje išdirbusiems darbuotojams dovanojama 1 000 vnt. Bendrovės akcijų.

Darbuotojams sudaromos sąlygos mokytis, kelti kvalifikaciją, dalyvauti įvairiuose seminaruose bei mokymuose Lietuvoje ir už jos ribų.

Grupė savo lėšomis prisideda prie darbuotojų ateities stabilumo, pavyzdžiui, 56 AB „Linas Agro“ darbuotojai dalyvauja pensijų kaupimo programoje – yra sudarę individualias pensijų kaupimo sutartis. Darbdavys skiria darbuotojams analogišką įmokų sumą pensijų kaupimui.

Grupės įmonių darbuotojams suteikta galimybė naudotis reikiamomis medicininėmis paslaugomis, metus Grupėje išdirbę darbuotojai yra apdrausti savanorišku sveikatos draudimu. Kai kuriose įmonėse nemokamai tikrinama darbuotojų sveikata, darbuotojai skiepijami nuo gripo, o dirbantys laukuose skiepijami nuo erkinio encefalito.

Gamybinėse įmonėse yra vykdomos darbuotojų apklausos darbo sąlygų įvertinimui. Atsižvelgiant į darbuotojų pageidavimus, Latvijos paukštynuose per finansinius metus metais buvo įvykdyta nuo 6 iki 11 pakeitimų darbo sąlygų pagerinimui, pradedant pagerintomis darbo sąlygomis žmonėms su negalia, baigiant ergonomiškais baldais biuro darbuotojams ir poilsio kambarius įrengimu gamybos padaliniuose.

Per ataskaitinį laikotarpį Grupėje nebuvo užfiksuota pažeidimų dėl diskriminacijos, dėl darbuotojų rasės, lyties, religijos, politinių įsitikinimų, tautybės, socialinės kilmės ar kitų priežasčių.

18.2. Socialiniai projektai

Grupė aktyviai bendradarbiavo su vietos bendruomenėmis, dalyvavo jų vykdomuose kultūriniuose, pilietinio ugdymo, švietimo projektuose, taip pat tęsia ilgalaikę draugystę su žemdirbių organizacijoms.

Grupė turi keletą nuolatinių socialinių partnerių bei kasmet dalyvauja kai kuriuose socialiniuose projektuose. Pavyzdžiui, su Panevėžio 5-ąja gimnazija jau keturioliktą kartą surengė pilietiškumą skatinantį kasmetinį konkursą „Mokyklos pilietis“, kuriame renkami moksleivių lyderiai ir puikiai besimokantys visuomeniniai aktyvistai. Jau eilę metų Grupė Lietuvoje remia vaikų globos namų „Kalėdines žaidynes“, Panevėžio silpnaregių vaikų darželį „Linelis“, Panevėžyje trečius metus iš eilės rėmė gyvūnų globos organizacijos organizuotą beglobių gyvūnų sterilizacijos projektą.

Grupė siekia populiarinti žemės ūkio sektorių ir įgyvendina tam skirtus socialinius projektus. Vienas įdomesnių projektų buvo „Kelionė traktoriumi aplink Lietuvą“: Lietuvos valstybės atkūrimo 100-mečio proga per 10 dienų traktoriumi Case IH Optum 300 CVX nuvažiuota 1 200 km, lankant nutolusius ūkininkus bei kaimo bendruomenes. Tikslas – atkreipti dėmesį į Lietuvos pakraščiuose gyvenančius kaimo gyventojus. Kitas skaitytojų tarpe populiarus projektas „Bendrumas įkvepia“ buvo vykdytas kartu su interneto portalu 15min.lt, siekiant parodyti, kuo gyvena kaimo bendruomenės. 15min.lt portale paskelbus 12 kaimo bendruomenių istorijų, skaitytojai buvo kviečiami balsuoti ir išrinkti labiausiai vertą aktyviausios vardo. Su 15min.lt vykdytas ir dar vienas projektas – straipsnių apie ūkininkus ciklas „Ne vien duona gyvi“, siekiant atkreipti dėmesį į kaimo žmones, jų pasiekimus ir svajones, vėlgi kviečiant skaitytojus balsuoti ir rinkti įdomiausius herojus. Vienas įdomesnių projektų buvo vykdomas kartu su Žemės ūkio rūmais, į kurį buvo aktyviai įsitraukę daugybė Lietuvos ikimokyklinio ugdymo įstaigų. Vaikai augino daržoves, dalyvavo fotografijų konkurse, o aktyviausiais ir išradingiausiais išrinkti vaikų darželių kolektyvai gavo rėmėjų dovanotus šiltnamius. Projekto tikslas – supažindinti jaunąją kartą su žemės ūkio veikla ir išmokyti praktinių įgūdžių.

Grupė antrus metus iš eilės rėmė respublikinį tęstinį moksleivių gaivinimo mokymo projektą „Auksinės minutės“. „Auksinėmis minutėmis“ pavadinta programa, įgyvendinama su Jaunųjų Gydytojų Asociacija ir Lietuvos Sveikatos Universiteto klinikų skubiosios medicinos pagalbos departamentu. Jos tikslas – apmokyti septintos ir vyresnių klasių Lietuvos moksleivius suteikti pirmąją pagalbą, gaivinti žmones nelaimingų atsitikimų metu.

Iš viso per ataskaitinį laikotarpį įgyvendinti 147 paramos ir bendradarbiavimo projektai, jiems skirta virš 112 tūkst. eurų, tačiau 18 tūkst. Eur suma buvo grąžinta iš ankstesnio laikotarpio kaip nepanaudota tikslinė parama. Skirdamos paramą, AB „Linas Agro Group“ įmonės pirmenybę teikė šiems projektams ir partneriams:

- Ūkininkų ir kitoms žemdirbių organizacijoms skirta 15 500 Eur;
- Neįgaliesiems, vaikų globos namų vaikams, vaikų gydymo įstaigoms skirta 12 117 Eur;
- Kultūriniams ir pramoginiams renginiams skirta 12 050 Eur;
- Vietos bendruomenėms skirta 10 170 Eur;
- Ugdymo ir mokslo įstaigoms bei jų renginiams skirta 10 080 Eur;
- Edukaciniams ir pilietiškumą skatinantiems projektams skirta 7 160 Eur;
- Stipendijoms skirta 4 928 Eur;

Vaikų ir jaunimo užimtumo projektams skirta 3 270 Eur;

- Visuomenės sveikatingumo projektams skirta 1 500 Eur.

Grupė ir toliau planuoja įgyvendinti ilgalaikius socialinius projektus.

18.3. Aplinkosauginė atsakomybė

Grupė negavo kokių nors nuobaudų ar įspėjimų, susijusių su aplinkosaugos įstatymų ar kitų šios srities teisės aktų normų nesilaikymu.

Vykdydama savo veiklą, Grupė vadovaujasi šalių, kuriose ji veikia, aplinkosaugos įstatymais.

Grupės įmonės yra sudariusi sutartis su pakuočių tvarkymo įmonėmis visose šalyse, kuriose jos veikia.

Grupė organizuoja apmokestinamųjų gaminių, automobiliams skirtų akumuliatorių, hidraulinių amortizatorių, tepalų, kuro ir oro filtrų, padangų virš 3 kg, atliekų surinkimą bei perdavimą atliekų tvarkytojams.

Grupė kontroliuoja kuro, elektros energijos, vandens ir popieriaus naudojimą, rūšiuoja ir utilizuoja atliekas. Siekiant sumažinti pašto išlaidas ir popieriaus sąnaudas dauguma įmonių siunčia sąskaitos ir suderinimo aktus elektroniniu formatu.

Latvijoje veikiantys paukštynai turi A-C kategorijos taršos licencijas ir du iš jų yra sertifikuoti pagal ISO 50001 standartą.

Grupės grūdų saugyklos nuolat rūpinasi aplinkosauga: periodiškai valomi oro filtrai, naftos gaudyklės.

Sėklų fabrike bei grūdų saugyklose gamybinės atliekos parduodamos, kaip žaliava biokurui, taip prisidedant prie žaliosios energijos gamybos.

Grupės iniciatyva buvo asfaltuotas vieškelis šalia naujos Kartenos grūdų saugyklos, tai sumažino dulkių kiekį aplinkiniams gyventojams.

Visos įmonės diegia energiją taupančias priemones. Pvz., grūdų saugyklose beveik visi neekonomiški lauko šviestuvai pakeisti LED šviestuvais.

1 priedas prie

AB „Linas Agro Group“

2017–2018 finansinių metų konsoliduotojo metinio pranešimo

Pranešimas

apie AB Nasdaq Vilnius listinguojamų bendrovių

Valdymo kodekso laikymąsi

Turinys

I	Pagrindinės nuostatos	1
II	Bendrovės valdymo sistema	2
III	Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka	4
IV	Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pareigos ir atsakomybė	8
V	Bendrovės kolegialių organų darbo tvarka	16
VI	Nešališkas akcininkų traktavimas ir akcininkų teisės	17
VII	Interesų konfliktų vengimas ir atskleidimas	19
VIII	Bendrovės atlyginimų politika	20
IX	Interesų turėtojų vaidmuo bendrovės valdyme	27
X	Informacijos atskleidimas	28
XI	Bendrovės audito įmonės parinkimas	30

AB „Linas Agro Group“, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymo 22 straipsnio 3 dalies ir AB Nasdaq Vilnius listingavimo taisyklių 24.5 punkto nuostatomis, laikosi AB Nasdaq Vilnius listinguojamų bendrovių valdymo kodekso ir konkrečių jo nuostatų. Jeigu šio kodekso ar kai kurių jo nuostatų nesilaikoma, tai nurodoma, kokių konkrečių nuostatų ir dėl kokių priežasčių nesilaikoma.

I principas: pagrindinės nuostatos

Pagrindinis bendrovės tikslas turėtų būti visų akcininkų interesų tenkinimas, užtikrinant nuolatinį akcininkų nuosavybės vertės didinimą.

1.1. Rekomendacija:

Bendrovė turėtų rengti ir viešai skelbti bendrovės plėtros strategiją ir tikslus, aiškiai deklaruodama, kaip ji planuoja veikti akcininkų interesais ir didinti akcininkų nuosavybę.

Bendrovės komentaras:

Pagrindinės Bendrovės plėtros kryptys viešai skelbiamos metiniuose ir tarpiniuose Bendrovės pranešimuose. Bendrovės plėtros kryptis taip pat atskleidžia Bendrovės skelbiami esminiai įvykiai bei pranešimai investuotojams apie Bendrovės veiklą ir pranešimai, pateikiami Bendrovės vadovų pasisakymuose žiniasklaidoje.

1.2. Rekomendacija:

Visų bendrovės organų veikla turėtų būti sukoncentruota į strateginių tikslų įgyvendinimą, atsižvelgiant į poreikį didinti akcininkų nuosavybę.

Bendrovės komentaras:

Bendrovės valdyba yra suformavusi ilgalaikius ir trumpalaikius Bendrovės veiklos plėtros strateginius tikslus. Bendrovės vadovybė, atitinkamų kuruojamų veiklų vadovai deda visas pastangas šių tikslų įgyvendinimui. Bendrovės ir Grupės įmonių vadovai atsakingi už šių tikslų įgyvendinimą ir akcininkų nuosavybės didinimą.

1.3. Rekomendacija:

Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų glaudžiai bendradarbiauti, siekdami kuo didesnės naudos bendrovei ir akcininkams.

Bendrovės komentaras:

Bendrovėje sudaroma valdyba, kuri atstovauja Bendrovės akcininkų interesams. Bendrovės valdyba priima strateginius sprendimus, tvirtina Bendrovės veiklos strategiją, metinį biudžetą, esminius materialius sandorius ir kita. Valdybos priimtus sprendimus įgyvendina valdybai tiesiogiai atskaitingas Bendrovės generalinis direktorius bei jam pavaldūs atitinkamų veiklų atsakingi vadovai. Bendrovės valdyba tuo pačiu vykdo minėtų strateginių sprendimų įgyvendinimo priežiūrą. Akcininkų interesus atstovaujanti valdyba posėdžiauja pagal poreikį.

1.4. Rekomendacija:

Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos ne tik bendrovės akcininkų, bet ir kitų bendrovės veikloje dalyvaujančių ar su ta veikla susijusių asmenų (darbuotojų, kreditorių, tiekėjų, klientų, vietos bendruomenės) teisės ir interesai.

Bendrovės komentaras:

Bendrovės valdymo organai savo veikloje siekia užtikrinti visų su Bendrovės veikla susijusių asmenų interesų įgyvendinimą. Bendrovės vadovybė bei atskirų veiklų ir Grupės įmonių vadovai skiria daug laiko bendravimui su klientais, tiekėjais, kreditoriais, siekiant rasti optimaliausius sprendimus. Bendrovė laikosi prisiimtų ir teisės aktuose numatytų pareigų bei įsipareigojimų, ir tai padeda išlaikyti ilgalaikius santykius su savo verslo partneriais, užtikrinti ilgalaikę Bendrovės veiklos plėtrą. Bendrovės darbuotojus vadovybė bei atskirų veiklų vadovai nuolatos informuoja apie naujienas Bendrovės veikloje, pasiekimus, netekimus ar kitus vidinius pasikeitimus Bendrovės vidinės komunikacijos kanalais.

II principas: bendrovės valdymo sistema

Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti strateginį vadovavimą bendrovei, efektyvią bendrovės valdymo organų priežiūrą, tinkamą pusiausvyrą ir funkcijų pasiskirstymą tarp bendrovės organų, akcininkų interesų apsaugą.

2.1. Rekomendacija:

Be Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme numatytų privalomų organų – visuotinio akcininkų susirinkimo ir bendrovės vadovo, rekomenduojama bendrovėje sudaryti tiek kolegialų priežiūros organą, tiek kolegialų valdymo organą. Kolegialių priežiūros ir valdymo organų sudarymas užtikrina valdymo ir priežiūros funkcijų aiškų atskyrimą bendrovėje, bendrovės vadovo atskaitomybę bei kontrolę, o tai savo ruožtu sąlygoja efektyvesnį ir skaidresnį bendrovės valdymo procesą.

Bendrovės komentaras:

Bendrovėje yra vienas kolegialus valdymo organas – Bendrovės valdyba, kurią sudaro 7 (septyni) nariai.

Kolegialus priežiūros organas – Stebėtojų taryba Bendrovėje nėra sudaroma.

Bendrovės valdyba, neprieštaraujant Akcinių bendrovių įstatymo nuostatoms, atlieka kai kurias Stebėtojų tarybos funkcijas, kiek tai susiję su Bendrovės veiklos priežiūra.

Bendrovės generalinis direktorius yra atskaitingas valdybai ir periodiškai informuoja bei atsiskaito valdybai dėl Bendrovės veiklos, strateginių spendimų įgyvendinimo eigos.

2.2. Rekomendacija:

Kolegialus valdymo organas yra atsakingas už strateginį vadovavimą bendrovei bei vykdo kitas esmines bendrovės valdymo funkcijas. Kolegialus priežiūros organas yra atsakingas už efektyvią Bendrovės valdymo organų veiklos priežiūrą.

Bendrovės komentaras:

Bendrovės valdyba vykdo šias funkcijas kaip nurodyta 2.1 punkte.

2.3. Rekomendacija:

Jeigu bendrovė nusprendžia sudaryti tik vieną kolegialų organą, rekomenduojama, kad tai būtų priežiūros organas, t.y. stebėtojų taryba. Tokiu atveju stebėtojų taryba yra atsakinga už efektyvią bendrovės vadovo vykdomų funkcijų priežiūrą.

Bendrovės komentaras:

Bendrovei vykdant veiklą įvairiose srityse, Bendrovės valdyba, kaip kolegialus valdymo organas, yra būtinas, be to Bendrovės valdyba iki šiol sėkmingai tiek priima sprendimus, tiek atlieka priimtų strateginių sprendimų įgyvendinimo priežiūrą bei Bendrovės valdymo kontrolę.

Esant poreikiui Stebėtojų taryba gali būti sudaroma ateityje.

2.4. Rekomendacija:

Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus priežiūros organas turėtų būti sudaromas ir turėtų veikti III ir IV principuose išdėstyta tvarka. Jeigu bendrovė nuspręstų nesudaryti kolegialaus priežiūros organo, tačiau sudarytų kolegialų valdymo organą – valdybą, III ir IV principai turėtų būti taikomi valdybai, kiek tai neprieštarauja šio organo esmei ir paskirčiai.[1]

[1] *III ir IV principų nuostatos labiau pritaikytos tiems atvejams, kai visuotinis akcininkų susirinkimas renka stebėtojų tarybą, t.y. organą, kuris iš esmės sudaromas siekiant užtikrinti bendrovės valdybos ir vadovo priežiūrą bei atstovauti bendrovės akcininkams. Vis dėlto, jeigu bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma, bet sudaroma valdyba, daugelis III ir IV principuose pateiktų rekomendacijų tampa aktualios ir taikytinos valdybai. Tačiau pažymėtina, kad kai kurios rekomendacijos, kurios pagal savo esmę ir prigimtį yra susijusios išimtinai su stebėtojų taryba (pavyzdžiui, komitetų formavimas), neturėtų būti taikomos valdybai, kadangi šio organo paskirtis ir funkcijos pagal Akcinių bendrovių įstatymą (Žin., 2003, Nr. 123-5574) yra kitokios. Pavyzdžiui, kodekso 3.1 punktas dėl valdymo organų priežiūros valdybai taikytinas tiek, kiek tai susiję su bendrovės vadovo, bet ne pačios valdybos priežiūra; kodekso 4.1 punktas dėl rekomendacijų teikimo valdymo organams taikytinas tiek, kiek tai susiję su rekomendacijų teikimu bendrovės vadovui; kodekso 4.6 punktas dėl visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo nepriklausomumo nuo bendrovės valdymo organų taikytinas tiek, kiek tai susiję su nepriklausomumu nuo bendrovės vadovo.*

Bendrovės komentaras:

Nustatyti principai taikomi valdybai, kaip nurodyta 2.1 ir 2.3 punktuose. Esminiai reikalavimai nėra pažeidžiami.

2.5. Rekomendacija:

Bendrovės valdymo ir priežiūros organus turėtų sudaryti toks valdybos narių (vykdomųjų direktorių) ir stebėtojų tarybos narių (direktorių konsultantų) skaičius, kad atskiras asmuo arba nedidelė asmenų grupė negalėtų dominuoti šiems organams priimant sprendimus.[2]

[2] *Vykdomojo direktoriaus ir direktoriaus konsultanto sąvokos vartojamos tais atvejais, kai bendrovėje sudaromas tik vienas kolegialus organas.*

Bendrovės komentaras:

Bendrovės valdybą sudaro 7 (septyni) nariai, atsakingi už skirtingas veiklos sritis. Bendrovės valdyba gali priimti sprendimus tik kai jos posėdyje dalyvauja 2/3 valdybos narių, o sprendimas priimamas, kai už jį balsuojant gauta daugiau „už“ negu „prieš“.

2.6. Rekomendacija:

Direktoriai konsultantai arba stebėtojų tarybos nariai turėtų būti skiriami apibrėžtam laikotarpiui, su galimybe būti individualiai perrenkamiems maksimaliais Lietuvos Respublikos teisės aktų leidžiamais intervalais, tam, kad būtų užtikrintas būtinas profesinės patirties augimas ir pakankamai dažnas jų statuso pakartotinas patvirtinimas. Taip pat turėtų būti numatyta galimybė juos atleisti, tačiau ta procedūra neturėtų būti lengvesnė už vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario atleidimo procedūrą.

Bendrovės komentaras:

Neaktualu. Stebėtojų taryba Bendrovėje nėra sudaroma.

2.7. Rekomendacija:

Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininku gali būti toks asmuo, kurio esamos arba buvusios pareigos nebūtų kliūtis nepriklausomai ir nešališkai priežiūrai vykdyti. Kai bendrovėje nesudaroma stebėtojų taryba, bet sudaroma valdyba, rekomenduojama, kad bendrovės valdybos pirmininkas ir bendrovės vadovas nebūtų tas pats asmuo. Buvęs bendrovės vadovas neturėtų būti tuoj pat skiriamas į visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininko postą. Kai bendrovė nusprendžia nesilaikyti šių rekomendacijų, turėtų būti pateikiama informacija apie priemones, kurių imtasi priežiūros nešališkumui užtikrinti.

Bendrovės komentaras:

Bendrovės vadovas – generalinis direktorius ir Bendrovės valdybos pirmininkas yra tas pats asmuo.

Bendrovės vadovas atsiskaito Bendrovės valdybai, taip siekiama užtikrinti sprendimų priėmimo nešališkumą. Sprendimai priimami Akcinių bendrovių įstatymo ir Bendrovės įstatų nustatyta tvarka, kuriuose aiškiai apibrėžtos vadovo sprendimų priėmimo kompetencijos ir ribos.

III principas: visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka

Bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka turėtų užtikrinti bendrovės smulkiųjų akcininkų interesų atstovavimą, šio organo atskaitomybę akcininkams ir objektyvią bendrovės veiklos bei jos valdymo organų[3] priežiūrą.

[3] *Atkreiptinas dėmesys, kad tuo atveju, kai visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas yra valdyba, ji, būdama valdymo organas, turėtų užtikrinti ne visų bendrovės valdymo organų, o tik vienasmenio valdymo organo – bendrovės vadovo – priežiūrą. Ši pastaba taikytina taip pat ir 3.1 punkto atžvilgiu.*

3.1. Rekomendacija:

Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo (toliau šiame principe – kolegialus organas) sudarymo mechanizmas turėtų užtikrinti, kad bus vykdoma objektyvi ir nešališka bendrovės valdymo organų priežiūra, taip pat tinkamai atstovaujami smulkiųjų akcininkų interesai.

Bendrovės komentaras:

Bendrovės valdybos sudarymo mechanizmas, nustatytas Bendrovės įstatuose, užtikrina objektyvią valdymo organų priežiūrą.

3.2. Rekomendacija:

Kandidatų į kolegialaus organo narius vardai, pavardės, informacija apie jų išsilavinimą, kvalifikaciją, profesinę patirtį, einamas pareigas, kitus svarbius profesinius įsipareigojimus ir potencialius interesų konfliktus turėtų būti atskleista bendrovės akcininkams dar prieš visuotinį akcininkų susirinkimą, paliekant akcininkams pakankamai laiko apsispręsti, už kurį kandidatą balsuoti. Taip pat turėtų būti atskleistos visos aplinkybės, galinčios paveikti kandidato nepriklausomumą (pavyzdinis jų sąrašas pateiktas 3.7 rekomendacijoje). Kolegialus organas turėtų būti informuojamas apie vėlesnius šiame punkte nurodytos informacijos pokyčius. Kolegialus organas kiekvienais metais turėtų kaupti šiame punkte nurodytus duomenis apie savo narius ir pateikti juos bendrovės metiniame pranešime.

Bendrovės komentaras:

Šios nuostatos įtvirtintos Bendrovės įstatuose ir vykdomos. Informacija apie valdybos narius yra nuolat atnaujinama ir pateikiama Bendrovės rengiamuose pranešimuose ir Bendrovės interneto tinklalapyje.

3.3. Rekomendacija:

Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narį, turėtų būti nurodyta konkreti jo kompetencija, tiesiogiai susijusi su darbu kolegialiame organe. Kad akcininkai ir investuotojai galėtų įvertinti, ar ši kompetencija ir toliau yra tinkama, kolegialus organas kiekviename bendrovės metiniame pranešime turėtų skelbti informaciją apie savo sudėtį ir apie konkrečią atskirų savo narių kompetenciją, tiesiogiai susijusią su jų darbu kolegialiame organe.

Bendrovės komentaras:

Visuotiniam akcininkų susirinkimui yra pateikiami kandidatų į valdybos narius gyvenimo aprašymai, kuriuose nurodoma visa informacija apie atitinkamo kandidato išsilavinimą, darbinę patirtį ir kompetenciją.

3.4. Rekomendacija:

Siekiant išlaikyti tinkamą kolegialaus organo narių turimos kvalifikacijos pusiausvyrą, kolegialaus organo sudėtis turėtų būti nustatyta atsižvelgiant į bendrovės struktūrą ir veiklos pobūdį ir periodiškai vertinama. Kolegialus organas turėtų užtikrinti, kad jo nariai, kaip visuma, turėtų įvairiapusių žinių, nuomonių ir patirties savo užduotims tinkamai atlikti. Audito komiteto nariai, kaip visuma, turėtų turėti naujausių žinių ir atitinkamą patirtį listinguojamų bendrovių finansų ir apskaitos ir (arba) audito srityse. Bent vienas iš atlyginimo komiteto narių turėtų turėti žinių ir patirties atlyginimų nustatymo politikos srityje.

Bendrovės komentaras:

Bendrovės valdybos sudėtis ir narių skaičius atitinka Bendrovės veiklos apimtį ir esamos struktūros dydį.

Bendrovės valdybos nariai turi pakankamai patirties srityse, kuriose Bendrovė vykdo savo pagrindinę veiklą, taip pat visi nariai kartu turi įvairiapusių žinių finansų, ekonomikos, investicijų valdymo srityse bei priežiūros srityse.

Audito komiteto nariai turi patirties listinguojamų bendrovių finansų ir apskaitos srityse.

Bendrovėje Atlyginimų komitetas nėra sudarytas.

3.5. Rekomendacija:

Visiems naujiems kolegialaus organo nariams turėtų būti siūloma individuali programa, skirta supažindinti su pareigomis, bendrovės organizacija bei veikla. Kolegialus organas turėtų atlikti metinį patikrinimą, kad būtų nustatytos sritys, kuriose jo nariams reikia atnaujinti savo įgūdžius ir žinias.

Bendrovės komentaras:

Tai nėra aktualu. Bendrovės valdybos nariai yra ilgamečiai Grupės įmonių darbuotojai, todėl jie yra puikiai susipažinę su Bendrovės veikla.

Bendrovės valdybos narių įgūdžiai ir žinios yra atnaujinami vykdant savo funkcijas.

Bendrovės valdybos nariu išrinkus ne Grupės įmonių darbuotoją, Bendrovė sudarytų visas galimybes susipažinti su reikiama informacija.

3.6. Rekomendacija:

Siekiant užtikrinti, kad visi su kolegialaus organo nariu susiję esminiai interesų konfliktai būtų sprendžiami tinkamai, į bendrovės kolegialų organą turėtų būti išrinktas pakankamas[4] nepriklausomų[5] narių skaičius.

[4] *Kodekse nenustatytas konkretus kolegialaus organo nepriklausomų narių skaičius. Daugelyje užsienio valstybių kodeksų yra nustatytas tam tikras nepriklausomų narių, kurie turi sudaryti kolegialų organą, skaičius (pvz., ne mažiau kaip 1/3 arba 1/2 kolegialaus organo narių). Tačiau, atsižvelgiant į nepriklausomų narių kategorijos naujumą Lietuvoje, į galimus keblumus parenkant ir išrenkant nepriklausomus narius, kodekse įtvirtinta lankstesnė formuluotė ir bendrovėms leidžiama pačioms nuspręsti, koks nepriklausomų narių skaičius yra pakankamas. Be abejo, didesnis nepriklausomų narių skaičius kolegialiame organe yra skatintinas ir bus laikomas tinkamesnio bendrovių valdymo pavyzdžiu.*

[5] *Pažymėtina, kad kai kuriose bendrovėse dėl pernelyg mažo smulkiųjų akcininkų skaičiaus visų kolegialaus organo narių išrinkimą gali lemti stambiausio akcininko ar kelių didžiausių akcininkų balsai. Tačiau net ir pagrindinių bendrovės akcininkų išrinktas kolegialaus organo narys gali būti laikomas nepriklausomu, jeigu jis atitinka kodekse įtvirtintus nepriklausomumo kriterijus.*

Bendrovės komentaras:

Nepriklausomų narių ir jų pakankamo skaičiaus kolegialiame valdymo organe (valdyboje) klausimas bus svarstomas ateityje. Audito komitete yra vienas nepriklausomas narys.

3.7. Rekomendacija:

Kolegialaus organo narys turėtų būti laikomas nepriklausomu tik tais atvejais, kai jo nesaisto jokie verslo, giminystės arba kitokie ryšiai su bendrove, ją kontroliuojančiu akcininku arba jų administracija, dėl kurių kyla ar gali kilti interesų konfliktas ir kurie gali paveikti nario nuomonę. Kadangi visų atvejų, kada kolegialaus organo narys gali tapti priklausomas, išvardyti neįmanoma, be to, skirtingose bendrovėse santykiai arba aplinkybės, susijusios su nepriklausomumo nustatymu, gali skirtis, o geriausia šios problemos sprendimo praktika susiklostys laikui bėgant, tai kolegialaus organo nario nepriklausomumo įvertinimas turėtų būti grindžiamas santykių ir aplinkybių turiniu, o ne forma. Pagrindiniai kriterijai nustatant, ar kolegialaus organo narys gali būti laikomas nepriklausomu, turėtų būti šie:

1)Jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir paskutinius penkerius metus neturi būti ėjęs tokių pareigų;

2)Jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės darbuotojas ir paskutinius trejus metus neturi būti ėjęs tokių pareigų, išskyrus atvejus, kai kolegialaus organo narys nepriklauso vyresniajai vadovybei ir buvo išrinktas į kolegialų organą kaip darbuotojų atstovas;

3)Jis neturi gauti arba nebūti gavęs reikšmingo papildomo atlyginimo iš bendrovės arba susijusios bendrovės, išskyrus užmokestį, gautą už kolegialaus organo nario pareigas. Tokiam papildomam atlyginimui

priskiriamas ir dalyvavimas akcijų pasirinkimo sandoriuose arba kitokiose nuo veiklos rezultatų priklausančiose užmokesčio sistemose; jam nepriskiriamos pagal pensijų planą nustatytų kompensacijų išmokos (įskaitant atidėtas kompensacijas) už ankstesnį darbą bendrovėje (su sąlyga, kad tokia išmoka niekaip nesusijusi su vėlesnėmis pareigomis);

4)Jis neturi būti kontroliuojantysis akcininkas arba neturi atstovauti tokiam akcininkui (kontrolė nustatoma pagal Tarybos direktyvos 83/349/EEB 1 straipsnio 1 dalį);

5)Jis negali turėti ir per praėjusius metus neturi būti turėjęs svarbių verslo ryšių su bendrove arba susijusia bendrove nei tiesiogiai, nei kaip turinčio tokius ryšius subjekto partneris, akcininkas, direktorius arba viršesnis darbuotojas. Turinčiu verslo ryšių laikytinas subjektas, kuris yra svarbus prekių tiekėjas arba paslaugų teikėjas (įskaitant finansines, teisines, patariamąsias ir konsultacines paslaugas), reikšmingas klientas ar organizacija, kuri gauna reikšmingas įmokas iš bendrovės arba jos grupės;

6)Jis negali būti ir per paskutinius trejus metus neturi būti buvęs bendrovės arba susijusios bendrovės dabartinės arba ankstesnės išorės audito įmonės partneriu arba darbuotoju;

7)Jis neturi būti vykdomuoju direktoriumi arba valdybos nariu kitoje bendrovėje, kurioje bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) yra direktorius konsultantas arba stebėtojų tarybos narys, taip pat jis negali turėti kitų reikšmingų ryšių su bendrovės vykdomaisiais direktoriais, kurie atsiranda jiems dalyvaujant kitų bendrovių arba organų veikloje;

8)Jis neturi būti ėjęs kolegialaus organo nario pareigų ilgiau kaip 12 metų;

9)Jis neturi būti vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba), arba 1–8 punkte nurodytų asmenų artimas šeimos narys. Artimu šeimos nariu laikytinas sutuoktinis (sugyventinis), vaikai ir tėvai.

Bendrovės komentaras:

Tai kol kas neaktualu (žiūrėti į 3.6 punkto komentarą).

3.8. Rekomendacija:

Nepriklausomumo sąvokos turinį iš esmės nustato pats kolegialus organas. Kolegialus organas gali nuspręsti, kad tam tikras jo narys, nors ir atitinka visus šiame kodekse nustatytus nepriklausomumo kriterijus, vis dėlto negali būti laikomas nepriklausomu dėl ypatingų asmeninių ar su bendrove susijusių aplinkybių.

Bendrovės komentaras:

Tai kol kas neaktualu (žiūrėti į 3.6 punkto komentarą).

3.9. Rekomendacija:

Turėtų būti atskleidžiama reikiama informacija apie išvadas, prie kurių priėjo kolegialus organas aiškindamasis, ar tam tikras jo narys gali būti laikomas nepriklausomu. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narį, bendrovė turėtų paskelbti, ar laiko jį nepriklausomu. Kai konkretus kolegialaus organo narys neatitinka vieno ar kelių šiame kodekse nustatytų nepriklausomumo vertinimo kriterijų, bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl tą narį ji vis dėlto laiko nepriklausomu. Be to, bendrovė kiekviename savo metiniame pranešime turėtų paskelbti, kuriuos kolegialaus organo narius laiko nepriklausomais.

Bendrovės komentaras:

Bendrovės valdyba, teikdama naujo valdybos nario kandidatūrą, atskleidžia, ar laiko jį nepriklausomu.

3.10. Rekomendacija:

Kai vienas arba keli šiame kodekse nustatyti nepriklausomumo vertinimo kriterijai nebuvo tenkinami ištisus metus, bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl konkretų kolegialaus organo narį laiko nepriklausomu. Kad būtų užtikrintas informacijos, pateikiamos dėl kolegialaus organo narių nepriklausomumo, tikslumas, bendrovė turėtų reikalauti, kad nepriklausomi nariai reguliariai patvirtintų savo nepriklausomumą.

Bendrovės komentaras:

Tai kol kas neaktualu (žiūrėti į 3.6 punkto komentarą).

3.11. Rekomendacija:

Nepriklausomiems kolegialaus organo nariams už jų darbą ir dalyvavimą kolegialaus organo posėdžiuose gali būti atlyginama iš bendrovės lėšų.[6] Tokio atlyginimo dydį turėtų tvirtinti bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas.

[6] Pažymėtina, kad šiuo metu nėra iki galo aišku, kokia forma gali būti atlyginamas bendrovės stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos narių darbas šiuose organuose. Akcinių bendrovių įstatymas (Žin., 2003, Nr. 123-5574) nustato, kad už veiklą stebėtojų taryboje/valdyboje jos nariams gali būti mokamos tantjemos Įstatymo 59 straipsnio nustatyta tvarka, t.y. iš bendrovės pelno. Ši formuluotė, skirtingai nuo iki 2004 m. sausio 1 d. galiojusio įstatymo redakcijos, nenustato, kad stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos nariams gali būti atlyginama tik mokant tantjemas. Taigi Įstatymas lyg ir neužkerta kelio stebėtojų tarybos ir valdybos nariams už darbą mokėti ne tik tantjemomis, bet ir kitais būdais, nors aiškiai tokios galimybės taip pat neįtvirtina.

Bendrovės komentaras:

Tai kol kas neaktualu (žiūrėti į 3.6 punkto komentarą).

IV principas: visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pareigos ir atsakomybė

Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas tinkamai ir efektyviai funkcionuotų, o jam suteiktos teisės turėtų užtikrinti efektyvią bendrovės valdymo organų[7] priežiūrą ir visų bendrovės akcininkų interesų apsaugą.

[7] *Žr. **3** išnašą.*

4.1. Rekomendacija:

Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas (toliau šiame principe – kolegialus organas) turėtų užtikrinti bendrovės finansinės apskaitos ir kontrolės sistemos vientisumą bei skaidrumą. Kolegialus organas turėtų nuolat teikti rekomendacijas bendrovės valdymo organams ir prižiūrėti bei kontroliuoti jų veiklą valdant bendrovę.[8]

[8] *Žr. **3** išnašą. Jeigu visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas yra valdyba, ji turėtų teikti rekomendacijas bendrovės vienasmeniam valdymo organui – vadovui.*

Bendrovės komentaras:

Bendrovės valdybos narys, atsakingas už Bendrovės finansų politiką ir jos priežiūrą, nuolatos palaiko ryšį ir reguliariai susitinka su Bendrovės vyriausiuoju finansininku ir Grupės iždininku aptarti Bendrovės finansinę

būklę bei paskutinius įvykusius esminius finansinius pasikeitimus, jeigu tokių yra. Bendrovės valdybos pirmininkas nuolatos palaiko ryšį ir reguliariai susitinka su veiklų vadovais aptarti Bendrovės veikloje įvykusius ar vykstančius pokyčius, esminius veiklos organizavimo klausimus, Bendrovės veiklos plėtrą. Bendrovės valdyba analizuoja ir vertina iš Bendrovės generalinio direktoriaus bei finansų direktoriaus gautą medžiagą apie Bendrovės veiklą ir finansus, esant reikalui pateikia rekomendacijas bei pasiūlymus, inicijuoja būtinus susirinkimus, susitikimus**.**

4.2. Rekomendacija:

Kolegialaus organo nariai turėtų sąžiningai, rūpestingai ir atsakingai veikti bendrovės bei akcininkų naudai ir jų interesais, atsižvelgdami į darbuotojų interesus ir visuomenės gerovę. Nepriklausomi kolegialaus organo nariai turėtų:

a)bet kokiomis sąlygomis išlaikyti savo analizės, sprendimų priėmimo ir veiksmų nepriklausomumą;

b)nesiekti ir nepriimti jokių nepagrįstų lengvatų, kurios gali kompromituoti jų nepriklausomumą;

c)aiškiai reikšti savo prieštaravimą tuo atveju, kai mano, kad kolegialaus organo sprendimas gali pakenkti bendrovei.

Kai kolegialus organas yra priėmęs sprendimų, dėl kurių nepriklausomas narys turi rimtų abejonių, tokiu atveju šis narys turėtų padaryti atitinkamas išvadas. Jeigu nepriklausomas narys atsistatydintų, priežastis jis turėtų paaiškinti laiške kolegialiam organui arba audito komitetui ir, jei reikia, atitinkamam bendrovei nepriklausančiam organui (institucijai).

Bendrovės komentaras:

Bendrovės valdybos nariai veikia atsakingai bei gera valia Bendrovės ir akcininkų naudai, siekia išlaikyti savo nepriklausomumą priimant sprendimus ir atsižvelgdami į trečiųjų asmenų interesus.

4.3. Rekomendacija:

Kolegialaus organo nario pareigoms atlikti kiekvienas narys turėtų skirti pakankamai laiko ir dėmesio. Kiekvienas kolegialaus organo narys turėtų įsipareigoti taip apriboti kitus savo profesinius įsipareigojimus (ypač direktoriaus pareigas kitose bendrovėse), kad jie netrukdytų tinkamai atlikti kolegialaus organo nario pareigas. Jeigu kolegialaus organo narys dalyvavo mažiau nei pusėje[9] kolegialaus organo posėdžių per bendrovės finansinius metus, apie tai turėtų būti informuojami bendrovės akcininkai.

[9] *Pažymėtina, kad bendrovės gali sugriežtinti minėtą reikalavimą ir nustatyti, kad apie posėdžius prastai lankantį kolegialaus organo narį turi būti informuojami akcininkai (pavyzdžiui, tuo atveju, jeigu tas narys dalyvavo mažiau nei 2/3 ar 3/4 posėdžių). Tokios aktyvaus dalyvavimo kolegialaus organo posėdžiuose užtikrinimo priemonės yra skatintinos ir bus laikomos tinkamesnio bendrovių valdymo pavyzdžiu.*

Bendrovės komentaras:

Bendrovės valdybos nariai kiekvienas individualiai ir visi kartu skiria pakankamai laiko ir dėmesio, kad valdybos kompetencijai priskirtos funkcijos būtų vykdomos tinkamai. Valdybos nariai dalyvauja posėdžiuose, kurių laikas yra tarp narių suderinamas taip, jog posėdyje galėtų dalyvauti visi valdybos nariai. Jei dėl pateisinamų priežasčių vienas ar kitas narys negali dalyvauti posėdžiuose, sudaromos sąlygos balsuoti iš anksto raštu. Per Bendrovės 2016–2017 finansinius metus valdybos nariai visi 100 procentų dalyvavo priimant valdybos sprendimus.

4.4. Rekomendacija:

Kai kolegialaus organo sprendimai gali skirtingai paveikti bendrovės akcininkus, kolegialus organas su visais akcininkais turėtų elgtis sąžiningai ir nešališkai. Jis turėtų užtikrinti, kad akcininkai būtų tinkamai informuojami apie bendrovės reikalus, jos strategiją, rizikos valdymą ir interesų konfliktų sprendimą. Bendrovėje turėtų būti aiškiai nustatytas kolegialaus organo narių vaidmuo jiems bendraujant su akcininkais ir įsipareigojant akcininkams.

Bendrovės komentaras:

Bendrovės valdyba savo darbe siekia elgtis sąžiningai ir nešališkai su visais Bendrovės akcininkais ir, Bendrovės turimais duomenimis, iki šiol nebuvo nė vieno atvejo, jog būtų įvykę priešingai. Bendrovės valdybos pirmininkas, derindamas bei koordinuodamas tarpusavio veiksmus su kitais valdybos nariais ir veiklų vadovais, yra įpareigotas ir įgaliotas valdybos vardu bendrauti su akcininkais, informuoti akcininkus apie Bendrovės veiklą, strategiją, kitus esminius reikalus, taip pat teikti oficialius įpareigojančius paaiškinimus.

4.5. Rekomendacija:

Rekomenduojama, kad sandoriai (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus standartinėmis sąlygomis vykdant įprastinę bendrovės veiklą), sudaromi tarp bendrovės ir jos akcininkų, priežiūros ar valdymo organų narių, ar kitų bendrovės valdymui įtaką darančių ar galinčių daryti fizinių ar juridinių asmenų, būtų tvirtinami kolegialaus organo. Sprendimas dėl tokių sandorių tvirtinimo turėtų būti laikomas priimtu tik tuo atveju, kai už tokį sprendimą balsuoja dauguma nepriklausomų kolegialaus organo narių.

Bendrovės komentaras:

Visi šioje rekomendacijoje nurodyti sandoriai, jeigu jie yra materialiai reikšmingi, yra sudaromi esant Bendrovės valdybos sprendimui bei pritarimui. Valdybos sprendimai gali būti priimti tik esant reikalingam kvorumui bei vadovaujantis Bendrovės įstatuose nustatyta tvarka, kuri atitinka Akcinių bendrovių įstatymo nuostatas. Atitinkama praktika yra taikoma visose Grupės įmonėse.

4.6. Rekomendacija:

Kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas priimdamas sprendimus, turinčius reikšmės bendrovės veiklai ir strategijai. Be kita ko, kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas nuo bendrovės valdymo organų [10]. Kolegialaus organo narių darbui ir sprendimams neturėtų daryti įtakos juos išrinkę asmenys. Bendrovė turėtų užtikrinti, kad kolegialus organas ir jo komitetai būtų aprūpinti pakankamais ištekliais (tarp jų ir finansiniais), reikalingais pareigoms atlikti, įskaitant teisę gauti – ypač iš bendrovės darbuotojų – visą reikiamą informaciją ir teisę kreiptis nepriklausomo profesionalaus patarimo į išorinius teisės, apskaitos ar kitokius specialistus kolegialaus organo ir jo komitetų kompetencijai priklausančiais klausimais. Naudodamasis minėtų konsultantų ar specialistų paslaugomis informacijai apie atlyginimų nustatymo sistemų rinkos standartus gauti, atlyginimo komitetas turėtų užtikrinti, kad tas konsultantas tuo pačiu metu neteiktų konsultacijų susijusios bendrovės žmogiškųjų išteklių skyriui arba vykdomajam, arba valdymo organų nariams.

[10] *Tuo atveju, kai visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas yra valdyba, rekomendacija dėl jos nepriklausomumo nuo bendrovės valdymo organų taikytina tiek, kiek tai susiję su nepriklausomumu nuo bendrovės vadovo.*

Bendrovės komentaras:

Bendrovės valdyba sprendimus priima vadovaudamasi išvien Bendrovės interesais, todėl narių nepriklausomumas priimant sprendimus, turinčius reikšmės Bendrovės veiklai ir strategijai, turi būti

vertinamas atsižvelgiant į Bendrovės bei jos akcininkų interesus. Valdybos nariams yra sudarytos visos galimybės bei jie turi teisę į visus išteklius, reikalingus tinkamai pareigoms atlikti, įskaitant galimybes kreiptis į nepriklausomus išorinius teisės, apskaitos ar kitokius specialistus. Bendrovės generalinis direktorius užtikrina, jog Bendrovės atskirų sričių vadovai ir (ar) darbuotojai tiesiogiai valdybai ar per generalinį direktorių suteiktų visą reikiamą informaciją valdybos nariams, kad jie galėtų tinkamai vykdyti savo funkcijas ir spręsti jų kompetencijai priskirtus klausimus.

4.7. Rekomendacija:

Kolegialaus organo veikla turėtų būti organizuota taip, kad nepriklausomi kolegialaus organo nariai galėtų turėti didelę įtaką itin svarbiose srityse, kuriose interesų konfliktų galimybė yra ypač didelė. Tokiomis sritimis laikytini klausimai, susiję su bendrovės direktorių skyrimu, atlyginimo bendrovės direktoriams nustatymu ir bendrovės audito kontrole bei įvertinimu. Todėl tuo atveju, kai kolegialaus organo kompetencijai yra priskirti minėti klausimai, šiam organui rekomenduojama suformuoti skyrimo, atlyginimų ir audito komitetus[11]. Bendrovės turėtų užtikrinti, kad skyrimo, atlyginimų ir audito komitetams priskirtos funkcijos būtų vykdomos, tačiau jos gali tas funkcijas sujungti ir sukurti mažiau nei tris komitetus. Tokiu atveju bendrovės turėtų išsamiai paaiškinti, kodėl jos pasirinko alternatyvų požiūrį ir kaip pasirinktas požiūris atitinka trims atskiriems komitetams nustatytus tikslus. Bendrovėse, kurių kolegialus organas turi nedaug narių, trims komitetams skirtas funkcijas gali atlikti pats kolegialus organas, jeigu jis atitinka komitetams keliamus sudėties reikalavimus ir jeigu šiuo klausimu atskleidžia atitinkamą informaciją. Tokiu atveju šio kodekso nuostatos, susijusios su kolegialaus organo komitetais (ypač dėl jų vaidmens, veiklos ir skaidrumo), turėtų būti taikomos, kai tinka, visam kolegialiam organui.

[11] *Lietuvos Respublikos audito įstatymas (Žin., 2008, Nr. 82-3233) nustato, kad viešojo intereso įmonės (įskaitant, bet neapsiribojant, akcinėse bendrovėse, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama Lietuvos Respublikos ir (arba) bet kurios kitos valstybės narės reguliuojamoje rinkoje), privalo sudaryti Audito komitetą.*

Bendrovės komentaras:

Bendrovėje sudarytas Audito komitetas.

Bendrovės veiklos apimtys, rezultatai, objektyvūs poreikiai bei tai, jog Bendrovės valdybą sudaro 7 (septyni) nariai, kol kas nesukuria poreikio šioje rekomendacijoje numatytų kitų komitetų steigimui, tačiau skyrimo ir atlyginimų komitetų steigimo galimybės gali būti svarstomos ateityje.

4.8. Rekomendacija:

Pagrindinis komitetų tikslas – didinti kolegialaus organo darbo efektyvumą užtikrinant, kad sprendimai būtų priimami juos tinkamai apsvarsčius, ir padėti organizuoti darbą taip, kad kolegialaus organo sprendimams nedarytų įtakos esminiai interesų konfliktai. Komitetai turėtų veikti nepriklausomai bei principingai ir teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su kolegialaus organo sprendimu, tačiau galutinį sprendimą priima pats kolegialus organas. Rekomendacija steigti komitetus nesiekiama susiaurinti kolegialaus organo kompetencijos ar perkelti ją komitetams. Kolegialus organas išlieka visiškai atsakingas už savo kompetencijos ribose priimamus sprendimus.

Bendrovės komentaras:

Audito komitetas savarankiškai pasirenka veiklos tvarką ir procedūras ir savo veikloje vadovaujasi Audito komiteto veiklos reglamentu.

4.9. Rekomendacija:

Kolegialaus organo sukurti komitetai turėtų susidėti bent iš trijų narių. Bendrovėse, kuriose kolegialaus organo narių yra nedaug, išimties tvarka komitetai gali būti sudaryti tik iš dviejų narių. Kiekvieno komiteto narių daugumą turėtų sudaryti nepriklausomi kolegialaus organo nariai. Tuo atveju, kai bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma, atlyginimų ir audito komitetai turėtų būti sudaryti išimtinai iš direktorių konsultantų.

Sprendžiant, ką skirti komiteto pirmininku ir nariais, turėtų būti atsižvelgiama į tai, kad narystė komitete turi būti atnaujinama ir kad neturi būti pernelyg pasitikima tam tikrais asmenimis.

Bendrovės komentaras:

Audito komitetas susideda iš trijų narių, iš kurių vienas yra nepriklausomas.

4.10. Rekomendacija:

Kiekvieno įkurto komiteto įgaliojimus turėtų nustatyti pats kolegialus organas. Komitetai turėtų vykdyti savo pareigas laikydamiesi nustatytų įgaliojimų ir reguliariai informuoti kolegialų organą apie savo veiklą ir jos rezultatus. Kiekvieno komiteto įgaliojimai, apibrėžiantys jo vaidmenį ir nurodantys jo teises bei pareigas, turėtų būti paskelbti bent kartą per metus (kaip dalis informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūrą ir praktiką). Bendrovės taip pat kasmet savo metiniame pranešime turėtų skelbti esamų komitetų pranešimus apie jų sudėtį, posėdžių skaičių ir narių dalyvavimą posėdžiuose per praėjusius metus, taip pat apie pagrindines savo veiklos kryptis. Audito komitetas turėtų patvirtinti, kad jį tenkina audito proceso nepriklausomumas, ir trumpai aprašyti veiksmus, kurių buvo imtasi tam, kad prieiti tokios išvados.

Bendrovės komentaras:

Audito komiteto veiklos reglamentas tvirtinamas Bendrovės visuotiniame akcininkų susirinkime.

Audito komiteto veiklos ataskaita yra skelbiama kartą per finansinius metus. Taip pat Bendrovė kasmet savo metiniame pranešime skelbia apie audito komiteto sudėtį.

4.11. Rekomendacija:

Siekiant užtikrinti komitetų savarankiškumą ir objektyvumą, kolegialaus organo nariai, kurie nėra komiteto nariai, paprastai turėtų turėti teisę dalyvauti komiteto posėdžiuose tik komitetui pakvietus. Komitetas gali pakviesti arba reikalauti, kad posėdyje dalyvautų tam tikri darbuotojai arba ekspertai. Kiekvieno komiteto pirmininkui turėtų būti sudarytos sąlygos tiesiogiai palaikyti ryšius su akcininkais. Atvejus, kuriems esant tai turėtų būti daroma, reikėtų nurodyti komiteto veiklą reglamentuojančiose taisyklėse.

Bendrovės komentaras:

Audito komitetui yra sudarytos visos sąlygos komiteto posėdžiams rengti, o taip pat, komiteto nuožiūra, į posėdžius gali būti kviečiami atitinkami darbuotojai, atsakingi už komitete svarstomas veiklos sritis, arba prašoma jų pateikti visą reikalingą informaciją.

4.12. Rekomendacija dėl skyrimo komiteto:

4.12.1. Pagrindinės skyrimo komiteto funkcijos turėtų būti šios:

1) parinkti kandidatus į laisvas valdymo organų narių vietas ir rekomenduoti kolegialiam organui juos svarstyti. Skyrimo komitetas turėtų įvertinti įgūdžių, žinių ir patirties pusiausvyrą valdymo organe, parengti funkcijų ir sugebėjimų, kurių reikia konkrečiam postui, aprašą ir įvertinti įpareigojimui atlikti reikalingą laiką. Skyrimo komitetas taip pat gali vertinti bendrovės akcininkų pasiūlytus kandidatus į kolegialaus organo narius;

2) reguliariai vertinti priežiūros ir valdymo organų struktūrą, dydį, sudėtį ir veiklą, teikti kolegialiam organui rekomendacijas, kaip siekti reikiamų pokyčių;

3) reguliariai vertinti atskirų direktorių įgūdžius, žinias bei patirtį ir apie tai pranešti kolegialiam organui;

4) reikiamą dėmesį skirti tęstinumo planavimui;

5) peržiūrėti valdymo organų politiką dėl vyresniosios vadovybės rinkimo ir skyrimo.

4.12.2. Skyrimo komitetas turėtų apsvarstyti kitų asmenų, įskaitant administraciją ir akcininkus, pateiktus pasiūlymus. Kai sprendžiami klausimai, susiję su vykdomaisiais direktoriais arba valdybos nariais (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir vyresniąja vadovybe, turėtų būti konsultuojamasi su bendrovės vadovu, suteikiant jam teisę teikti pasiūlymus Skyrimo komitetui.

Bendrovės komentaras:

Neaktualu, nes skyrimo komitetas nėra suformuotas atsižvelgiant į aplinkybes, išdėstytas 4.7 punkte.

4.13. Rekomendacija dėl atlyginimų komiteto:

4.13.1. Pagrindinės atlyginimų komiteto funkcijos turėtų būti šios:

1) teikti kolegialiam organui svarstyti pasiūlymus dėl valdymo organų narių ir vykdomųjų direktorių atlyginimų politikos. Tokia politika turėtų apimti visas atlyginimo formas, įskaitant fiksuotą atlyginimą, nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemas, pensijų modelius ir išeitines išmokas. Pasiūlymai, susiję su nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemomis, turėtų būti pateikiami kartu su rekomendacijomis dėl su tuo susijusių tikslų ir įvertinimo kriterijų, kurių tikslas – tinkamai suderinti vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimą su bendrovės kolegialaus organo nustatytais ilgalaikiais akcininkų interesais ir tikslais;

2) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl individualių atlyginimų vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams siekiant, kad jie atitiktų bendrovės atlyginimų politiką ir šių asmenų veiklos įvertinimą. Vykdydamas šią funkciją, komitetas turėtų būti gerai informuotas apie bendrą atlygį, kurį vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai gauna iš kitų susijusių bendrovių;

3) turėtų užtikrinti, kad individualus atlyginimas vykdomajam direktoriui ir valdymo organo nariui būtų proporcingas kitų bendrovės vykdomųjų direktorių arba valdymo organų narių ir kitų bendrovės darbuotojų atlyginimui;

4) reguliariai peržiūrėti vykdomųjų direktorių ar valdymo organų narių atlyginimų nustatymo politiką (taip pat ir akcijomis pagrįsto atlyginimo politiką) bei jos įgyvendinimą;

5) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl tinkamų sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais formų;

6) padėti kolegialiam organui prižiūrėti, kaip bendrovė laikosi galiojančių nuostatų dėl informacijos, susijusios su atlyginimais, skelbimo (ypač dėl galiojančios atlyginimų politikos ir direktoriams skiriamo individualus atlyginimo);

7) teikti vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams bendras rekomendacijas dėl vyresniosios vadovybės (kaip apibrėžta paties kolegialaus organo) atlyginimų dydžio ir struktūros, taip pat stebėti vyresniosios vadovybės atlyginimų dydį ir struktūrą, remiantis atitinkama informacija, kurią pateikia vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai.

4.13.2. Tuo atveju, kai reikia spręsti skatinimo klausimą, susijusį su akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis su akcijomis susijusiomis skatinimo priemonėmis, kurios gali būti taikomos direktoriams arba kitiems darbuotojams, komitetas turėtų:

1) apsvarstyti bendrą tokių skatinimo sistemų taikymo politiką, ypatingą dėmesį skirdamas skatinimui, susijusiam su akcijų pasirinkimo sandoriais, ir pateikti kolegialiam organui su tuo susijusius pasiūlymus;

2) išnagrinėti informaciją, kuri pateikta šiuo klausimu bendrovės metiniame pranešime ir dokumentuose, skirtuose akcininkų susirinkimui;

3) pateikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl pasirinkimo sandorių pasirašant akcijas arba pasirinkimo sandorių perkant akcijas alternatyvos apibrėžiant tokios alternatyvos suteikimo priežastis ir pasekmes.

4.13.3. Atlyginimų komitetas, spręsdamas jo kompetencijai priskirtus klausimus, turėtų pasidomėti bent kolegialaus valdymo organo pirmininko ir (arba) bendrovės vadovo nuomone dėl kitų vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimų.

4.13.4. Atlyginimo komitetas turėtų informuoti akcininkus apie savo funkcijų vykdymą ir tuo tikslu dalyvauti metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime.

Bendrovės komentaras:

Neaktualu, nes atlyginimų komitetas nėra suformuotas atsižvelgiant į aplinkybes, išdėstytas 4.7 punkte.

4.14. Rekomendacija dėl audito komiteto:

4.14.1. Pagrindinės audito komiteto funkcijos turėtų būti šios:

1)stebėti bendrovės teikiamos finansinės informacijos vientisumą, ypatingą dėmesį skiriant bendrovės ir jos grupės naudojamų apskaitos metodų tinkamumui ir nuoseklumui (įskaitant bendrovių grupės finansinių ataskaitų rinkinių konsolidavimo kriterijus);

2)mažiausiai kartą per metus peržiūrėti vidaus kontrolės ir rizikos valdymo sistemas, siekiant užtikrinti, kad pagrindinės rizikos (įskaitant riziką, susijusią su galiojančių įstatymų ir taisyklių laikymusi) yra tinkamai nustatytos, valdomos ir apie jas atskleidžiama informacija;

3)užtikrinti vidaus audito funkcijų veiksmingumą, be kita ko, teikiant rekomendacijas dėl vidaus audito padalinio vadovo parinkimo, skyrimo, pakartotinio skyrimo bei atleidimo ir dėl šio padalinio biudžeto, taip pat stebint, kaip bendrovės administracija reaguoja į šio padalinio išvadas ir rekomendacijas. Jei bendrovėje nėra vidaus audito funkcijos, komitetas poreikį turėti šią funkciją turėtų įvertinti bent kartą per metus;

4)teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su išorės audito įmonės parinkimu, skyrimu, pakartotiniu skyrimu ir atleidimu (tai atlieka bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas) bei sutarties su audito įmone sąlygomis. Komitetas turėtų ištirti situacijas, dėl kurių audito įmonei ar auditoriui atsiranda pagrindas atsistatydinti, ir pateikti rekomendacijas dėl tokiu atveju būtinų veiksmų;

5)stebėti išorės audito įmonės nepriklausomumą ir objektyvumą, ypač svarbu patikrinti, ar audito įmonė atsižvelgia į reikalavimus, susijusius su audito partnerių rotacija, taip pat būtina patikrinti atlyginimo, kurį bendrovė moka audito įmonei, dydį ir panašius dalykus. Siekiant užkirsti kelią esminiams interesų konfliktams, komitetas, remdamasis inter alia išorės audito įmonės skelbiamais duomenimis apie visus atlyginimus, kuriuos audito įmonei bei jos tinklui moka bendrovė ir jos grupė, turėtų nuolat prižiūrėti ne audito paslaugų pobūdį ir mastą. Komitetas, vadovaudamasis 2002 m. gegužės 16 d. Komisijos rekomendacijoje 2002/590/EB įtvirtintais principais ir gairėmis, turėtų nustatyti ir taikyti formalią politiką, apibrėžiančią ne audito paslaugų rūšis, kurių pirkimas iš audito įmonės yra: a) neleidžiamas; b) leidžiamas komitetui išnagrinėjus ir c) leidžiamas be kreipimosi į komitetą;

6)tikrinti išorės audito proceso veiksmingumą ir administracijos reakciją į rekomendacijas, kurias audito įmonė pateikia laiške vadovybei.

4.14.2. Visi komiteto nariai turėtų būti aprūpinti išsamia informacija, susijusia su specifiniais bendrovės apskaitos, finansiniais ir veiklos ypatumais. Bendrovės administracija turėtų informuoti audito komitetą apie svarbių ir nejprastų sandorių apskaitos būdus, kai apskaita gali būti vykdoma skirtingais būdais. Šiuo atveju ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas bendrovės veiklai ofšoriniuose centruose ir (ar) per specialios paskirties įmones (organizacijas) vykdomai veiklai bei tokios veiklos pateisinimui.

4.14.3. Audito komitetas turėtų nuspręsti, ar jo posėdžiuose turi dalyvauti (jei taip, tai kada) kolegialaus valdymo organo pirmininkas, bendrovės vadovas, vyriausiasis finansininkas (arba viršesni darbuotojai, atsakingi už finansus bei apskaitą), vidaus auditorius ir išorės auditorius. Komitetas turėtų turėti galimybę prireikus susitikti su atitinkamais asmenimis, nedalyvaujant vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams.

4.14.4. Vidaus ir išorės auditoriams turėtų būti užtikrinti ne tik veiksmingi darbiniai santykiai su administracija, bet ir neribotos galimybės susisiekti su kolegialiu organu. Šiuo tikslu audito komitetas turėtų veikti kaip pagrindinė instancija ryšiams su vidaus ir išorės auditoriais palaikyti.

4.14.5. Audito komitetas turėtų būti informuotas apie vidaus auditorių darbo programą ir gauti vidaus audito ataskaitas arba periodinę santrauką. Audito komitetas taip pat turėtų būti informuotas apie išorės auditorių darbo programą ir turėtų iš audito įmonės gauti ataskaitą, kurioje būtų aprašomi visi ryšiai tarp nepriklausomos audito įmonės ir bendrovės bei jos grupės. Komitetas turėtų laiku gauti informaciją apie visus su bendrovės auditu susijusius klausimus.

4.14.6. Audito komitetas turėtų tikrinti, ar bendrovė laikosi galiojančių nuostatų, reglamentuojančių darbuotojų galimybę pateikti skundą arba anonimiškai pranešti apie įtarimus, kad bendrovėje daromi svarbūs pažeidimai (dažniausiai pranešama nepriklausomam kolegialaus organo nariui), ir turėtų užtikrinti, kad būtų nustatyta tvarka proporcingam ir nepriklausomam tokių klausimų tyrimui ir atitinkamiems tolesniems veiksmams.

4.14.7. Audito komitetas turėtų teikti kolegialiam organui savo veiklos ataskaitas bent kartą per šešis mėnesius, tuo metu, kai tvirtinamos metinės ir pusės metų ataskaitos.

Bendrovės komentaras:

Audito komitetas vykdo jam priskirtas funkcijas.

4.15. Rekomendacija:

Kiekvienais metais kolegialus organas turėtų atlikti savo veiklos įvertinimą. Jis turėtų apimti kolegialaus organo struktūros, darbo organizavimo ir gebėjimo veikti kaip grupė vertinimą, taip pat kiekvieno kolegialaus organo nario ir komiteto kompetencijos ir darbo efektyvumo vertinimą bei vertinimą, ar kolegialus organas pasiekė nustatytų veiklos tikslų. Kolegialus organas turėtų bent kartą per metus paskelbti (kaip dalį informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūras ir praktiką) atitinkamą informaciją apie savo vidinę organizaciją ir veiklos procedūras, taip pat nurodyti, kokius esminius pokyčius nulėmė kolegialaus organo atliktas savo veiklos įvertinimas.

Bendrovės komentaras:

Bendrovėje iki šiol nebuvo formuojama praktika Bendrovės valdybai vykdyti savo veiklos vertinimą bei apie tai atskirai informuoti akcininkus. Informacija apie kandidatus į Valdybos narius pateikiama Bendrovės akcininkams prieš renkant naują Valdybą ar atskirus jos narius tam, kad Bendrovės akcininkai galėtų įvertinti kiekvieno kandidato turimą patirtį, kompetenciją bei pasiryžimą veikti išvien Bendrovės interesais. Taip pat Bendrovė nuolat atnaujina informaciją apie Valdybos narius ir pateikia ją pusmetinėse ir metinėse Bendrovės ataskaitose.

Bendrovės metiniame pranešime taip pat yra paskelbiama Bendrovės valdymo struktūra.

V principas: bendrovės kolegialių organų darbo tvarka

Bendrovėje nustatyta kolegialių priežiūros ir valdymo organų darbo tvarka turėtų užtikrinti efektyvų šių organų darbą ir sprendimų priėmimą, skatinti aktyvų bendrovės organų bendradarbiavimą.

5.1. Rekomendacija:

Bendrovės kolegialiems priežiūros ir valdymo organams (šiame principe sąvoka *kolegialūs organai* apima tiek kolegialius priežiūros, tiek valdymo organus) vadovauja šių organų pirmininkai. Kolegialaus organo pirmininkas yra atsakingas už kolegialaus organo posėdžių tinkamą sušaukimą. Pirmininkas turėtų užtikrinti tinkamą visų kolegialaus organo narių informavimą apie šaukiamą posėdį ir posėdžio darbotvarkę. Jis taip pat turėtų užtikrinti tinkamą vadovavimą kolegialaus organo posėdžiams bei tvarką ir darbingą atmosferą posėdžio metu.

Bendrovės komentaras:

Bendrovės valdybai vadovauja valdybos pirmininkas, jis įgyvendina visus šiame punkte nustatytus reikalavimus.

5.2. Rekomendacija:

Bendrovės kolegialių organų posėdžius rekomenduojama rengti atitinkamu periodiškumu, pagal iš anksto patvirtintą grafiką. Kiekviena bendrovė pati sprendžia, kokiu periodiškumu šaukti kolegialių organų posėdžius, tačiau rekomenduojama juos rengti tokiu periodiškumu, kad būtų užtikrintas nepertraukiamas esminių bendrovės valdymo klausimų sprendimas. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti šaukiami bent kartą per metų ketvirtį, o bendrovės valdybos posėdžiai – bent kartą per mėnesį [12].

[12] *Rekomendacijoje įtvirtintas bendrovės kolegialių organų posėdžių periodiškumas taikytinas tais atvejais, kai bendrovėje sudaromi abu papildomi kolegialūs organai – stebėtojų taryba ir valdyba. Kai bendrovėje sudaromas tik vienas papildomas kolegialus organas, jo posėdžių periodiškumas gali būti toks, koks nustatytas stebėtojų tarybai, t. y. bent kartą per metų ketvirtį.*

Bendrovės komentaras:

Bendrovės valdybos posėdžiai šaukiami vieną kartą per ketvirtį pagal iš anksto patvirtintą grafiką. Esant poreikiui, valdybos posėdžiai organizuojami ir dažniau.

5.3. Rekomendacija:

Kolegialaus organo nariai apie šaukiamą posėdį turėtų būti informuojami iš anksto, kad turėtų pakankamai laiko tinkamai pasirengti posėdyje nagrinėjamų klausimų svarstymui ir galėtų vykti naudinga diskusija, po kurios būtų priimami tinkami sprendimai. Kartu su pranešimu apie šaukiamą posėdį kolegialaus organo nariams turėtų būti pateikta visa reikalinga, su posėdžio darbotvarke susijusi medžiaga. Darbotvarkė posėdžio metu neturėtų būti keičiama ar papildoma, išskyrus atvejus, kai posėdyje dalyvauja visi kolegialaus organo nariai arba kai neatidėliotinai reikia spręsti svarbius bendrovei klausimus.

Bendrovės komentaras:

Bendrovės valdybos darbo organizavimas numatytas Bendrovės valdybos darbo reglamente ir jis visiškai atitinka šio punkto nuostatas.

5.4. Rekomendacija:

Siekiant koordinuoti bendrovės kolegialių organų darbą bei užtikrinti efektyvų sprendimų priėmimo procesą, bendrovės kolegialių priežiūros ir valdymo organų pirmininkai turėtų tarpusavyje derinti šaukiamų posėdžių datas, jų darbotvarkes, glaudžiai bendradarbiauti spręsdami kitus su bendrovės valdymu susijusius klausimus. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti atviri bendrovės valdybos nariams, ypač tais atvejais, kai posėdyje svarstomi klausimai, susiję su valdybos narių atšaukimu, atsakomybe, atlyginimo nustatymu.

Bendrovės komentaras:

Neaktualu. Bendrovėje sudaromas tik vienas kolegialus organas – Bendrovės valdyba.

VI principas: nešališkas akcininkų traktavimas ir akcininkų teisės

Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti nešališką visų akcininkų, įskaitant smulkiuosius bei užsieniečius, traktavimą. Bendrovės valdymo sistema turėtų apsaugoti akcininkų teises.

6.1. Rekomendacija:

Rekomenduojama, kad bendrovės kapitalą sudarytų tik tokios akcijos, kurios jų turėtojams suteikia vienodas balsavimo, nuosavybės, dividendų ir kitas teises.

Bendrovės komentaras:

Bendrovės kapitalą sudaro tik paprastosios vardinės nematerialiosios akcijos, kurios visiems Bendrovės akcininkams suteikia vienodas teises.

6.2. Rekomendacija:

Rekomenduojama sudaryti investuotojams sąlygas iš anksto, t.y. prieš perkant akcijas, susipažinti su išleidžiamų naujų ar jau išleistų akcijų suteikiamomis teisėmis.

Bendrovės komentaras:

Bendrovės įstatuose nustatytos Bendrovės išleistų akcijų suteikiamos teisės, kurios atitinka Akcinių bendrovių įstatyme nustatytosioms.

Bendrovės įstatai yra viešai prieinami visiems investuotojams Bendrovės interneto tinklalapyje lietuvių ir anglų kalbomis.

6.3. Rekomendacija:

Bendrovei ir jos akcininkams svarbūs sandoriai, tokie kaip bendrovės turto perleidimas, investavimas, įkeitimas ar kitoks apsunkinimas, turėtų gauti visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimą[13]. Visiems akcininkams turėtų būti sudarytos vienodos galimybės susipažinti ir dalyvauti priimant bendrovei svarbius sprendimus, įskaitant paminėtų sandorių tvirtinimą.

[13] *Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas (Žin., 2003, Nr. 123-5574) nebepriskiria visuotinio akcininkų susirinkimo kompetencijai sprendimų dėl ilgalaikio turto, kurio balansinė vertė didesnė kaip 1/20 bendrovės įstatinio kapitalo, investavimo, perleidimo, nuomos, įkeitimo, įsigijimo ir pan. priėmimo. Tačiau svarbūs, esminiai bendrovės veiklai sandoriai turėtų būti apsvarstomi visuotiniame akcininkų susirinkime ir gauti jo pritarimą. To nedraudžia ir Akcinių bendrovių įstatymas. Tačiau siekiant neapsunkinti bendrovės veiklos ir išvengti nepagrįstai dažno sandorių svarstymo susirinkime, bendrovės gali pačios nusistatyti svarbių sandorių kriterijus, pagal kuriuos būtų atrenkami sandoriai, reikalingi susirinkimo pritarimo. Nustatydamos svarbių sandorių kriterijus, bendrovės gali vadovautis Akcinių bendrovių įstatymo 34 straipsnio 4 dalies 3, 4, 5 ir 6 punktuose nustatytais kriterijais arba nukrypti nuo jų, atsižvelgdamos į savo veiklos specifiką ir siekį užtikrinti nepertraukiamą ir efektyvią bendrovės veiklą.*

Bendrovės komentaras:

Nurodytų sprendimų priėmimas visuotiniame akcininkų susirinkime apsunkintų Bendrovės veiklos operatyvumą ir efektyvumą. Šie sprendimai priimami Bendrovės įstatuose nustatyta tvarka.

6.4. Rekomendacija:

Visuotinių akcininkų susirinkimų sušaukimo ir vedimo procedūros turėtų sudaryti akcininkams lygias galimybes dalyvauti susirinkime ir neturėtų pažeisti akcininkų teisių bei interesų. Pasirinkta visuotinio akcininkų susirinkimo vieta, data ir laikas neturėtų užkirsti kelio aktyviam akcininkų dalyvavimui susirinkime.

Bendrovės komentaras:

Pranešimas apie visuotinius akcininkų susirinkimus skelbiamas per Nasdaq naujienų platinimo sistemą „GlobeNewswire“ lietuvių ir anglų kalbomis, taip pat Bendrovės interneto tinklalapyje ir Bendrovės įstatuose nurodytame šaltinyje.

Visuotinio akcininkų susirinkimo vieta parenkama taip, kad pageidaujantiems dalyvauti susirinkime akcininkams būtų sudarytos tinkamos sąlygos dalyvauti.

Susirinkimas vyksta darbo dieną 10.00 val., kad visiems akcininkams būtų patogu atvykti ir dalyvauti.

6.5. Rekomendacija:

Siekiant užtikrinti užsienyje gyvenančių akcininkų teisę susipažinti su informacija, esant galimybei, rekomenduojama visuotiniam akcininkų susirinkimui parengtus dokumentus iš anksto paskelbti viešai prieinamai bendrovės interneto tinklalapyje ne tik lietuvių kalba, bet ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Visuotinio akcininkų susirinkimo protokolą po jo pasirašymo ir (ar) priimtus sprendimus taip pat rekomenduojama paskelbti viešai prieinamai bendrovės interneto tinklalapyje lietuvių ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Bendrovės interneto tinklalapyje viešai prieinamai gali būti skelbiama ne visa dokumentų apimtis, jei jų viešas paskelbimas galėtų pakenkti bendrovei arba būtų atskleistos bendrovės komercinės paslaptys.

Bendrovės komentaras:

Bendrovė visuotiniam akcininkų susirinkimui parengtus sprendimų projektus ir kitus dokumentus paskelbia per Nasdaq naujienų platinimo sistemą „GlobeNewswire“ bei Bendrovės interneto tinklalapyje lietuvių bei anglų kalbomis. Visuotinio akcininkų susirinkimo priimti sprendimai yra ne vėliau kaip per vieną dieną nuo jų priėmimo dienos paskelbiami per Nasdaq naujienų platinimo sistemą „GlobeNewswire“ lietuvių bei anglų kalbomis. Visuotinio akcininkų susirinkimo priimti sprendimai skelbiami ir Bendrovės interneto tinklalapyje.

6.6. Rekomendacija:

Akcininkams turėtų būti sudarytos galimybės balsuoti akcininkų susirinkime asmeniškai jame dalyvaujant arba nedalyvaujant. Akcininkams neturėtų būti daroma jokių kliūčių balsuoti iš anksto raštu, užpildant bendrąjį balsavimo biuletenį.

Bendrovės komentaras:

Bendrovės akcininkai gali įgyvendinti teisę dalyvauti visuotiniame akcininkų susirinkime tiek asmeniškai, tiek per atstovą, jeigu asmuo turi tinkamą įgaliojimą arba su juo sudaryta balsavimo teisės perleidimo sutartis teisės aktų nustatyta tvarka.

Bendrovė sudaro sąlygas akcininkams balsuoti užpildant bendrąjį balsavimo biuletenį, kaip numato Akcinių bendrovių įstatymas.

6.7. Rekomendacija:

Siekiant padidinti akcininkų galimybes dalyvauti akcininkų susirinkimuose, bendrovėms rekomenduojama plačiau taikyti modernias technologijas ir tokiu būdu sudaryti akcininkams galimybę dalyvauti ir balsuoti akcininkų susirinkimuose naudojantis elektroninių ryšių priemonėmis. Tokiais atvejais turi būti užtikrintas perduodamos informacijos saugumas ir galima nustatyti dalyvavusiojo ir balsavusiojo tapatybę. Be to, bendrovės galėtų sudaryti sąlygas akcininkams, ypač užsienyje gyvenantiems akcininkams, akcininkų susirinkimus stebėti pasinaudojant modernių technologijų priemonėmis.

Bendrovės komentaras:

Bendrovė ateityje svarstys tokias galimybes, atsižvelgdama į tam reikalingus finansinius išteklius, esamą teisinį reguliavimą, objektyvų Bendrovės akcininkų pasiskirstymą bei jų pageidavimus. Iki šiol tokių pageidavimų iš Bendrovės akcininkų sulaukta nebuvo.

VII principas: interesų konfliktų vengimas ir atskleidimas

Bendrovės valdymo sistema turėtų skatinti bendrovės organų narius vengti interesų konfliktų bei užtikrinti skaidrų ir efektyvų bendrovės organų narių interesų konfliktų atskleidimo mechanizmą.

7.1. Rekomendacija:

Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų vengti situacijos, kai jo asmeniniai interesai prieštarauja ar gali prieštarauti bendrovės interesams. Jeigu tokia situacija vis dėlto atsirado, bendrovės priežiūros ar valdymo organo narys turėtų per protingą terminą pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams apie tokią interesų prieštaravimo situaciją, nurodyti interesų pobūdį ir, jeigu įmanoma, vertę.

Bendrovės komentaras:

Bendrovės valdybos nariai vengia situacijų, kai jų asmeniniai interesai galėtų prieštarauti Bendrovės interesams. Bendrovės valdybos nariai susilaiko nuo balsavimo arba atsisako balsuoti, kai tai susiję su jo asmeniu.

7.2. Rekomendacija:

Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys negali painioti bendrovės turto, kurio naudojimas specialiai su juo nėra aptartas, su savo turtu arba naudoti jį arba informaciją, kurią jis gauna būdamas bendrovės organo nariu, asmeninei naudai ar trečiojo asmens naudai gauti be bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo ar jo įgalioto kito bendrovės organo sutikimo.

Bendrovės komentaras:

Valdybos nariai veikia Bendrovės interesais ir jų turima kompetencija bei asmeninės savybės leidžia teigti, jog jie elgiasi taip, kad interesų konfliktai nekiltų ir iki šiol praktikoje jų nepasitaikė.

7.3. Rekomendacija:

Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys gali sudaryti sandorį su bendrove, kurios organo narys jis yra. Apie tokį sandorį (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus vykdant įprastinę bendrovės veiklą bei standartinėmis sąlygomis) jis privalo nedelsdamas raštu arba žodžiu, įrašant tai į posėdžio protokolą, pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams. Šioje rekomendacijoje įvardytų sandorių sudarymui taip pat taikoma 4.5 rekomendacija.

Bendrovės komentaras:

Bendrovės valdybos nariai, per ataskaitinius metus, nėra sudarę didelės vertės arba nestandartinėmis sąlygomis sandorių su Bendrove.

7.4. Rekomendacija:

Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų susilaikyti nuo balsavimo, kai priimami sprendimai dėl sandorių ar kitokių klausimų, su kuriais jis susijęs asmeniniu ar dalykiniu interesu.

Bendrovės komentaras:

Akcinių bendrovių įstatymas reikalauja, jog valdybos narys neturi teisės balsuoti, kai valdybos posėdyje sprendžiamas su jo veikla valdyboje susijęs ar jo atsakomybės klausimas. Bendrovės valdybos nariai šią nuostatą žino ir ją taiko plačiau nei to reikalauja įstatymas, t. y. susilaiko nuo balsavimo arba atsisako balsuoti, kai tai susiję su jo asmeniu ir Bendrove ar gali kilti kitoks interesų konfliktas.

VIII principas: bendrovės atlyginimų politika

Bendrovėje nustatyta atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų tvirtinimo, peržiūrėjimo ir paskelbimo tvarka turėtų užkirsti kelią galimiems interesų konfliktams ir piktnaudžiavimui nustatant direktorių atlyginimus, taip pat užtikrinti bendrovės atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų viešumą ir skaidrumą.

8.1. Rekomendacija:

Bendrovė turėtų paskelbti savo atlyginimų politikos ataskaitą (toliau – atlyginimų ataskaita), kuri turėtų būti aiški ir lengvai suprantama. Ši atlyginimų ataskaita turėtų būti paskelbta ne tik kaip bendrovės metinio pranešimo dalis, bet turėtų būti skelbiama ir bendrovės interneto tinklalapyje.

Bendrovės komentaras:

Bendrovė neturi parengtos atlyginimų tvirtinimo, peržiūrėjimo ir paskelbimo tvarkos, todėl nerengia atlyginimų politikos ataskaitos.

Informacija apie praėjusį laikotarpį Bendrovės išmokas emitento valdymo organų nariams, vyresniajai vadovybei skelbiama teisės aktų nustatyta tvarka. Bendrovės bei Bendrovės valdybos nuomone, atsižvelgus į Lietuvos rinkoje bei kitose rinkose, kuriose Bendrovė veikia, esančią konkurencinę aplinką bei veiklos ekonomines sąlygas, tokia informacija yra neskelbtina (konfidenciali), šiuo metu laikytina Bendrovės komercine paslaptimi.

Klausimą dėl valdymo kodekso rekomenduojamos atlyginimų politikos ataskaitos poreikio ir parengimo numatoma pradėti svarstyti ateityje, keičiantis rinkos sąlygoms, konkurencinei aplinkai.

8.2. Rekomendacija:

Atlyginimų ataskaitoje daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama bendrovės direktorių atlyginimų politikai ateinančiais, o kur tinka – ir tolesniais, finansiniais metais. Joje taip pat turėtų būti apžvelgiama, kaip atlyginimų politika buvo įgyvendinama praėjusiais finansiniais metais. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas esminiams bendrovės atlyginimų politikos pokyčiams, lyginant su praėjusiais finansiniais metais.

Bendrovės komentaras:

Neaktualu. Bendrovėje nėra atlyginimų politikos ataskaitos dėl priežasčių, nurodytų 8.1 punkte.

8.3. Rekomendacija:

Atlyginimų ataskaitoje turėtų būti pateikta bent ši informacija:

1)Direktorių atlyginimų kintamų ir nekintamų sudedamųjų dalių santykis ir jo paaiškinimas;

2)Pakankama informacija apie veiklos rezultatų vertinimo kriterijus, kuriais grindžiama teisė dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, teisė į akcijas arba kintamas sudedamąsias atlyginimo dalis;

3)Paaiškinimas, kuo pasirinkti veiklos rezultatų vertinimo kriterijai naudingi ilgalaikiams bendrovės interesams;

4)Metodų, taikomų siekiant nustatyti, ar tenkinami veiklos rezultatų vertinimo kriterijai, paaiškinimas;

5)Pakankamai išsami informacija apie kintamos sudedamosios atlyginimo dalies mokėjimo atidėjimo laikotarpius;

6)Pakankama informacija apie atlyginimo ir veiklos rezultatų ryšį;

7)Pagrindiniai metinių premijų sistemos ir bet kurios kitos ne pinigais gaunamos naudos kriterijai ir jų pagrindimas;

8)Pakankamai išsami informacija apie išeitinių išmokų politiką;

9)Pakankamai išsami informacija apie akcijomis pagrįsto atlyginimo teisių suteikimo laikotarpį, kaip nurodyta 8.13 punkte;

10)Pakankamai išsami informacija apie akcijų išlaikymą po teisių suteikimo, kaip nurodyta 8.15 punkte;

11)Pakankamai išsami informacija apie panašių bendrovių grupių, kurių atlyginimo nustatymo politika buvo analizuojama siekiant nustatyti susijusios bendrovės atlyginimų nustatymo politiką, sudėtį;

12)Direktoriams skirtos papildomos pensijos arba ankstyvo išėjimo į pensiją schemos pagrindinių savybių aprašymas;

13)Atlyginimų ataskaitoje neturėtų būti komerciniu požiūriu neskelbtinos informacijos.

Bendrovės komentaras:

Neaktualu. Bendrovėje nėra atlyginimų politikos ataskaitos dėl priežasčių, nurodytų 8.1 punkte.

8.4. Rekomendacija:

Atlyginimų ataskaitoje taip pat turėtų būti apibendrinama ir paaiškinama bendrovės politika, susijusi su sutarčių, sudaromų su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais, sąlygomis. Tai turėtų apimti, *inter alia*, informaciją apie sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais trukmę, taikomus pranešimo apie išėjimą iš darbo terminus ir išsamią informaciją apie išeitines ir kitas išmokas, susijusias su sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais nutraukimu pirma laiko.

Bendrovės komentaras:

Neaktualu. Bendrovėje nėra atlyginimų politikos ataskaitos dėl priežasčių, nurodytų 8.1 punkte.

8.5. Rekomendacija:

Visa atlyginimo suma ir kita nauda, skiriama atskiriems direktoriams atitinkamais finansiniais metais, turėtų būti išsamiai paskelbiama atlyginimų ataskaitoje. Šiame dokumente turėtų būti pateikta bent 8.5.1–8.5.4 punktuose nurodyta informacija apie kiekvieną asmenį, kuris bendrovėje ėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu.

8.5.1. Turėtų būti pateikta tokia su atlyginimais ir (arba) tarnybinėmis pajamomis susijusi informacija:

1) bendra atlyginimo suma, sumokėta arba mokėtina direktoriui už paslaugas, suteiktas praėjusiais finansiniais metais, įskaitant, jei taikoma, dalyvavimo mokesčius, nustatytus metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime;

2) atlyginimas ir privilegijos, gautos iš bet kurios įmonės, priklausančios tai pačiai grupei;

3) atlyginimas, mokamas kaip pelno dalis ir (arba) premijos, bei priežastys, dėl kurių tokios premijos ir (arba) pelno dalis buvo paskirtos;

4) jei tai leidžiama pagal įstatymus, kiekvienas esminis papildomas atlyginimas, mokamas direktoriams už specialias paslaugas, kurios nepriklauso įprastinėms direktoriaus funkcijoms;

5) kompensacija, gautina arba sumokėta kiekvienam vykdomajam direktoriui ar valdymo organų nariui, pasitraukusiam iš savo pareigų praėjusiais finansiniais metais;

6) bendra apskaičiuota naudos, kuri laikoma atlyginimu ir suteikiama ne pinigais, vertė, jeigu tokia nauda neturi būti nurodyta pagal 1–5 punktus.

8.5.2. Turėtų būti pateikiama ši informacija, susijusi su akcijomis ir (arba) teisėmis dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, ir (arba) su visomis kitomis darbuotojų skatinimo akcijomis sistemomis:

1) praėjusiais finansiniais metais bendrovės pasiūlytų akcijų pasirinkimo sandorių arba suteiktų akcijų skaičius ir taikymo sąlygos;

2) akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, realizuotas per praėjusius finansinius metus, nurodant kiekvieno sandorio akcijų skaičių bei realizavimo kainą, arba dalyvavimo darbuotojų skatinimo akcijomis sistemoje vertė finansinių metų pabaigoje;

3) finansinių metų pabaigoje nerealizuotas akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, jų realizavimo kaina, realizavimo data ir pagrindinės teisių įgyvendinimo sąlygos;

4) visi esamų akcijų pasirinkimo sandorių sąlygų pokyčiai ateinančiais finansiniais metais.

8.5.3. Turėtų būti pateikiama ši su papildomų pensijų schemomis susijusi informacija:

1) kai pensijų schema yra apibrėžtų išmokų, pagal ją direktorių sukauptų išmokų pokyčiai atitinkamais finansiniais metais;

2) kai pensijų schema yra apibrėžtų įmokų, išsami informacija apie įmokas, kurias už direktorių sumokėjo arba turėtų sumokėti bendrovė atitinkamais finansiniais metais.

8.5.4. Turėtų būti nurodytos sumos, kurias bendrovė arba bet kuri dukterinė bendrovė ar įmonė, įtraukta į bendrovės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį, išmokėjo kaip paskolas, išankstines išmokas ir garantijas kiekvienam asmeniui, kuris ėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu, įskaitant nesumokėtas sumas ir palūkanų normą.

Bendrovės komentaras:

Neaktualu. Bendrovėje nėra atlyginimų politikos ataskaitos dėl priežasčių, nurodytų 8.1 punkte.

8.6. Rekomendacija:

Kai atlyginimų nustatymo politikoje numatomos kintamos sudedamosios atlyginimo dalys, bendrovės turėtų nustatyti kintamos sudedamosios atlyginimo dalies dydžio ribas. Nekintama atlyginimo dalis turėtų būti pakankama, kad bendrovė galėtų nemokėti kintamos sudedamosios atlyginimo dalies tuo atveju, kai veiklos rezultatų vertinimo kriterijai netenkinami.

Bendrovės komentaras:

Neaktualu. Bendrovėje nėra numatomos kintamos sudedamosios atlyginimo dalys.

8.7. Rekomendacija:

Kintamų sudedamųjų atlyginimo dalių skyrimas turėtų priklausyti nuo iš anksto nustatytų ir išmatuojamų veiklos rezultatų vertinimo kriterijų.

Bendrovės komentaras:

Neaktualu dėl priežasčių, nurodytų 8.6 punkte.

8.8. Rekomendacija:

Kai yra skiriama kintama sudedamoji atlyginimo dalis, didžiosios šios kintamos sudedamosios atlyginimo dalies mokėjimas turėtų būti atidėtas tam tikram protingumo kriterijus atitinkančiam laikotarpiui. Kintamos sudedamosios atlyginimo dalies, kurios mokėjimas atidedamas, dydis turėtų būti nustatytas pagal santykinę kintamos sudedamosios atlyginimo dalies vertę, lyginat ją su nekintama atlyginimo dalimi.

Bendrovės komentaras:

Neaktualu dėl priežasčių, nurodytų 8.6 punkte.

8.9. Rekomendacija:

Į susitarimus su vykdomaisiais direktoriais arba valdymo organų nariais turėtų būti įtraukta nuostata, leidžianti bendrovei susigrąžinti kintamą sudedamąją atlyginimo dalį, kuri buvo išmokėta remiantis duomenimis, kurie vėliau pasirodė akivaizdžiai neteisingi.

Bendrovės komentaras:

Neaktualu dėl priežasčių, nurodytų 8.6 punkte.

8.10. Rekomendacija:

Išeitinės išmokos neturėtų viršyti nustatytos sumos arba nustatyto metinių atlyginimų skaičiaus ir apskritai neturėtų būti didesnės negu dvejų metų nekintamos atlyginimo dalies arba jos ekvivalento suma.

Bendrovės komentaras:

Bendrovė laikosi šios rekomendacijos, kuri apriboja galimai maksimaliai mokėtiną išeitinės išmokos sumą.

8.11. Rekomendacija:

Išeitinės išmokos neturėtų būti mokamos, jei darbo sutartis nutraukiama dėl blogų veiklos rezultatų.

Bendrovės komentaras:

Bendrovė laikosi šios rekomendacijos. Esant nuostolingiems veiklos rezultatams, kuriuos sąlygojo konkretaus veiklos direktoriaus ir generalinio direktoriaus ar valdybos nario veikla, išmokos, nutraukus darbo sutartį, nėra mokamos.

8.12. Rekomendacija:

Be to, turėtų būti atskleidžiama informacija, susijusi su parengiamuoju ir sprendimų priėmimo procesu, kurio metu nustatoma bendrovės direktorių atlyginimų politika. Informacija turėtų apimti duomenis, jei taikoma, apie atlyginimo komiteto įgaliojimus ir sudėtį, su bendrove nesusijusių konsultantų, kurių paslaugomis naudotasi nustatant atlyginimų politiką, vardus ir pavardes bei metinio visuotinio akcininkų susirinkimo vaidmenį.

Bendrovės komentaras:

Neaktualu. Bendrovėje nėra atlyginimų politikos ataskaitos dėl priežasčių, nurodytų 8.1 punkte.

8.13. Rekomendacija:

Tuo atveju, kai atlyginimas yra pagrįstas akcijų skyrimu, teisė į akcijas neturėtų būti suteikiama mažiausiai trejus metus po jų skyrimo.

Bendrovės komentaras:

Neaktualu. Atlyginimai Bendrovėje nėra pagrįsti Bendrovės akcijų skyrimu.

8.14. Rekomendacija:

Akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba gauti atlygį, pagrįstą akcijų kainos pokyčiais, neturėtų būti naudojamasi mažiausiai trejus metus po jų skyrimo. Teisės į akcijas suteikimas ir teisė pasinaudoti akcijų pasirinkimo sandoriais arba kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba gauti atlygį, pagrįstą akcijų kainos pokyčiais, turėtų priklausyti nuo iš anksto nustatytų ir išmatuojamų veiklos rezultatų vertinimo kriterijų.

Bendrovės komentaras:

Vadovaujantis Bendrovės neeliniame visuotiniame akcininkų susirinkime 2018-06-01 patvirtintomis AB „Linas Agro Group“ akcijų suteikimo taisyklėmis, Bendrovės sudarytose Akcijų opciono sutartyse numatyta, kad darbuotojas įgys teisę pasinaudoti opcionu tik tuo atveju, jei nepertraukiamai dirbs Grupėje ne mažiau kaip 3 (trejus) metus nuo sutarties sudarymo.

8.15. Rekomendacija:

Po teisių suteikimo direktoriai turėtų išlaikyti tam tikrą skaičių akcijų iki jų kadencijos pabaigos, priklausomai nuo poreikio padengti kokias nors išlaidas, susijusias su akcijų įsigijimu. Akcijų, kurias reikia išlaikyti, skaičius turi būti nustatytas, pavyzdžiui, dviguba bendro metinio atlyginimo (nekintamoji plius kintamoji dalis) vertė.

Bendrovės komentaras:

Neaktualu dėl priežasčių, nurodytų 8.13 punkte.

8.16. Rekomendacija:

Į direktorių konsultantų arba stebėtojų tarybos narių atlyginimą neturėtų būti įtraukiami akcijų pasirinkimo sandoriai.

Bendrovės komentaras:

Neaktualu – Bendrovėje nėra direktorių konsultantų arba stebėtojų tarybos narių.

8.17. Rekomendacija:

Akcininkai, visų pirma instituciniai akcininkai, turėtų būti skatinami dalyvauti visuotiniuose akcininkų susirinkimuose ir balsuoti direktorių atlyginimų nustatymo klausimais.

Bendrovės komentaras:

Neaktualu. Bendrovės valdyba turi teisę svarstyti ir tvirtinti Bendrovės atlyginimų politiką.

8.18. Rekomendacija:

Nemenkinant organų, atsakingų už direktorių atlyginimų nustatymą, vaidmens, atlyginimų politika arba bet kuris esminis atlyginimų politikos pokytis turėtų būti įtraukiamas į metinio visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę. Atlyginimų ataskaita turėtų būti pateikiama akcininkų balsavimui metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Balsavimas gali būti privalomojo arba patariamojo pobūdžio.

Bendrovės komentaras:

Neaktualu. Bendrovėje nėra atlyginimų politikos ataskaitos dėl priežasčių, nurodytų 8.1 punkte.

8.19. Rekomendacija:

Schemoms, pagal kurias direktoriams atlyginama akcijomis, akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba būti atlyginamam remiantis akcijų kainų pokyčiais, iki jų taikymo pradžios turėtų pritarti akcininkai metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime priimdami atitinkamą sprendimą. Pritarimas turėtų būti susijęs su pačia schema ir akcininkai neturėtų spręsti dėl atskiriems direktoriams pagal tą schemą suteikiamos akcijomis pagrįstos naudos. Visiems esminiams schemų sąlygų pakeitimams iki jų taikymo pradžios taip pat turėtų pritarti akcininkai, priimdami sprendimą metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Tokiais atvejais akcininkai turėtų būti informuoti apie visas siūlomų pakeitimų sąlygas ir gauti paaiškinimą apie siūlomų pakeitimų poveikį.

Bendrovės komentaras:

Bendrovės neeliniame visuotiniame akcininkų susirinkime 2018-06-01 buvo patvirtintos AB „Linas Agro Group“ akcijų suteikimo taisyklės. Šios taisyklės nustato akcijų suteikimo tvarką Grupės darbuotojams, o jas

įgyvendina Bendrovės vadovas. Bendrovės vadovas kiekvienų metų eiliniam visuotiniam Bendrovės akcininkų susirinkimui pateikia išsamią informaciją apie šių taisyklių taikymą ir jų įgyvendinimą per praėjusius finansinius metus. Taisyklės gali būti pakeistos arba atšauktos visuotinio Bendrovės akcininkų susirinkimo sprendimu, priimtu 2/3 visų susirinkime dalyvaujančių akcininkų akcijų suteikiamų balsų dauguma.

8.20. Rekomendacija:

Metinio visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimas turėtų būti gaunamas šiais klausimais:

1) atlyginimo direktoriams skyrimas remiantis akcijomis pagrįstomis schemomis, įskaitant akcijų pasirinkimo sandorius;

2) maksimalaus akcijų skaičiaus nustatymas ir pagrindinės akcijų suteikimo tvarkos sąlygos;

3) laikotarpis, per kurį pasirinkimo sandoriai gali būti realizuoti;

4) kiekvieno tolesnio pasirinkimo sandorių realizavimo kainos pokyčio nustatymo sąlygos, jeigu įstatymai tai leidžia;

5) visos kitos ilgalaikės direktorių skatinimo schemos, kurios panašiomis sąlygomis nėra siūlomos visiems kitiems bendrovės darbuotojams.

Metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime taip pat turėtų būti nustatytas galutinis terminas, per kurį už direktorių atlyginimą atsakingas organas gali paskirti šiame punkte išvardytų tipų kompensacijas atskiriems direktoriams.

Bendrovės komentaras:

AB „Linas Agro Group“ akcijų suteikimo taisyklės buvo patvirtintos Bendrovės neeliniame visuotiniame akcininkų susirinkime.

8.21. Rekomendacija:

Jeigu leidžia nacionalinė teisė arba bendrovės įstatai, kiekvienam pasirinkimo sandorių su nuolaida modeliui, pagal kurį yra suteikiamos teisės pasirašyti akcijas žemesne nei rinkos kaina, galiojančia tą dieną, kai nustatoma kaina, arba vidutine rinkos kaina, nustatyta per keletą dienų prieš realizavimo kainos nustatymą, taip pat turėtų pritarti akcininkai.

Bendrovės komentaras:

AB „Linas Agro Group“ akcijų suteikimo taisyklės buvo patvirtintos Bendrovės neeliniame visuotiniame akcininkų susirinkime.

8.22. Rekomendacija:

8.19 ir 8.20 punktai neturėtų būti taikomi schemoms, kuriose dalyvavimas panašiomis sąlygomis siūlomas bendrovės darbuotojams arba bet kurios dukterinės įmonės darbuotojams, kurie turi teisę dalyvauti schemoje, ir kuri buvo patvirtinta metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime.

Bendrovės komentaras:

Neaktualu.

8.23. Rekomendacija:

Prieš metinį visuotinį akcininkų susirinkimą, kuriame ketinama svarstyti 8.19 punkte nurodytą sprendimą, akcininkams turėtų būti suteikta galimybė susipažinti su sprendimo projektu ir su juo susijusiu informaciniu

pranešimu (šie dokumentai turėtų būti paskelbti bendrovės tinklalapyje). Šiame pranešime turėtų būti pateiktas visas akcijomis pagrįsto atlyginimo schemas reglamentuojantis tekstas arba šių schemų pagrindinių sąlygų aprašymas, taip pat schemų dalyvių vardai ir pavardės. Pranešime taip pat turėtų būti nurodytas schemų ir bendros direktorių atlyginimų politikos ryšys. Sprendimo projekte turėtų būti aiški nuoroda į pačią schemą arba pateikta pagrindinių jos sąlygų santrauka. Akcininkams taip pat turėtų būti pateikta informacija apie tai, kaip bendrovė ketina apsirūpinti akcijomis, kurios reikalingos įsipareigojimams pagal skatinimo schemas įgyvendinti: turėtų būti aiškiai nurodyta, ar bendrovė ketina pirkti reikalingas akcijas rinkoje, laikyti jas atsargoje ar išleisti naujų akcijų. Taip pat turėtų būti pateikta schemos išlaidų, kurias patirs bendrovė dėl numatomo schemos taikymo, apžvalga. Šiame punkte nurodyta informacija turėtų būti paskelbta bendrovės interneto tinklalapyje.

Bendrovės komentaras:

AB „Linas Agro Group“ akcijų suteikimo taisyklės buvo patvirtintos Bendrovės neeliniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Šias taisykles įgyvendinti pavesta Bendrovės vadovui.

IX principas: interesų turėtojų vaidmuo bendrovės valdyme

Bendrovės valdymo sistema turėtų pripažinti interesų turėtojų teises, įtvirtintas įstatymuose, ir skatinti aktyvų bendrovės ir interesų turėtojų bendradarbiavimą kuriant bendrovės gerovę, darbo vietas ir finansinį stabilumą. Šio principo kontekste sąvoka interesų turėtojai apima investuotojus, darbuotojus, kreditorius, tiekėjus, klientus, vietos bendruomenę ir kitus asmenis, turinčius interesų konkrečioje bendrovėje.

9.1. Rekomendacija:

Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos tos interesų turėtojų teisės, kurias gina įstatymai.

Bendrovės komentaras:

Bendrovė savo veiklą vykdo ir yra valdoma, vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisės aktais bei kitais norminiais aktais, atsižvelgiant į bendruomenės bei trečiųjų asmenų pagrįstus bei teisėtus interesus, kurie neprieštarauja ir nesudaro grėsmės pagrįstiems bei teisėtiems Bendrovės interesams.

9.2. Rekomendacija:

Bendrovės valdymo sistema turėtų sudaryti sąlygas interesų turėtojams dalyvauti bendrovės valdyme įstatymų nustatyta tvarka. Interesų turėtojų dalyvavimo bendrovės valdyme pavyzdžiai galėtų būti darbuotojų kolektyvo dalyvavimas priimant svarbius bendrovei sprendimus, konsultacijos su darbuotojų kolektyvu bendrovės valdymo ir kitais svarbiais klausimais, darbuotojų dalyvavimas bendrovės akciniame kapitale, kreditorių įtraukimas į bendrovės valdymą bendrovės nemokumo atvejais ir kt.

Bendrovės komentaras:

Su skelbtina vieša informacija apie Bendrovės veiklą visi suinteresuoti bei kiti tretieji asmenys gali susipažinti viešai vertybinių popierių biržos AB Nasdaq Vilnius ir Bendrovės interneto tinklalapiuose.

Visi suinteresuoti asmenys žodžiu arba raštu gali kreiptis į Bendrovės atstovą ryšiams su investuotojais.

9.3. Rekomendacija:

Kai interesų turėtojai dalyvauja bendrovės valdymo procese, jiems turėtų būti sudaromos sąlygos susipažinti su reikiama informacija.

Bendrovės komentaras:

Su visa reikiama informacija galima susipažinti vertybinių popierių biržos AB Nasdaq Vilnius ir Bendrovės interneto tinklalapiuose.

X principas: informacijos atskleidimas

Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad informacija apie visus esminius bendrovės klausimus, įskaitant finansinę situaciją, veiklą ir bendrovės valdymą, būtų atskleidžiama laiku ir tiksliai.

10.1. Rekomendacija:

Bendrovė turėtų atskleisti informaciją apie:

1)bendrovės veiklą ir finansinius rezultatus;

2)bendrovės tikslus;

3)asmenis, nuosavybės teise turinčius bendrovės akcijų paketą ar jį valdančius;

4)bendrovės priežiūros ir valdymo organų narius, bendrovės vadovą bei jų atlyginimą;

5)galimus numatyti esminius rizikos veiksnius;

6)bendrovės ir susijusių asmenų sandorius, taip pat sandorius, kurie sudaryti ne įprastinės bendrovės veiklos eigoje;

7)pagrindinius klausimus, susijusius su darbuotojais ir kitais interesų turėtojais;

8)bendrovės valdymo struktūrą ir strategiją.

Šis sąrašas laikytinas minimaliu, ir bendrovės yra skatinamos neapsiriboti tik informacijos, nurodytos šiame sąraše, atskleidimu.

Bendrovės komentaras:

Šiame punkte nurodyta informacija apie Bendrovę skelbiama per vertybinių popierių biržos Nasdaq naujienų platinimo sistemą „GlobeNewswire“ Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka Bendrovės rengiamose ataskaitose (periodinėje informacijoje), taip pat Bendrovės interneto tinklalapyje. Bendrovė pateikdama šiame punkte nurodytą informaciją pateikia tiek Bendrovės, tiek visos įmonių grupės konsoliduotą informaciją.

10.2. Rekomendacija:

Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 1 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama bendrovei, kuri yra patronuojanti kitų bendrovių atžvilgiu, atskleisti informaciją apie visos įmonių grupės konsoliduotus rezultatus.

Bendrovės komentaras:

Bendrovė pateikdama šiame punkte nurodytą informaciją pateikia tiek Bendrovės, tiek visos įmonių grupės konsoliduotą informaciją.

10.3. Rekomendacija:

Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 4 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama pateikti informaciją apie bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo profesinę patirtį, kvalifikaciją ir potencialius interesų konfliktus, kurie galėtų paveikti jų sprendimus. Taip pat rekomenduojama atskleisti bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo iš bendrovės gaunamą atlyginimą ar kitokias pajamas, kaip tai detaliau reglamentuojama VIII principe.

Bendrovės komentaras:

Bendrovė pateikia šiame punkte nurodytą informaciją metiniame pranešime.

10.4. Rekomendacija:

Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 7 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama atskleisti informaciją apie bendrovės ir interesų turėtojų, tokių kaip darbuotojai, kreditoriai, tiekėjai, vietos bendruomenė, santykius, įskaitant bendrovės politiką žmoniškųjų išteklių atžvilgiu, darbuotojų dalyvavimo bendrovės akciniame kapitale programas ir pan.

Bendrovės komentaras:

Bendrovė pateikia šiame punkte nurodytą informaciją finansinėse ataskaitose ir metiniame pranešime.

10.5. Rekomendacija:

Informacija turėtų būti atskleidžiama tokiu būdu, kad jokie akcininkai ar investuotojai nebūtų diskriminuojami informacijos gavimo būdo ir apimties atžvilgiu. Informacija turėtų būti atskleidžiama visiems ir vienu metu. Rekomenduojama, kad pranešimai apie esminius įvykius būtų skelbiami prieš arba po Vilniaus vertybinių popierių biržos prekybos sesijos, kad visi bendrovės akcininkai ir investuotojai turėtų vienodas galimybes susipažinti su informacija bei priimti atitinkamus investicinius sprendimus.

Bendrovės komentaras:

Šiame punkte nurodyta informacija skelbiama per vertybinių popierių biržos Nasdaq naujienų platinimo sistemą „GlobeNewswire“ bei Bendrovės interneto tinklalapyje lietuvių ir anglų kalbomis. Bendrovė stengiasi, kad visi esminiai įvykiai bei informacija investuotojams būtų pateikiami ne prekybos sesijos metu, o prekybos dieną prieš prasidedant sesijai arba po sesijos pabaigos.

Visa konfidenciali informacija, kuri gali turėti įtakos Bendrovės išleistų vertybinių popierių kainai, yra laikoma griežčiausioje paslaptyje iki tol, kol tokia informacija paskelbiama viešai per vertybinių popierių biržos Nasdaq naujienų platinimo sistemą „GlobeNewswire“ .

10.6. Rekomendacija:

Informacijos skleidimo būdai turėtų užtikrinti informacijos naudotojams nešališką, savalaikį ir nebrangų, o teisės aktų nustatytais atvejais neatlygintiną priėjimą prie informacijos. Rekomenduojama informacijos skleidimui didesniu mastu naudoti informacines technologijas, pavyzdžiui, skelbti informaciją bendrovės interneto tinklalapyje. Rekomenduojama informaciją skelbti ir dėti į bendrovės interneto tinklalapį ne tik lietuvių, bet ir anglų kalba, o esant galimybei ir poreikiui, ir kitomis kalbomis.

Bendrovės komentaras:

Bendrovė užtikrina nešališką, savalaikį ir nebrangų priėjimą prie informacijos, skelbdama ją lietuvių ir anglų kalbomis savo interneto tinklalapyje bei per Nasdaq naujienų platinimo sistemą „GlobeNewswire“.

10.7. Rekomendacija:

Rekomenduojama bendrovės interneto tinklalapyje skelbti bendrovės metinį pranešimą, finansinių ataskaitų rinkinį bei kitas bendrovės rengiamas periodines ataskaitas, taip pat siūloma į tinklalapį dėti bendrovės pranešimus apie esminius įvykius bei bendrovės akcijų kainų kitimą vertybinių popierių biržoje.

Bendrovės komentaras:

Bendrovė rekomendaciją įgyvendina pilna apimtimi.

XI principas: bendrovės audito įmonės parinkimas

Bendrovės audito įmonės parinkimo mechanizmas turėtų užtikrinti audito įmonės išvados ir nuomonės nepriklausomumą.

11.1. Rekomendacija:

Siekiant gauti objektyvią nuomonę dėl bendrovės tarpinių finansinių ataskaitų rinkinio, bendrovės metinių finansinių ataskaitų rinkinio ir metinio pranešimo patikrinimą turėtų atlikti nepriklausoma audito įmonė.

Bendrovės komentaras:

Ši rekomendacija įgyvendinama iš dalies.

Nepriklausoma audito įmonė vertina metinį pranešimą bei metinių finansinių atskaitų rinkinį. Kadangi Lietuvos Respublikos teisės aktuose nėra nustatyta atlikti tarpinių finansinių ataskaitų rinkinių auditą, taip pat tai sudarytų papildomas išlaidas bei laiko sąnaudas, Bendrovė tarpinių ataskaitų audito neatlieka.

Bendrovės tarpinės ataskaitos rengiamos vadovaujantis Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų, priimtu taikyti ES reikalavimais.

11.2. Rekomendacija:

Rekomenduojama, kad audito įmonės kandidatūrą visuotiniam akcininkų susirinkimui siūlytų bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma – bendrovės valdyba.

Bendrovės komentaras:

Ši rekomendacija įgyvendinama visiškai.

11.3. Rekomendacija:

Jei audito įmonė yra gavusi iš bendrovės užmokestį už suteiktas ne audito paslaugas, bendrovė turėtų tai atskleisti akcininkams. Šia informacija taip pat turėtų disponuoti bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma – bendrovės valdyba, svarstydama, kurią audito įmonės kandidatūrą pasiūlyti visuotiniam akcininkų susirinkimui.

Bendrovės komentaras:

Audito įmonė Bendrovės 2017–2018 finansiniais metais papildomų konsultacijų neteikė.